

GEMEENTE ENSCHEDE

PROGRAMMA UITVOERING & HANDHAVING 2025

BESTEMMEN VERGUNNEN TOEZICHT

HANDHAVEN

SAMENVATTING

Gemeenten zijn wettelijk verplicht jaarlijks een uitvoeringprogramma op te stellen voor vergunnen, toezicht en handhaven. In Enschede is het cluster Omgeving & Recht verantwoordelijk voor de uitvoerings- en handhavingstaken in de fysieke leefomgeving. Omdat deze taken onlosmakelijk verbonden zijn met bestemmen en handhaven openbare ruimte zijn ook de “B”- en “HOR”-taken in dit programma opgenomen. Het Programma Uitvoering & Handhaving beschrijft de werkzaamheden voor 2025, in dit programma zijn ook het uitvoeringsprogramma voor de Omgevingsdienst Twente (ODT) en Veiligheidsregio Twente (VRT) opgenomen.

Van beleid naar uitvoering: Strategische opgaven Enschede verbonden aan werkzaamheden cluster O&R

Het programma is gebaseerd op het in 2023 vastgestelde ‘Beleid voor de fysieke leefomgeving: Bestemmen, Vergunnen, Toezicht en Handhaven’ Enschede en de nadere uitwerking. Het hogere doel van het BVTH-beleid is: *‘wij werken aan een optimale bescherming en duurzame benutting van de veilige en gezonde fysieke leefomgeving; veilig wonen, werken en leven’*.

De 4 strategische opgaven Inclusief Enschede, Groen en duurzaam Enschede, Aantrekkelijk Enschede en Open Enschede zijn via de doelen en focuspunten uit het BVTH Beleid in dit programma vertaald naar specifieke acties. Per afdeling is inzichtelijk gemaakt welke bijdrage ze leveren aan de uitvoering van deze acties.

Beschikbare capaciteit en werkzaamheden

De inzet vanuit het cluster O&R is afgestemd op de werkzaamheden die voor 2025 uitgevoerd moeten worden en sluit goed aan bij de beschikbare capaciteit. Deze werkzaamheden omvatten onder andere: de uitvoering van de transitiefase van het Omgevingsplan, uitvoering geven aan ingediende omgevingsplanactiviteiten, toezicht houden en handhaven op omgevingsplanactiviteiten en/of strijdigheden, het behandelen van handhavingsverzoeken, evenals het afhandelen van klachten en meldingen.

Krapte op de arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt blijft, net als in voorgaande jaren, krap. Vooral voor de afdelingen Vergunnen en HOR merken we dat ervaren personeel schaars is. Samen met de afdeling Personeel & Organisatie wordt een plan ontwikkeld om deze uitdagingen aan te pakken.

Toezichtprotocol

Het toezichtprotocol nieuwbouw is in 2024 herijkt, gebaseerd op de risicoanalyse nieuwbouw die in het BVTH-beleid 2023 is opgenomen, de Omgevingswet en de ervaringen van de omgevingsrecht inspecteurs. Dit toezichtprotocol is opgenomen in [bijlage 3](#) en passen we in 2025 voor nieuwbouw toe.

Het programma gaat naar de provincie in haar rol als Interbestuurlijk Toezicht

Het Interbestuurlijk Toezicht domein Wabo van de provincie Overijssel heeft gemeente Enschede voor 2024 het kleurbeeld groen gegeven. Daarbij zijn verbeterpunten meegegeven waar de gemeente Enschede aan kan werken. Een aantal van de verbeterpunten is inmiddels uitgevoerd waaronder het meetbaar maken van doelen door het ontwikkelen van heldere indicatoren en het koppelen van activiteiten aan de doelen waarmee we bijdragen aan het realiseren van de doelen. In 2025 wordt verder gewerkt aan de meegegeven verbeterpunten.

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING	2
1. INLEIDING	4
2. UITVOERINGSCAPACITEIT	6
2.1 Capaciteit en verdeling	6
3. STRATEGIE EN BELEID	7
3.1 Kwaliteitszorg en -borging	7
3.2 Terugblik en ontwikkelingen	7
4. DOELEN	14
4.1 Doelen op reguliere werkzaamheden	14
4.2 Doelen op focuspunten	15
5. PROGRAMMA UITVOERING	20
5.1 Reguliere werkzaamheden	20
5.2 Extra taken, aandachtspunten en projecten	23
6. PROGRAMMA HANDHAVING	25
6.1 Reguliere werkzaamheden	25
6.2 Extra taken, aandachtspunten en projecten	27
BIJLAGEN	32
Bijlage 1 – Dienstverlening (acties en toelichting)	32
Bijlage 2 – Doelkaarten	34
Bijlage 3 – Toezichtprotocol	40
UITVOERINGSPROGRAMMA ODT	43
UITVOERINGSPROGRAMMA VRT	44

1. INLEIDING

Gemeenten zijn wettelijk verplicht jaarlijks een uitvoeringprogramma op te stellen voor vergunnen, toezicht en handhaven (verder: VTH). Dit programma, het Programma Uitvoering & Handhaving (verder: PUH), beschrijft de inzet van capaciteit en middelen op de genoemde taken, daarmee rekening houdend met de doelen en de gestelde prioriteiten zoals opgenomen in het BVTH-beleid 2023.

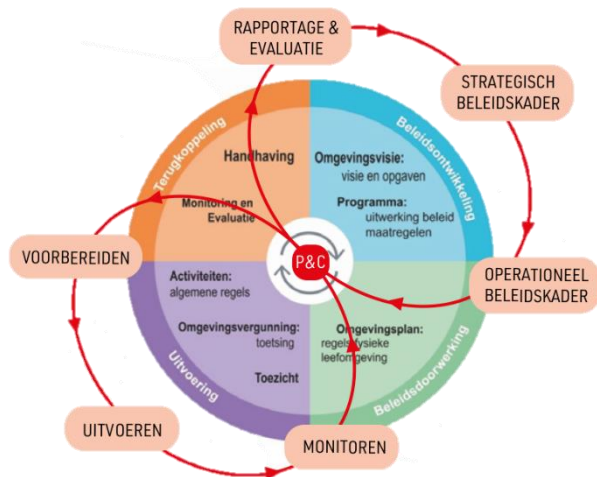
In Enschede is het cluster Omgeving & Recht (verder: O&R) verantwoordelijk voor de uitvoerings- en handhavingstaken in de fysieke leefomgeving. Omdat deze taken onlosmakelijk verbonden zijn met bestemmen en handhaven openbare ruimte zijn ook de “B”- en “HOR”-taken in dit PUH opgenomen. In dit programma is bestemmen ondergebracht bij uitvoering. Handhaven openbare ruimte is ondergebracht bij handhaving. Daarmee beschrijft het programma de schakels in de keten en is ketengericht van opzet. In dit programma is ook het uitvoeringsprogramma voor de Omgevingsdienst Twente (verder: ODT) en Veiligheidsregio Twente (verder: VRT) opgenomen.

GRONDSLAG IN BELEID

Het PUH 2025 is gebaseerd op het in 2023 vastgestelde BVTH-beleid en de nadere uitwerking. Het BVTH-beleid bevat de Enschedese kaders waarbinnen het cluster O&R werkt, binnen welke organisatiestructuur en -cultuur het dat doet en welke doelen het stelt om de kwaliteit van het werk voortdurend te verbeteren. Het hogere doel van het BVTH-beleid is: *‘wij werken aan een optimale bescherming en duurzame benutting van de veilige en gezonde fysieke leefomgeving; veilig wonen, werken en leven’*.

BELEIDS- EN UITVOERINGSCYCLUS

Het PUH is in de beleids- en uitvoeringscyclus de verbindende schakel tussen de beleidsvormende (strategische) cyclus en de uitvoerende (operationele) cyclus, zie afbeelding 1.

Afbeelding 1: Samenhang BIG-8 en beleidscyclus Omgevingswet.

MONITORING EN EVALUATIE (JAARVERSLAG)

In mei en september monitort het cluster O&R de voortgang van het programma, om tijdig te kunnen bijsturen en/of op te schalen naar het bestuur. Om de beleids- en uitvoeringscyclus helemaal sluitend te maken, stelt het cluster jaarlijks een jaarverslag op. Daarin rapporteren we over de uitgevoerde taken van het voorgaande jaar. Doordat we van ICT-systeem zijn veranderd, van Squit naar Centric Leefomgeving (verder: CLO), is het lastig gebleken om monitoringsinformatie te genereren, waardoor we niet altijd goed in staat zijn om actuele cijfers aan te leveren. Het jaarverslag over 2024 wordt in het eerste kwartaal van 2025 separaat aangeboden aan het college van B&W. De opgedane kennis in 2024 dient mede als input voor het opstellen van dit PUH 2025.

SCOPE

Dit programma gaat over de gehele keten van bestemmen, vergunnen, toezicht en handhaven binnen de fysieke leefomgeving. Naast de taken op basis van het omgevingsrecht (o.a. bouwen, slopen, ruimtelijke ordening, monumenten, brandveilig gebruik en milieu) zijn ook de taken op het gebied van openbare ruimte (o.a. APV, VKL, Alcoholwet, parkeren) en wet Bibob opgenomen in dit programma.

KLEURBEELD INTERBESTUURLIJK TOEZICHT

De provincie heeft, vanuit haar rol van interbestuurlijk toezichthouder (verder: IBT), bepaald dat voor 2024 het kleurbeeld voor de gemeente Enschede groen is. Zie voor de verdere aanbevelingen van IBT en de opvolging hiervan hoofdstuk 3.2.1: IBT-beoordeling.

TOT SLOT

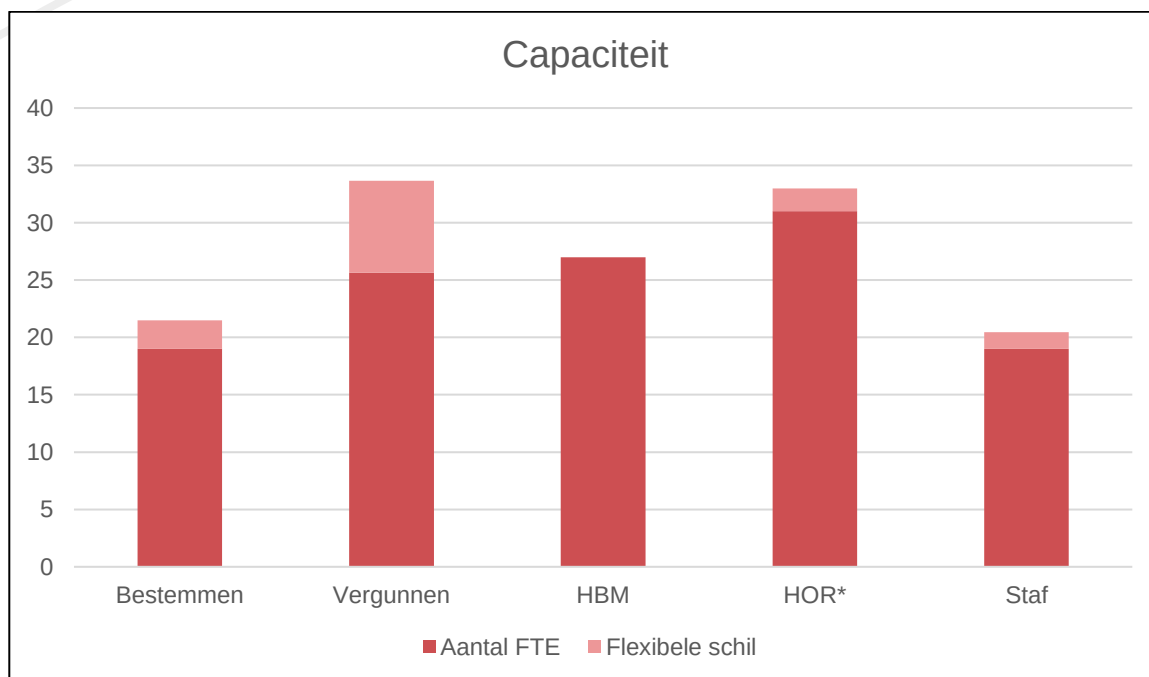
De ketengerichte uitvoering reikt tot buiten onze eigen organisatie. Het PUH 2025 is dan ook afgestemd met andere keten- en/of samenwerkingspartners zoals de VRT, ODT en (waar nodig) met de instanties die belast zijn met de strafrechtelijke handhaving. Binnen het fysieke domein is het PUH besproken met de interne ketenpartners, zoals de opdrachtgevers. Het PUH 2025 wordt door het college van B&W vastgesteld en ter informatie aan de gemeenteraad gestuurd. De Provincie Overijssel beoordeelt vanuit haar rol als interbestuurlijk toezichthouder op basis van het beoordelingskader Omgevingsrecht VTH of het uitvoeringsprogramma voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen.

2. UITVOERINGSCAPACITEIT

In dit hoofdstuk beschrijven we de benodigde capaciteit om de uitvoerings- en handhavingstaken effectief uit te voeren.

2.1 CAPACITEIT EN VERDELING

Het Cluster O&R bestaat uit vijf afdelingen: Bestemmen, Vergunnen, Handhaven Bouwen Milieu, Handhaven Openbare ruimte en Staf. Elke afdeling levert op haar eigen manier een bijdrage aan de uitvoerings- en handhavingstaken. Figuur 1 geeft een duidelijk overzicht van de beschikbare capaciteit.

Figuur 1: capaciteit cluster O&R.

*Aantal FTE HOR is exclusief cameratoezicht binnenstad.

BESCHIKBARE CAPACITEIT EN UIT TE VOEREN TAKEN

De inzet vanuit de vijf genoemde afdelingen is afgezet tegen alle werkzaamheden die voor 2025 uitgevoerd moeten worden. Daarbij geldt uiteraard het kader zoals dat is vastgelegd in het BVTH-beleid 2023. Aan de hand van een omgevings- en risicoanalyse zijn focuspunten vastgesteld waarop Enschede zich richt: veiligheid, ondermijning, duurzaamheid; energiebesparing en warmtetransitie, gezondheid, klimaat en strijdigheden Ruimtelijke Ordening. Deze focuspunten vormen naast de reguliere werkzaamheden de basis voor onze prioriteiten en doelen die we jaarlijks uitwerken in ons uitvoeringsprogramma. Met inachtneming van dit kader sluit de werkvoorraad voor 2025 goed aan bij capaciteit die beschikbaar is.

KRAPTE OP DE ARBEIDSMARKT

De arbeidsmarkt blijft, net als in voorgaande jaren, krap. Vooral voor de afdelingen Vergunnen en HOR merken we dat ervaren personeel schaars is, terwijl er wel junioren beschikbaar zijn; dit biedt echter geen directe oplossing. Samen met de afdeling Personeel & Organisatie wordt een plan ontwikkeld om deze uitdagingen aan te pakken, waarbij ook de kwetsbaarheid van de grote flexibele schil wordt meegenomen.

3. STRATEGIE EN BELEID

In dit hoofdstuk gaan we in op kwaliteitszorg en de borging hiervan. Daarnaast blikken we terug op ontwikkelingen in het voorgaande jaar. In het programma houden we rekening met kwaliteit en ontwikkelingen en geven hier uitvoering aan.

3.1 KWALITEITSZORG EN -BORGING

KWALITEITSVERORDENING

We hanteren de Enschedese 'Verordening uitvoering en handhaving omgevingsrecht Enschede 2024' als kader voor kwaliteit. Deze verordening regelt de kwaliteit van de uitvoerings- en handhavingstaken binnen het omgevingsrecht, uitgevoerd door en in opdracht van het college van B&W. In 2023 is deze verordening door de gemeenteraad vastgesteld.

KWALITEITSDOELEN

Het BVTH-beleid 2023 geeft aan hoe we in Enschede invulling geven aan de BVTH-taken: wat heeft onze aandacht, wat willen we bereiken en op welke manier? In het beleid zijn, zoals de kwaliteitsverordening voorschrijft, naast inhoudelijke doelen ook doelen opgenomen die betrekking hebben op:

- dienstverlening;
- uitvoeringskwaliteit van diensten en producten;
- financiën.

In dit programma wordt in hoofdstuk 4 beschreven hoe de afdelingen in 2025 gezamenlijk bijdragen aan het behalen van de doelen.

KWALITEITSBORGING (KWALITEITSCRITERIA)

Voor de kwaliteit van de uitvoerings- en handhavingstaken worden de bij de verordening behorende Kwaliteitscriteria toegepast. Deze criteria hebben betrekking op de deskundigheid van de uitvoerende en handhavende organisaties en de medewerkers. De wijze waarop we uitvoering geven aan deze kwaliteitscriteria is verderop in het programma beschreven. Over de naleving van de kwaliteitscriteria doen burgemeester en wethouders mededeling aan de raad via een verantwoording in het Jaarverslag Uitvoering en Handhaving. Het borgen van de kwaliteit en het continu verbeteren is een doorlopend proces binnen onze werkzaamheden.

3.2 TERUGBLIK EN ONTWIKKELINGEN

3.2.1 LOKAAL

IBT BEOORDELING

Het IBT domein Wabo van de provincie Overijssel heeft de gemeente Enschede voor 2024 het kleurbeeld groen gegeven. Wel zijn enkele verbeterpunten meegegeven waar de gemeente aan kan werken. Een deel hiervan is inmiddels opgepakt. Verbeterpunten voor 2024 en 2025 waar Enschede verder aan werkt zijn:

1. Maak in 2024 de doelen meetbaar door het ontwikkelen van heldere indicatoren voor de doelen voor de reguliere werkzaamheden en streefwaarden voor alle doelen.
2. Neem de doorontwikkelde doelen over in uitvoeringsprogramma 2025 en laat zien hoe de activiteiten bijdragen aan het realiseren van de doelen.

3. Maak in het uitvoeringsprogramma 2025 inzichtelijk of de beschikbare capaciteit voldoende is om de geplande werkzaamheden uit te voeren.
4. Geef in 2024 inzicht in het voldoen aan de kritieke massa van de kwaliteitscriteria.
5. Werk verder aan het ontwikkelen van streefwaarden voor de taken belegd bij de Omgevingsdienst Twente, zodat die betrokken kunnen worden bij het Uitvoeringsprogramma 2025.
6. Zorg voor verdere doorontwikkeling van de risicoanalyse voor de taken belegd bij de Omgevingsdienst Twente.

BVTH-BELEID ENSCHEDE 2023

Op 18 juli 2023 is het BVTH- beleid Enschede 2023 'Beleid voor de fysieke leefomgeving: Bestemmen, Vergunnen, Toezicht en Handhaven' inclusief nadere uitwerking vastgesteld. Het beleid bestaat uit twee delen, het hoofddocument en een Nadere Uitwerking. Het beleid stelt doelen en benoemt een aantal focuspunten. Deze zijn afgestemd op de Enschedese doelenboom, een uitgebreide probleemanalyse welke is opgebouwd uit risicoanalyse en omgevingsanalyse. Hiermee is in kaart gebracht waar de focus moet liggen de komende beleidsperiode. Daarnaast staan uitvoeringskwaliteit en dienstverlening centraal in het beleid. Er zijn zes uitvoeringstrategieën opgenomen: preventiestrategie, strategie bestemmen, vergunningenstrategie, toezichtstrategie, sanctiestrategie en afwegingskader gedogen. De preventiestrategie is de overkoepelende strategie, want voorkomen is beter dan handhaven.

IMPLEMENTATIE VAN KWALITEITSCRITERIA

De Verordening uitvoering en handhaving omgevingsrecht Enschede 2024 is op 1 januari 2024 in werking getreden. Deze verordening verwijst naar de meest recente set kwaliteitscriteria beschikbaar op IPLO, [zie link](#).

Kwaliteitscriteria 2.3

In 2024 hebben we een nieuwe impuls gegeven aan ons inzicht in de naleving van deze criteria. Hierbij hebben we gebruik gemaakt van een zelftoets waarmee op organisatieniveau een overall inzicht is verkregen. In 2025 wordt dit verder uitgewerkt op medewerker niveau. De volgende stappen worden gezet om meer inzicht te verkrijgen in:

1. Hoe robuust we zijn op het gebied van deskundigheid, vlieguren, opleidingen, etc.
2. De verbeterpunten per onderdeel.

Kwaliteitscriteria 3.0

De landelijke kwaliteitscriteria voor vergunningverlening, toezicht en handhaving zijn vernieuwd. De nieuwe versie, Kwaliteitscriteria 3.0, is op 25 september 2024 bestuurlijk vastgesteld en gaat in op 1 januari 2025.

Deze set bestaat uit vier onderdelen:

- Deel A: Inleiding en toelichting
- Deel B: Criteria voor de kritieke massa van een organisatie
- Deel C: Procescriteria voor VTH-uitvoering
- Deel D: Competentieprofielen

Na de inwerkingtreding per 1 januari 2025 krijgen alle organisaties (gemeenten, provincies, omgevingsdiensten en rijksinspecties) een jaar de tijd om te voldoen aan de nieuwe criteria. Het jaar 2025 staat in het teken van de implementatie van deze nieuwe set.

BEGROTING & ORGANISATIE IN BALANS

Enschede staat, net als andere gemeenten, voor financieel onzekere tijden. In 2024 is het traject Begroting en Organisatie in Balans (BOB) in Enschede gestart. Dit traject is noodzakelijk vanwege de toenemende werkdruk en financiële druk op de organisatie. We volgen dit traject en passen onze werkzaamheden waar nodig en mogelijk aan.

KETENSAMENWERKING

Alle afdelingen binnen ons cluster werken aan het verbeteren van de interne samenwerking en de samenwerking met organisatieonderdelen buiten ons cluster. In 2025 zetten we deze ontwikkeling voort.

DIGITALISERING EN INFORMATIEGESTUURD WERKEN

Het cluster O&R wil informatiegestuurd werken. Om dit te realiseren hebben we verschillende projecten gedefinieerd en geprioriteerd, waaronder het VTH-besturingsmodel, informatie gestuurd handhaven en financiële sturing vergunnen.

Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)

Het DSO ondersteunt de uitvoering van de Omgevingswet. Het bestaat uit lokale systemen van overheden en de onderdelen van de landelijke voorziening (DSO-LV), zoals het Omgevingsloket. Dit is een digitaal loket waar initiatiefnemers en betrokkenen snel kunnen zien wat er mag in de fysieke leefomgeving en de centrale plek waar alle digitale informatie daarover samenkomt.

Mede vanwege problemen met het DSO is de inwerkingtreding van de Omgevingswet enkele keren uitgesteld. Helaas zijn een aantal van die problemen nog steeds niet opgelost. Naast regelmatige storingen zijn bijvoorbeeld de toepasbare regels (een samenvoeging van regels van verschillende overheden) nog niet goed op elkaar afgestemd en is het voor de gebruiker vaak onduidelijk waar informatie staat en/of geïnterpreteerd moet worden. Maar ook vanuit de gemeente lopen we tegen beperkingen aan. Bij ruimtelijke plannen zijn er beperkingen als het gaat om visualisatie en kunnen niet meerdere plannen tegelijk ingevoerd worden. Landelijk wordt aan de tekortkomingen gewerkt maar onduidelijk is wanneer het DSO goed functioneert.

Zaaksysteem Centric Leefomgeving (CLO)

Het werken met CLO is eveneens verre van ideaal. Er zijn (nog) veel storingen, het systeem is traag en er zitten verschillende bugs in die alleen door de leverancier kunnen worden opgelost. Hierover voeren we intensief gesprekken met Centric.

In 2025 moet er gewerkt worden aan de vormgeving van het locatiedossier, aangezien het ontbreken hiervan als problematisch wordt ervaren. Voor informatiegestuurd werken wordt er veel moeite gedaan om de data compleet te krijgen en deze via Cognos/dashboards inzichtelijk te maken.

EVENEMENTEN

In 2025 vieren we dat Enschede 700 jaar stadsrechten heeft. In het kader van 700 jaar Enschede verwachten we een toename van het aantal meldingen en aanvragen van kleine buurt-initiatieven tot grote publieksevenementen.

In 2024 is het 'Toetsingskader evenementen randvoorwaarden voor vergunningen en meldingen 2025' vastgesteld. Dit toetsingskader vervangt het toetsingskader evenementenvergunningen uit 2017. Vanaf 1 januari 2025 werken we met dit geactualiseerde toetsingskader. Het toetsingskader beschrijft in welke gevallen een evenementenvergunning moet worden aangevraagd of wanneer kan worden volstaan met het doen van een melding. Ook stelt het vast welke uitgangspunten gelden en aan welke voorwaarden moet worden voldaan.

REGELS VOOR BESCHERMING BOMEN

In 2024 is er gewerkt aan het optimaliseren van de regels voor de bescherming van bomen. Het uitgangspunt van deze optimalisatie is dat de bomen beter beschermd worden, waardoor het kappen van bomen vaker vergunningplichtig zal zijn. Deze geoptimaliseerde regels zijn tot stand gekomen met ondersteuning van landelijk adviesbureau. Begin 2025 worden deze regels door de raad vastgesteld en treden ze in werking. Voor de afdeling Vergunnen betekent dit in 2025 dat zij moeten leren werken met een nieuwe aanpak voor kapvergunningen en de bijbehorende systematiek moeten beheersen. Ook ODT is aangehaakt voor de handhaving voor illegale kap.

ZICHTBAARHEID EN SAMENWERKING VAN TOEZICHT EN HANDHAVING

Toezicht en handhaving zijn belangrijke pijlers in het leefbaar en veilig maken en houden van Enschede. Er gaat een preventieve werking uit van een zichtbare overheid in de openbare ruimte. Binnen het speelveld van toezicht en handhaving zijn verschillende spelers actief. Gemeente Enschede heeft toezichthouders en handhavers in dienst en er zijn meerdere functies die een oor en oog functie (kunnen) vervullen. Ook wordt er samengewerkt met verschillende partners zoals ODT, politie en Landschap Overijssel. Deze samenwerking is belangrijk want als organisatie kunnen we het niet alleen. In 2024 is flink geïnvesteerd in de zichtbaarheid en samenwerking van toezicht en handhaving in het landelijk gebied. In 2025 zetten we dit voort.

ENSCHEDE SCHOONSTE STAD VAN EUROPA

In 2024 is de motie 'Enschede schoonste stad van Europa' door de gemeenteraad aangenomen. Het college van B&W heeft, middels een brief, de minister van Justitie en Veiligheid verzocht om een pilot. Enschede wil een pilot om het opzettelijk vervuilen van de openbare ruimte hoger te beboeten. Daarnaast heeft de gemeenteraad (vooruitlopend op de pilot) de boetebedragen in de APV/VKL geactualiseerd. Als Enschede de toestemming voor de pilot krijgt, dan zal deze in 2025 worden voorbereid en uitgevoerd.

UITBREIDING BEVOEGDHEDEN BOA DOMEIN I

In 2024 is het categoriale besluit verlengd en gewijzigd. Met ingang van 1 februari 2025 zijn boa's openbare ruimte bevoegd voor categorie 1 (gewelddaanwending), categorie 2 (veiligheids- en vervoersfouillering) en categorie 3 (handboeien), zoals is geregeld in de Beleidsregels Buitengewoon Opsporingsambtenaar.

LIVE CAMERATOEZICHT IN DE BINNENSTAD

In de binnenstad van Enschede hangen camera's waarmee live uitgekeken wordt. Sinds 2016 wordt voor het live uitkijken een particuliere beveiligingsorganisatie ingehuurd door de Veiligheidsregio Twente. De samenwerking tussen cameraobservant, boa en politie wordt steeds nauwer. Hierbij lopen we steeds vaker tegen privacy grenzen aan. In 2024 is door het college besloten om het live uitkijken van camerabeelden in de binnenstad binnen de eigen organisatie onder te brengen. Door het uitkijken van beelden bij opsporingsambtenaren te beleggen wordt privacy en

informatiedeling beter geborgd. Hiermee volgt Enschede ook de landelijke trend om het uitkijken onder te brengen bij de eigen gemeentelijke handhavingsafdelingen.

BESTUURLIJKE BOETE

In 2024 zijn we gestart met het herijken van het proces rondom de bestuurlijke boete. In de loop van 2025 gaan de juridische werkzaamheden van de afdeling HBM over naar de afdeling HOR. Hoe en welke werkzaamheden dit betreft wordt momenteel onderzocht.

3.2.2 REGIONAAL

VTH-BELEID TWENTE 2023

Tegelijk met de vaststelling van het Enschedese BVTH-beleid heeft het college ook het VTH-beleid 2023 'VTH-beleid: van de 14 Twentse gemeenten & provincie Overijssel voor de ODT' inclusief Nadere Uitwerking vastgesteld. Het VTH-beleid Twente richt zich op de uitvoerende milieutaken die binnen de regionale ODT worden uitgevoerd. In 2025 zal de actualisatie van het regionale beleid van start gaan.

SAMENWERKING IN TWENTE

In de regio Twente werken de 14 gemeenten, de provincie, ODT en diverse ketenpartners samen in het Vergunnen Toezicht Handhaven en Advies-veld (verder: VTHA-veld). Er is in regionaal verband afgesproken om deze samenwerking te versterken en aan te sluiten bij de gedachte achter de Omgevingswet. Elke deelnemende partij zal een gelijkwaardige bijdrage leveren in capaciteit en/of middelen.

Momenteel is de regionale ambtelijke capaciteit echter te beperkt om de beleidsmatige samenwerking optimaal vorm te geven. Enschede heeft de rol van gastheer voor de ambtelijk voorzitter en secretaris van de vernieuwde regionale kerngroep op zich genomen. De werving van kandidaten is al in gang gezet, en we verwachten deze in 2025 te verwelkomen. Enschede heeft ook aangegeven actief deel te willen nemen aan deze kerngroep.

3.2.3 LANDELIJK

VERSTERKEN VTH-STELSEL

Het Interbestuurlijk programma (IBP) versterking VTH-stelsel is in september 2024 afgerond. De opgeleverde producten (uit de 6 pijlers) worden nu geïmplementeerd en verder ontwikkeld. De betrokken partijen werken samen aan de continue versterking en doorontwikkeling van het VTH-stelsel. Dit kan alleen worden gerealiseerd als de samenwerking en verbinding worden voortgezet, versterkt en uitgebreid.

OMGEVINGSWET

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. 2024 was een jaar van leren, 2025 zal een jaar van leren en bestendigen zijn. Binnen het cluster wordt in 2025 gewerkt aan een informatietraject voor collega's van binnen en buiten het cluster. Op die manier werken we beter samen in de keten en verbeteren wij onze dienstverlening.

De systematiek in de Omgevingswet vraagt een andere benadering, een andere werkwijze en een andere rol van ons als overheid en cluster. Het cluster werkt in 2025 verder aan het eigen maken van deze systematiek en

benadering. Dat doen we door bijdragen te leveren aan nieuw beleid, aan op te stellen Programma's en in de uitvoering van de wet.

De uitvoering van de wet verloopt -door de grondige voorbereiding- over het algemeen soepel. Wel zijn er nog de nodige uitdagingen in de vorm van datagestuurd werken. Ook de verwerking in het DSO verloopt niet volgens wens en verwachting. Dit is een landelijk probleem.

Omgevingsplan

Wijzigingen in het Omgevingsplan worden gefaciliteerd met een tijdelijke oplossing (TAM-IMRO). Het werken aan de transitiestrategie Omgevingsplan, leidend tot een volwaardig Omgevingsplan per 1 januari 2032, loopt hiermee vertraging op. 2025 zal zich ten aanzien van de gebiedsgerichte en thematische wijzigingen beperken tot voorbereiding.

WET KWALITEITSBORGING VOOR HET BOUWEN

De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (verder: Wkb) geldt op dit moment alleen voor nieuwe bouwwerken in gevolgklasse 1. En geldt dus niet voor te verbouwen bouwwerken. Ook op 1 januari 2025 zal de Wkb niet gelden voor verbouw. Wanneer de Wkb wel zal gaan gelden voor verbouw is nog niet bekend. Gevolgklasse 1 is de laagste risicoklasse van bouwwerken, zoals eengezinswoningen en kleinere bedrijfspanden. In 2024 hebben we slechts enkele vergunningaanvragen en bouwmeldingen ontvangen voor bouwwerken die onder gevolgklasse 1 vallen.

In de eerste drie jaar na de invoering van de Wkb zal worden geëvalueerd of en met welke eventuele aanpassingen ook de rest van de bouwwerken onder de Wkb gaan vallen. De VNG heeft een programma opgezet om de werking en financiële effecten van de Omgevingswet en Wkb te monitoren. Elk kwartaal leveren we vanuit Enschede een actieve bijdrage aan deze monitoring.

WET GOED VERHUURDERSCHAP

Op 1 juli 2023 is de Wet goed verhuurderschap (verder: Wgv) in werking getreden. Met de invoering van deze wet kregen gemeenten een belangrijke rol bij het bevorderen van goed verhuurderschap. Gemeenten zijn sinds 1 januari 2024 verplicht om een meldpunt te hebben. In Enschede is het meldpunt 'slecht verhuurderschap' zowel in het Nederlands als in het Engels actief. Hier kunnen meldingen of verzoeken tot handhaving gedaan worden.

Op 1 juli 2024 is de Wgv uitgebreid met de Wet betaalbare huur, Wet vaste huurcontracten en Wet maximering huurprijsverhoging geliberaliseerde huurovereenkomsten. De Wet betaalbare huur zorgt voor regulering van de middenhuur. Per 1 januari 2025 worden de Wgv-taken van de gemeente uitgebreid met de handhaving van de Wet betaalbare huur.

HERIJKING BOA-STELSEL

Begin 2024 heeft het Ministerie van Justitie en Veiligheid tijdens de landelijke G40 platform Handhaven aangekondigd het boa-stelsel te gaan herijken. Het huidige stelsel richt zich voor domein I op leefbaarheid. In de praktijk is dit uitgangspunt niet meer toereikend.

Tussen gemeenten bestaan er veel verschillen in de taken die boa's domein I uitvoeren. Dit wordt onder andere beïnvloed door de vraag vanuit de maatschappij en de samenwerking met de politie. Via de G40 praat Enschede inhoudelijk mee over de vormgeving van het herijkte boa-stelsel.

CONTROLETAAK VERGUNDE SEKSBEDRIJVEN

Vanuit de politie is de wens ontstaan om de controletaak van vergunde seksinrichtingen bij de gemeenten neer te leggen. Dit is al enkele jaren onderwerp van gesprek. In 2024 is deze wens meer concreet geworden met een bestuurlijke opdracht. Hiervoor zal een kerngroep vanuit Oost-Nederland worden gevormd. Voor de vergunde seksinrichtingen worden geen belemmeringen of problemen verwacht. Deze worden wel voor de niet-vergunde inrichtingen verwacht. In 2025 wordt onderzocht of en welke taken mogelijk naar de gemeente gaan en wat bij de politie zal blijven.

4. DOELEN

In het BVTH-beleid Enschede 2023 is vastgesteld aan welke doelen het cluster O&R de komende jaren werkt. Deze doelen sluiten aan bij de Enschedese opgaven. We maken onderscheid tussen doelen op reguliere werkzaamheden (waar werken we aan met onze wettelijke taken) en focuspunten (waar gaan we voor Enschede een stapje extra doen).

4.1 DOELEN OP REGULIERE WERKZAAMHEDEN

Onderstaand is een overzicht gegeven van de doelen op de reguliere werkzaamheden zoals deze zijn vastgesteld in het BVTH-beleid Enschede 2023. De doelen: financiën, uitvoeringskwaliteit en dienstverlening zijn opgenomen in de Enschedese 'Verordening uitvoering en handhaving omgevingsrecht Enschede 2024'. Mede naar aanleiding van het gesprek met de interbestuurlijk toezichthouder wordt in dit programma alsnog ingegaan op de wijze waarop we invulling geven aan deze doelen.

Onderwerp	Symbool	Hoofddoel
Inhoudelijke doelen		
1. Veiligheid		Er is een basis beschermingsniveau voor veiligheid. Mens en milieu zijn beschermd tegen onaanvaardbare risico's binnen de fysieke leefomgeving.
2. Gezonde fysieke leefomgeving		In Enschede kun je prettig en gezond wonen en leven.
3. Duurzaamheid		Enschede is klimaatneutraal in 2050.
Financiën		
4. Financiën		De financiële middelen zijn passend bij de gevraagde inzet en de gewenste kwaliteit van de te leveren diensten en producten.
Uitvoeringskwaliteit		
5. Proces		We hebben een beleids- en uitvoeringscyclus die voldoet aan de wettelijke kwaliteitseisen.
6. Vakbekwaamheid		We zijn een professionele uitvoeringsorganisatie en beschikken over de kennis en vaardigheden die we nodig hebben.
Dienstverlening		
7. Dienstverlening		We zetten in op het verbeteren van kwaliteit, stellen daarbij de klant centraal en houden feeling met wat er leeft in de stad.

Hieronder volgt een korte toelichting op wat we in 2025 gaan doen:

- Inhoudelijke doelen: veiligheid, gezonde fysieke leefomgeving en duurzaamheid
 - o Deze doelen zijn nader uitgewerkt in de activiteiten op de focuspunten.
- Financiën
 - o We prognosticeren en begroten passend en houden de voortgang in de gaten, zodat we waar nodig kunnen bijsturen.
- Uitvoeringskwaliteit

- Proces: We streven naar een sluitende beleids- en uitvoeringscyclus en gebruiken hiervoor de checklist zoals die is opgenomen in de Kwaliteitscriteria 3.0 deel C Procescriteria
 - Vakbekwaamheid: We conformeren ons aan de actuele kwaliteitscriteria.
 - Dienstverlening
 - We concentreren ons op het verbeteren en optimaliseren van onze producten en de communicatie met belanghebbenden. In 2025 werken we aan de volgende doelstellingen:
 - We werken klantgericht;
 - Onze producten zijn direct duidelijk;
 - Menselijke maat maakt onderdeel uit van ons werkproces;
 - We weten om te gaan met veelschrijvers.
- In bijlage 1 zijn de bijbehorende acties en toelichtingen opgenomen.

4.2 DOELEN OP FOCUSPUNTEN

Onderstaand is een overzicht weergegeven van de doelen op focuspunten zoals deze zijn vastgesteld in het BVTH-beleid Enschede 2023. In 2024 hebben we doelkaarten voor de focuspunten ontwikkeld voor de periode 2025-2028, waarmee we inzichtelijk maken welke activiteiten een bijdrage leveren aan het bereiken van deze doelen, zie bijlage 2. Deze kaarten zijn dynamisch en worden indien nodig jaarlijks herzien i.v.m. nieuwe ontwikkelingen etc.

Thema	Hoofddoel	
1. Veiligheid		Het verminderen van risico's op het gebied van brand, constructieve en omgevingsveiligheid in de realisatie-, gebruiks- en sloopfase van een bouwwerk.
2. Ondernijming		Enschede is goed beschermd tegen het ontplooiën van ondernijmende activiteiten.
3. Duurzaamheid; energiebesparing en transitie warmte		Meer dienstverlenend zijn op het gebied van duurzaamheid; energiebesparing en transitie warmte.
4. Gezondheid (binnenklimaat)		Het verminderen van bouwkundige problemen om een gezond binnenklimaat bij bestaande bouw te bevorderen.
5. Klimaat		Gebouwen zijn voldoende beschermd tegen klimaatveranderingen.
6. Strijdigheden ruimtelijke ordening		Er zijn minder gebouwen/gronden die strijdig zijn met bestemmingsplan/omgevingsplan.

In deze paragraaf wordt weergegeven hoe de afdelingen in 2025 gezamenlijk bijdragen aan het behalen van deze doelen.

 1. Veiligheid	
Het verminderen van risico's op het gebied van brand, constructieve en omgevingsveiligheid in de realisatie-, gebruiks- en sloopfase van een bouwwerk.	
Indicatoren	Aantal geconstateerde onveilige situaties

		Aantal controles waar geen onveilige situatie is aangetroffen				
Bijdrage aan doel O&R:	Activiteiten	Bestemmen	Vergunnen	HBM	HOR	Staf
Uitvoering geven aan wettelijke taak	APK-gebouwen We geven uitvoering aan de stappen C en D van het protocol opgesteld door de VBWTN, zie link .		X	X		
	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen	Bij wetswijziging voor gevolgklasse 1 verbouw, werkprocessen aanpassen.	X	X		X
		We monitoren de effecten van de Wkb volgens de landelijke monitoring Omgevingswet en Wkb.	X	X		X
	Bouw- en sloopveiligheid We gaan het BLVC-overleg professionaliseren.		X	X		X
Actief toezicht, oog en oor, gebiedskennis	We maken een plan van aanpak om uitvoering te geven aan signaaltoezicht.	X	X	X	X	X
	We zorgen ervoor dat CLO zo is ingericht dat we in staat zijn om een klachtenanalyse te maken.					X
	We stellen capaciteit beschikbaar ten behoeve van 700 jaar Enschede.	X	X	X	X	X
Kennis opbouwen en bijhouden	We onderzoeken welke kennis- en kunde in huis is en stellen indien nodig een opleidingsplan op.	X	X	X	X	X
	We scholen de betrokken medewerkers bij op de ontwikkelingen van bouw- en sloopveiligheid.		X	X		X
	We zorgen ervoor dat de basis staat om informatiegestuurd handhaven te kunnen inrichten.			X		X
Samenwerking met ketenpartners	Onderzoeken hoe we onze samenwerking met ketenpartners (nog) optimaler kunnen inzetten.		X	X	X	X
	Afspraken m.b.t. bouw- en sloopveiligheid Omgevingsdienst Twente herzien.		X	X		X
Indien kennis niet in huis	We huren specialisten in waar het nodig is.	X	X	X	X	X

 2. Ondernijning						
Enschede is goed beschermd tegen het ontplooiën van ondernijnende activiteiten.						
Indicatoren	Aantal bibobonderzoeken					
	Aantal meldingen bij instanties zoals 'niet pluis' etc.					
Bijdrage aan doel O&R:	Activiteiten	Bestemmen	Vergunnen	HBM	HOR	Staf
Bibob is vast onderdeel van VTH-taken	Uitvoering geven aan Bibob-beleid.		X	X	X	X
	We volgen actief de ontwikkelingen op Wet Bibob en passen (waar nodig) ons Bibob-beleid hierop aan.					X
Actief signaleren door o.a. toezichthouder	De RUV's / ondernijningsambassadeurs reflecteren jaarlijks op de meldingsbereidheid binnen het cluster.		X	X	X	X
	We nemen actief deel aan de gebiedsagenda's.			X	X	X
Kennis over ondernijning	We maken medewerkers bewuster van ondernijning door een bewustwording campagne.			X	X	
	De ondernijningambassadeur zorgt voor een jaarlijkse bewustwordingsessie binnen diens afdeling.		X	X	X	X

Integratie aanpak ondermijning in regulier werk	We onderzoeken welke rollen de Regisseurs Uitvoering Veiligheid (RUV's) en de ondermijningsambassadeurs kunnen vervullen in de aanpak van ondermijning.		X	X	X	X
	De RUV's geven uitvoering aan de aanbevelingen uit het ondermijningsonderzoek 2024.			X	X	
Samenwerking met ketenpartners	We onderzoeken hoe we de MIA-acties effectiever kunnen inzetten.			X	X	
	Onderzoeken hoe we onze samenwerking met ketenpartners (nog) optimaler kunnen inzetten.		X	X	X	X

 3. Duurzaamheid; energiebesparing en transitie warmte						
Meer dienstverlenend zijn op het gebied van duurzaamheid; energiebesparing en transitie warmte						
Indicatoren	Beschikbare capaciteit/uren voor advisering op duurzaamheid					
	Aantal keer geadviseerd op duurzaamheidsmaatregelen					
Bijdrage aan doel O&R:	Activiteiten	Bestemmen	Vergunnen	HBM	HOR	Staf
Opleiding en kennis	1 duurzaamheidscongres bezoeken.	X	X	X		X
	Onderzoek welke kennis in huis is.	X	X	X		X
Beschikbare capaciteit/uren op advisering	-					
Betrokken bij visie en beleid	We gaan 'de boer op' met de 'campagne betrek de uitvoering in visie en beleid' in het kader van ketensamenwerking.					X
	Uren beschikbaar stellen voor deelname aan visies en beleid.	X	X	X		X
Duurzaamheid standaard onderdeel in omgevingsplan en vergunningen	Onderzoeken welke ruimte er is voor het aanscherpen van het toetsprotocol en vergunningsvrij maken van duurzaamheidsinitiatieven.	X	X			X
Samenwerking met ketenpartners	Inventariseren interne en externe netwerken en onderzoeken aan welke netwerken we deel willen nemen.	X	X	X		X
	Onderzoeken hoe we onze samenwerking met ketenpartners (nog) optimaler kunnen inzetten.	X	X	X		X

 4. Gezondheid						
Het verminderen van bouwkundige problemen om een gezond (binnen)klimaat bij bestaande bouw te bevorderen.						
Indicatoren	Aantal geconstateerde onveilige situaties					
	Aantal controles waar geen onveilige situatie is aangetroffen					
Bijdrage aan doel O&R:	Activiteiten	Bestemmen	Vergunnen	HBM	HOR	Staf
Aantal uitgevoerde controles bij publieksgebouwen en huurwoningen	Inventariseren op welke gezondheidsaspecten we gaan controleren			X		
	Integrale controles uitbreiden met onderdeel gezond binnenklimaat (i.s.m. ketenpartners, zoals GGD).			X		
Ketensamenwerking (integrale blik)	We stellen uren beschikbaar voor het Beleidskader Gezond Enschede.	X	X	X		X

	We doen mee in het opstellen en uitvoeren van de uitvoeringsstrategieën en uitvoeringsprogramma's.	X	X	X		X
	Op basis van de uitvoeringsstrategieën en uitvoeringsprogramma's stellen we acties op voor 2026, 2027 en 2028.	X	X	X		X
Voorlichting / advies geven	-					
Kennis en ontwikkelingen bijhouden	Onderzoeken kennis- en kunde binnen het cluster O&R + opleidingsplan.	X	X	X		X

5. Klimaat						
Gebouwen zijn voldoende beschermd tegen klimaatveranderingen.						
Indicatoren	Beschikbare capaciteit/uren voor advisering op klimaat					
	Aantal keer geadviseerd over klimaatmaatregelen					
Bijdrage aan doel O&R:	Activiteiten	Bestemmen	Vergunnen	HBM	HOR	Staf
Meedenken met visies en deze in uitvoering brengen	We gaan 'de boer op' met de 'campagne betrek de uitvoering in visie en beleid' in het kader van ketensamenwerking.					X
	Uren beschikbaar stellen voor deelname aan visies en beleid.	X	X	X		X
Klimaat standaard onderdeel in omgevingsplan en vergunning	Onderzoeken welke ruimte er is om (meer) klimaatmaatregelen op te nemen in het omgevingsplan en vergunningen.	X	X			X
	Onderzoeken welke verbeterpunten er zijn m.b.t. toezicht en handhaving op klimaatmaatregelen in het bestemmingsplan/omgevingsplan/vergunning in de huidige situatie. Dit in samenwerking met Stadsdeelbeheer.	X	X	X		X
Beschikbare capaciteit en uren voor advisering op klimaat	-					
Kennis over klimaatbestendig en natuurinclusief bouwen	1 klimaatcongres bezoeken.	X	X	X		X
	Inventariseren welke kennis over klimaatbestendig en natuurinclusief bouwen in huis is en wat er nog nodig is.	X	X	X		X
	We besteden 1 clusterbabbel aan het thema klimaatbestendig en natuurinclusief bouwen.	X	X	X		X
Samenwerking met ketenpartners	Inventariseren interne en externe netwerken en onderzoeken aan welke netwerken we deel willen nemen.	X	X	X		X
	Onderzoeken hoe we onze samenwerking met ketenpartners (nog) optimaler kunnen inzetten.	X	X	X		X

6. Strijdigheden ruimtelijke ordening						
Er zijn minder gebouwen/gronden die strijdig zijn met bestemmingsplan/omgevingsplan.						
Indicatoren	Aantal geconstateerde strijdigheden					
	Aantal keer opgetreden tegen strijdigheden					
	Aantal keer dat strijdigheden opgelost zijn					

Bijdrage aan doel O&R:	Activiteiten	Bestemmen	Vergunnen	HBM	HOR	Staf
Gebieds- en themagerichte aanpak	We voeren de projecten: volkstuinen, illegale bewoning op campings, garageboxen en bedrijventerreinen uit.			X	X	
Actief signaleren door o.a. toezichthouder	We stellen uren beschikbaar voor het uitvoeren van signaaltoezicht.			X	X	
Gebiedskennis	We onderzoeken hoe we onze gebiedskennis kunnen vergroten.			X	X	
Actieve samenwerking ketenpartners	We volgen de ontwikkelingen m.b.t. strijdigheden RO.	X	X	X		X
	We nemen het initiatief in het onderzoeken van de publiek-private afspraken: hoe kunnen we deze juridisch houdbaar en afdwingbaar maken?	X	X	X		X

De voortgang en het geheel van één of meerdere focuspunten zijn belegd bij een MT lid. Hieronder staat de verdeling:

- Veiligheid: afdelingshoofd Vergunnen;
- Ondermijning: afdelingshoofden HOR en HBM;
- Duurzaamheid: afdelingshoofd Bestemmen;
- Gezondheid: clustermanager O&R;
- Klimaat: afdelingshoofd Bestemmen en opdrachtgever O&R;
- Strijdigheden ruimtelijke ordening: afdelingshoofd HBM.

5. PROGRAMMA UITVOERING

Het programma uitvoering geeft inzicht in de werkzaamheden in de keten van bestemmen en vergunnen. In het BVTH-beleid Enschede (2023) is door middel van een omgevings- en risicoanalyse de prioriteit voor de werkzaamheden bepaald. De doelen reflecteren deze prioriteit.

5.1 REGULIERE WERKZAAMHEDEN

BESTEMMEN

In 2024 is een plan van aanpak opgesteld voor de transitiefase naar het omgevingsplan. Gemeenten hebben tot 31 december 2031 de tijd om het tijdelijke omgevingsplan om te zetten naar één omgevingsplan dat voldoet aan de eisen van de Omgevingswet. In 2025 geven we uitvoering aan dit plan en richten we ons op drie sporen:

- Spoor 1: Gebiedsgericht;
- Spoor 2: Thematisch, zoals geluid, water;
- Spoor 3: Ontwikkelingen, inclusief het inpassen van verleende BOPA.

De waarden uit de Omgevingsvisie blijven hierbij centraal staan.

In 2025 zal de techniek beperkend werken, waardoor parallelle wijzigingen via STOP/TPOD¹ niet mogelijk zijn. We kunnen alleen nog werken met TAM IMRO². Dit houdt in dat we in 2025 de sporen 1 en 2 wel kunnen voorbereiden in afstemming met de brede keten in het fysieke domein, maar nog geen omgevingsplanwijzigingen in procedure kunnen brengen, aangezien TAM-IMRO daarvoor niet geschikt is. Wel gebruiken we deze techniek voor de ontwikkelingen in spoor 3.

Soort werkzaamheden	Verwacht aantal in 2025	Opmerking
Bestemmingsplannen / Omgevingsplan (TAM-IMRO)	Spoor 1:4 Spoor 2:6 Spoor 3:30	 De sporen 1 en 2 vragen gemiddeld meer capaciteit per wijziging dan spoor 3, dat zich richt op het planologisch mogelijk maken van een ontwikkeling.
Adviezen over afwijkingen van het bestemmingsplan/ omgevingsplan (BOPA) (er is altijd advies vanuit geluid, luchtkwaliteit – waaronder stikstof – en externe veiligheid.	50	
Advies:		
- Bodem	400	
- Wet natuurbescherming / ecologie	300	
Cultuurhistorie		
- Adviezen over projecten en initiatieven	450	
- Procedures aanwijzen monument	25	

NB. De aantallen hierboven zijn ruwe schattingen en geven slechts een zeer globaal beeld: soms zit er achter een advies een half jaar werk, soms kan het worden opgesteld binnen een half uur.

¹ STOP: Standaard voor officiële publicaties / TPOD: Toepassingsprofielen omgevingsdocumenten.

² TAM IMRO: Tijdelijke alternatieve maatregel (TAM) Informatiemodel Ruimtelijke Ordening (IMRO).

BOUWEN EN RUIMTELIJKE ONTWIKKELINGEN

Soort vergunning/werkzaamheden	Verwacht aantal in 2025	Opmerking
2.2 Voorfase	250	
2.3 Activiteiten met betrekking tot bouwwerken:		
- Bouw (ruimtelijk) BBTV / GK1 < € 100.000,-	210	
- Bouw (ruimtelijk) BBTV / GK 1 tussen € 100.000,- en € 1.000.000,-	10	
- Bouw (ruimtelijk + melding) BBTV / GK 1 > € 1.000.000,-	15	
- Bouw (ruimtelijk + technisch) GK1 verbouw, GK2, GK3 < € 100.000,-	30	
- Bouw (ruimtelijk + technisch) GK1 verbouw, GK2, GK3 tussen € 100.000,- en € 1.000.000,-	3	
- Bouw (ruimtelijk + technisch) GK 1 verbouw, GK2, GK3 > 1.000.000,-	13	
2.4 Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed	15	
2.5 Milieubelastende activiteiten	15	
2.7 Aanlegactiviteiten		
- Aanlegactiviteiten (opbreken en graven)	20	
- Uitweg/uitrit	20	
2.8 Overige activiteiten		
- Kappen van bomen	300	
- Reclame	5	
- Afwijken omgevingsplan (voorheen binnenplannen, buitenplannen, onzelfstandige woonruimte)	475	
2.9 Maatwerkvoorschriften	40	

APV EN BIJZONDERE WETTEN

Soort vergunning/werkzaamheden	Verwacht aantal in 2025	Opmerking
1.9 Bijzondere wetten		
- Leegstandswet	150	
- Wet op de kansspelen	5	
- Telecommunicatiewet	400	
- Wegenverkeerswetgeving	30	
3.1 Horeca		
- Exploitatie openbare inrichting (terras)	7	
- Uitoefenen horeca- of slijtersbedrijf	60	
3.2 Seksbedrijven	6	
3.3 Winkeltijdenwet	20	

3.4 Organiseren evenement of markt	225	
3.6 Huisvestingswet 2014 [en Wet goed verhuurderschap]		
- Verhuurvergunning opkoopbescherming	15	
- SHG-shops	3	

MELDINGEN

Soort vergunning/werkzaamheden	Verwacht aantal in 2025	Opmerking
Meldingen		
- Meldingen milieu (ODT)	200	
- Melding bodem / bus	60	
- Melding kappen van bomen	50	
- Melding demonstraties	65	
- Melding brandveilig gebruik	190	
- Melding exceptioneel transport	24	
- Melding klein evenement	190	
- Melding verkeersbesluiten	160	

OVERIGE

Soort vergunning/werkzaamheden	Verwachte capaciteitsinzet in 2025 (Fte)	Opmerking
Algemeen bezwaar/beroep/Voorl. Voorziening	3	
Algemeen informatieverstrekking/advies	2	
WOO-verzoeken	0,1	
Coördinatie/ODT/kwaliteit/beleid afdeling	6	
Wet Bibob	400 dossiers	

WET KWALITEITSBORGING VOOR HET BOUWEN IN DE UITVOERING

In 2024 is de Wkb van kracht geworden. Eind 2023 zagen we een toename in aanvragen onder de Wabo. Tot nu toe zijn de aanvragen onder de Wkb nog zeer beperkt. De onduidelijkheid over het werkingsgebied en al dan niet uitbreiden daarvan kan hier op van invloed zijn. Echte conclusies zijn moeilijk te trekken, wat het maken van een inschatting voor 2025 bemoeilijkt. Wel staat vast dat dit onderwerp onderdeel van de ontwikkeling zal blijven en dat het ook in 2025 de nodige aandacht zal vragen.

5.2 EXTRA TAKEN, AANDACHTPUNTEN EN PROJECTEN

5.2.1 BELEID EN BEDRIJFSVOERING

UITWERKING KWALITEITSCRITERIA

Een belangrijk onderdeel van de Verordening uitvoering en handhaving Omgevingsrecht Enschede 2024 zijn de landelijke kwaliteitscriteria. In 2025 maken we inzichtelijk waar we staan t.o.v. deze kwaliteitscriteria: hoe robuust zijn we op deskundigheid, vlieguren, opleidingen, etc. en op welke onderdelen er een verbeter slag komt (comply of explain).

UITWERKING BVTH-BELEID ENSCHEDE 2023

In het BVTH-beleid Enschede zijn doelen en strategieën opgenomen. Om hier goede invulling aan te geven moeten protocollen en werkinstructies, waar nodig, aangepast of vernieuwd. Per focuspunt doel wordt een plan van aanpak geschreven.

TOETS-PROTOCOL NIEUWBOUW

In 2024 zijn de eerste stappen gezet in het herzien van het toetsprotocol voor nieuwbouw. In 2025 zal dit protocol verder worden doorontwikkeld en getest. Bij deze herziening wordt rekening gehouden met het vastgestelde BVTH-beleid.

5.2.2 INHOUDELIJKE EXTRA AANDACHTSVELDEN IN 2025

OMGEVINGSWET

In 2025 zullen we onze kennis en ervaring met de Omgevingswet verder versterken. Dit doen we op verschillende manieren: via onze dienstverlening en service, in samenwerking met ketenpartners, door middel van opleidingen en door deel te nemen aan interne en externe overleggen waar de verbinding met de uitvoering gelegd kan (en moet) worden.

BOUW EN SLOOPVEILIGHEID

Onder de Omgevingswet is bouw- en sloopveiligheid een aparte activiteit en geldt er een informatieplicht. De werkprocessen zijn hierop aangepast. In 2025 wordt er verder gewerkt aan het creëren van een solide basis voor bouw- en sloopveiligheid. Daarnaast zal het BLVC-team verder worden geprofessionaliseerd.

REGELS VOOR BESCHERMING BOMEN

Begin 2025 zal de gemeenteraad de geoptimaliseerde regels voor de bescherming van bomen vaststellen. Zodra deze regels van kracht zijn, zullen er meer situaties ontstaan waarin een kapvergunning vereist is in plaats van een melding. Dit betekent voor de afdeling Vergunnen dat er in 2025 meer tijd en capaciteit naar de bescherming, het behoud en het beheer van kwalitatief groen gaat. Het bomenbeleid wordt bovendien gekoppeld aan de leefmilieus uit de (op handen zijnde) omgevingsvisie.

GELUIDSANERING VAN WONINGEN

In Enschede zijn woningen gelegen die vanwege wegverkeerslawaaï een te hoge geluidsbelasting ondervinden. Het doel is om gefaseerd de woningen die daarvoor in aanmerking komen aan te pakken en het woon- en leefklimaat te verbeteren. De afdeling Bestemmen coördineert dit project (actieplan omgevingslawaaï).

SOORTENMANAGEMENTPLAN

In 2025 zetten we de samenwerking met andere afdelingen en de woningcorporaties voort om een soortenmanagementplan op te stellen.

BELEIDSDOORLICHTING CULTUREEL ERFGOED

In 2025 wordt het beleid voor cultureel erfgoed doorgelicht, omdat er momenteel geen samenhangende visie voor cultureel erfgoed in Enschede is. Dit leidt tot onduidelijkheid in de uitvoering over wat we onder cultureel erfgoed verstaan, wat onze ambities en opgaven zijn en waar de prioriteiten liggen. Onze erfgoedadviseurs van het team erfgoed adviseren hierin mee.

ILLEGALE BEWONING OP CAMPINGS

Vanaf 2021 zijn diverse bezoeken gebracht aan de campings, gesprekken hebben plaatsgevonden en de aanpak is besproken. Voor elke camping is de strategie en aanpak bepaald en besproken. Begin 2025 zal het college het handhavingsbeleid vaststellen. Dit heeft mogelijk ook gevolgen voor de inzet van de afdeling Vergunnen.

CULTUURHISTORISCHE WAARDENKAART

Vanaf 2021 werken we aan het actualiseren en verder ontwikkelen van de cultuurhistorische waardenkaart. In 2025 zetten we deze ontwikkeling en uitrol voort.

COMPLEXE OMGEVINGSRECHTELIJKE DOSSIERS

De omgevingsmanagers worden ingezet bij onder andere grote ruimtelijke initiatieven, complexe dossiers of dossiers met politieke gevoeligheid. In 2025 hebben een aantal grote/complexen omgevingsrechtelijke dossiers de afdeling overstijgende inzet nodig onder regie van de omgevingsmanagers. Dit gaat o.a. om de volgende dossiers: luchthaven, Kop Boulevard, Centrumkwadraat, energietransitie (aanleg zonnenvelden), Kennispark & UT, Euregiobedrijvenpark, havengebied, Spoorzone Hengelo-Enschede, opvang vluchtelingen, IJssbaan Twente en evenementenlocaties.

STRIJDIGHEDEN HUIDIGE BESTEMMINGSPLANNEN I.R.T. TRANSITIEFASE OMGEVINGSPLAN

In 2025 geeft de afdeling Bestemmen uitvoering aan het transitieplan Omgevingsplan. Dit omvat ongeveer 4 gebiedsgerichte wijzigingen (spoor 1), ongeveer 5 thematische wijzigingen (spoor 2) en ongeveer 20 TAM-IMRO plannen (spoor 3). Dit vereist aan de voorkant zowel inzet als samenwerking binnen de gehele keten. De afdeling Vergunnen is verantwoordelijk voor het analyseren van vergunningen en het doorvoeren daarvan in het 'nieuwe' Omgevingsplan. Voor deze werkzaamheden reserveert de afdeling Vergunnen in 2025 100 uur.

6. PROGRAMMA HANDHAVING

Het programma handhaving geeft inzicht in de werkzaamheden in de keten van toezicht en handhaving (openbare ruimte). In het BVTH-beleid Enschede (2023) is door middel van een omgevings- en risicoanalyse de prioriteit voor de werkzaamheden bepaald. De doelen reflecteren deze prioriteit.

6.1 REGULIERE WERKZAAMHEDEN

In onderstaande tabellen zijn de prognoses voor 2025 opgenomen. Het betreffen voorlopige inschattingen rekening gehouden met de verwachte vergunningen. We zien in toenemende mate dat bouwprojecten niet opgestart worden. Dit heeft o.a. te maken met de gestegen hypotheekrentes, de inflatie en het tekort aan mankracht en bouwmaterialen. De prognose is hierdoor onzeker.

BOUWEN

Aantallen = aantal vergunningen x toezichtmomenten tenzij anders aangegeven. Voor de onderdelen met opmerking 'Wkb' is PM opgenomen. In verband met de invoering van de Wkb kan nog geen inschatting gemaakt worden van de verwachte aantallen.

Soort werkzaamheden	Verwacht aantal in 2025	Opmerking (bijdrage aan doel)
Toezicht nieuwbouw		
- Bouw (ruimtelijk + melding) BBTv / GK I - (<100.000)	85	
- Bouw (ruimtelijk + melding) BBTv / GK I (<100.000 - 1.000.000)	21	
- Bouw (ruimtelijk + melding) BBTv / GK 1 > €1.000.000	10	
- Bouw (ruimtelijk + melding) GK 1 verbouw, GK2, GK3 < €100.000	37	
- Bouw (ruimtelijk + melding) GK 1 verbouw, GK2, GK3 < €100.000 - €1.000.000	9	
- Bouw (ruimtelijk + melding) GK 1 verbouw, GK2, GK3 > €1.000.000	9	
Klachten en meldingen		
- Onzelfstandige bewoning	200	
- Overige	200	
Slopen	5	

JURIDISCHE WERKZAAMHEDEN

Soort werkzaamheden	Verwacht aantal in 2025	Opmerking
Handhavingsverzoek	60	

WOO verzoek/ art. 35	20	
Waarschuwbrieven	350	
Vooraankondiging	200	
Last onder dwangsom	80	
Last onder bestuursdwang	5	
Invorderingstrajecten	25	
Dwangbevel deurwaarder	20	
Gedoogbeschikkingen	1	
Bezwaar/beroep/voorlopige voorziening	80	
Juridische check brieven	1900	
Juridisch advies/ collegiale toets handhaving	80	
Beschikking bestuurlijke boete	1000	

OVERIGE

Soort vergunning/werkzaamheden	Verwacht aantal in 2025	Opmerking
Controles evenement C	20	 Waarvan 4 meerdaagse evenementen.
Controles evenement B/A	55	 Waarvan 5 meerdaagse evenementen.
Steekproefsgewijs	n.t.b.	 Op basis van de aanwezige risico's + verzoeken hulpdiensten, signalen vergunnen etc.
MIA-acties	10	 In 2025 voeren we tussen de 8 en 10 MIA-acties uit.
Opkoopbescherming	0	 Reactief toezicht

NIEUWBOUWTOEZICHT ONDER DE WKB

In 2024 zijn er enkele bouwmeldingen ingediend. Voordat een project daadwerkelijk van start gaat en er toezicht en handhaving nodig zijn, kan het nog enige tijd duren. In 2025 verwachten we dat we toezicht moeten houden op een groter aantal bouwprojecten onder de Wkb.

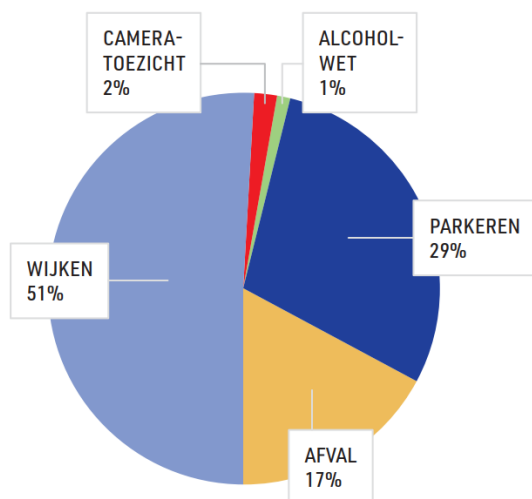
Als bevoegd gezag blijven we toezicht houden op de omgevingsplanactiviteit (bouw- en sloopveiligheid, welstand etc.) en houden we risicogestuurd en steekproefsgewijs toezicht op de bouwtechnische eisen. Een inhoudelijke beoordeling en een controlemoment op de bouwplaats volgt wel als er sprake is van:

- Bijzondere lokale omstandigheden die kenbaar zijn gemaakt aan de kwaliteitsborger;
- Themacontroles (door het rijk aangedragen thema's);
- Speciale omgevingsrisico's (bijv. aanleg fietsbrug of bouwactiviteiten waarbij ook gevolgen kunnen ontstaan voor aangrenzende percelen).

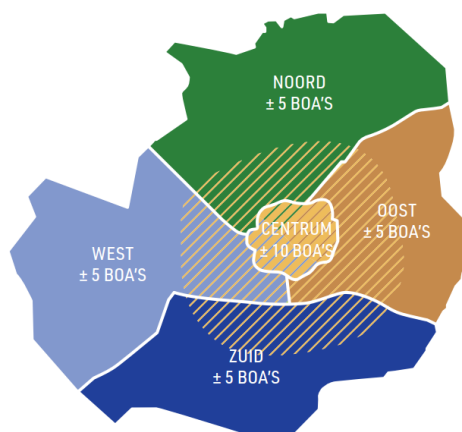
Daarnaast kunnen we toezicht houden op basis van eigen constatering en op basis van informatie van de kwaliteitsborger of derden.

OPENBARE RUIMTE

De boa's openbare ruimte (domein I) werken zowel reactief (meldingen) als proactief (o.a. oog en oor functie). Het reguliere werk van de afdeling bestaat standaard uit inzet op parkeren en afval. Daarnaast wordt ingezet op 'wijken' wat voornamelijk toeziet op de Algemene Plaatselijke Verordening, Verordening Kwaliteit Leefomgeving en zichtbaarheid in de wijk. In onderstaande cirkeldiagram (Figuur 2) is inzet op onderwerpen geprognostiseerd. Ook werken de boa's domein I stadsdeelgericht en in stadsdeelteams. Dit is in figuur 3 weergegeven.

Figuur 2: verdeling inzet boa domein I in %.

Figuur 3: Stadsdeelgericht werken boa domein I.

LIVE CAMERATOEZICHT IN DE BINNENSTAD

In 2025 wordt het cameratoezicht in de binnenstad ondergebracht bij de afdeling HOR, wat resulteert in een uitbreiding van onze reguliere werkzaamheden. Hiervoor is eind 2024 een samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen Enschede, Hengelo en Almelo. Vanaf april 2025 zullen boa's vanuit de Regionale Toezichtsruimte in Hengelo live beelden bekijken en de communicatie naar andere boa's en de politie verzorgen. Dit gebeurt voor zowel Enschede als Hengelo en Almelo, binnen de afgesproken tijdstippen.

6.2 EXTRA TAKEN, AANDACHTPUNTEN EN PROJECTEN

6.2.1 BELEID EN BEDRIJFSVOERING

UITWERKING KWALITEITSCRITERIA

Een belangrijk onderdeel van de Verordening uitvoering en handhaving Omgevingsrecht Enschede 2024 zijn de landelijke kwaliteitscriteria. In 2025 maken we inzichtelijk waar we staan t.o.v. deze kwaliteitscriteria: hoe robuust zijn

we op deskundigheid, vlieguren, opleidingen, etc. en op welke onderdelen er een verbeter slag komt (comply of explain).

UITWERKING BVTH-BELEID ENSCHEDE 2023

In het BVTH-beleid Enschede zijn doelen en strategieën opgenomen. Om hier goede invulling aan te geven moeten protocollen en werkinstructies, waar nodig, aangepast of vernieuwd. Per focuspunt doel wordt een plan van aanpak geschreven.

TOEZICHTPROTOCOL

Jaarlijks wordt het toezichtprotocol voor nieuwbouw vastgesteld in het PUH. Ervaringen uit het toezicht kunnen aanleiding geven om de diepgang te verhogen of te verlagen. In 2024 is het toezichtprotocol nieuwbouw herijkt, gebaseerd op de risicoanalyse nieuwbouw die in het BVTH-beleid 2023 is opgenomen, de Omgevingswet en de ervaringen van de Omgevingsrecht inspecteurs. Dit toezichtprotocol is opgenomen in [bijlage 3](#) en passen we in 2025 voor nieuwbouw toe.

INFORMATIEGESTUURD WERKEN

Voor openbare ruimte wordt informatiegestuurd handhaven verder ontwikkeld. Het doel is om op basis van data effectiever te kunnen optreden waar dat nodig is. In 2024 zijn de eerste stappen gezet, en deze zullen in 2025 worden voortgezet. Voor HBM zijn er ook plannen om op basis van data te kunnen sturen. Op dit moment is het echter onzeker of hier in 2025 voortuitgang kan worden geboekt, vanwege beperkte ICT-capaciteit.

KETENSAMENWERKING EN ONVOORZIEN

De afdeling HBM reserveert 10% van de capaciteit voor ketensamenwerking en zogenoemde 'binnenvliegers'. Bij ketensamenwerking kan gedacht worden aan juridische ondersteuning bij het opstellen van omgevingsplan. Binnenvliegers zijn bijvoorbeeld incidenten of rijksonderzoeken die extra capaciteit vereisen.

6.2.2 INHOUDELIJKE EXTRA AANDACHTSVELDEN IN 2025

APK-GEBOUWEN

Per 1 juli 2024 zijn eigenaren van grote, publiek toegankelijke gebouwen verplicht een periodieke keuring van de constructieve veiligheid uit te voeren, volgens NTA 8790. Deze periodieke keuring geldt voor gebouwen in gevolgklasse CC3, die na 1950 zijn gebouwd (of verbouwd) en die bestemd zijn voor minimaal 5000 personen. De onderzoeken moeten uiterlijk voor 1 juli 2025 afgerond zijn. In 2025 geven uitvoering aan de stappen C en D van het protocol opgesteld door de VBWTN, [zie link](#).

CO-STELSEL HANDELINGSKADER

Vanaf 1 april 2023 mogen alleen nog daarvoor gecertificeerde bedrijven werkzaamheden uitvoeren aan gasverbrandingsinstallaties, zoals cv-ketels, geisers, gashaarden, -kachels en rookgasafvoeren.

De installatiebedrijven zijn wettelijk verplicht een melding van een bijna-ongeval te doen bij een te hoge koolmonoxidewaarde bij de gemeente. Als gemeente nemen wij een melding serieus. Hierop reageren we conform het [handelingskader](#) CO en gecertificeerde installateur.

LANDELIJK GEBIED

Het landelijk gebied van Enschede ondergaat verschillende veranderingen, zoals de vrijkomende agrarische gebouwen, illegale bouw, gebruik van gronden in strijd met het Omgevingsplan en risico's voor ondermijning. In de begroting zijn middelen beschikbaar gesteld om hieraan te werken.

In 2024 hebben we twee wijkboa's aangesteld voor het landelijk gebied, de samenwerking met Stichting Landschap Overijssel geëvalueerd, en de uitvoering van de gebiedsagenda Broekheurne en de motie 'bewaak de kwaliteit van opstallen' gestart. Voor de uitvoering van deze motie zijn diverse panden in het buitengebied bezocht. In 2025 blijven we ons inzetten voor het landelijk gebied middels (signaal)toezicht en handhaving, wat inhoudt dat we onze controles en juridische opvolging blijven voorzetten.

Daarnaast richten we ons op samenwerking met ketenpartners. We denken actief mee over toezicht en handhaving in toekomstige gebiedsagenda's en houden toezicht op de voorwaardelijke verplichtingen in het buitengebied.

ONZELFSTANDIGE BEWONING

We houden de lijst gelegaliseerde onzelfstandige bewoning panden actueel. Daarnaast handhaven we op excessen, ontbreken van de melding brandveilig gebruik (nodig vanaf 5 kamers) en reageren we op handhavingsverzoeken/-meldingen. Hiervoor zijn middelen beschikbaar gesteld in de begroting. Ook is de afdeling HBM betrokken bij de motie 'duidelijkheid voor studenten die woning verliezen'.

WET GOED VERHUURDERSCHAP

Op dit moment houden reactief toezicht op de Wgv; op basis van de binnengekomen meldingen bij het meldpunt 'slecht verhuurderschap'. Drie keer per jaar monitoren we het aantal meldingen en indien nodig kunnen we deze keuze heroverwegen.

In 2025 verwachten we een toename van het aantal meldingen bij het meldpunt 'slecht verhuurderschap', aangezien dat het meldpunt is uitgebreid met toezicht en handhaving op de Wet betaalbare huur, inclusief toezicht op huur(prijs)bescherming.

ALCOHOLWET IN PARACOMMERCIE

In 2025 hebben we extra aandacht voor het naleven van de Alcoholwet bij paracommerciële instellingen.

EXTRA AANDACHT VOOR JEUGD

In 2025 heeft de afdeling HOR extra aandacht voor Enschedese jeugd. In 2024 zijn hiervoor al een aantal acties geweest, deze worden in 2025 voortgezet. Hierbij valt te denken aan: alcoholgebruik onder jeugd, overlastgevende plekken in de wijk en samenwerking tussen boa en handhavingpartners.

AFVAL HOTSPOTS

In 2024 is het doormiddel van data mogelijk geworden om meer inzicht te krijgen in de afvalproblematiek in Enschede. Met deze informatie is het mogelijk geworden om gerichtere acties te gaan uitvoeren. Dit pakken we in 2025 op.

ENSCHEDA SCHOONSTE STAD VAN EUROPA

In 2024 heeft de gemeenteraad de motie 'Enschede schoonste stad van Europa' aangenomen. Als Enschede toestemming krijgt voor de pilot, zal deze in 2025 worden voorbereid en uitgevoerd. Daarnaast voeren we in 2025 punt 3 van de motie uit door gerichte acties op de Meubelboulevard en in Spaansland.

SIGNAALTOEZICHT

In 2025 stellen we een plan van aanpak op voor de uitvoering van signaaltoezicht in de brede zin, zoals bijvoorbeeld hoe we willen omgaan met toezicht op gevelelementen en parkeergarages. Dit plan zullen we afstemmen met andere afdelingen en ketenpartners.

EVENEMENTEN

In 2024 zijn twee vacatures Regisseur Uitvoering Veiligheid ingevuld en ondergebracht bij HOR en HBM. Begin 2025 staat in het teken van een inwerkperiode. De RUV's zullen zich o.a. richten op de controle van evenementen en het ontwikkelen van een visie over de rol van de boa's tijdens evenementen.

In 2025 viert Enschede 700 jaar bestaan, wat naar verwachting zal leiden tot een toename van het aantal evenementen en controles. Ook gaan we in 2025 aan de slag met een plan van aanpak voor de verschuiving van toezicht van C-evenementen naar B-evenementen, evenals met een handhavingsstrategie voor evenementen.

ZERO-EMISSIONEZONE (BINNENSTAD)

Vanaf 1 juli 2025 wordt de voetgangerszone binnenstad (het stadserf) een zero-emissiezone. Dit betekent dat sommige voertuigen er alleen nog mogen rijden als ze geen uitlaatgassen hebben. Dit vraagt om inzet van de afdeling HOR.

6.2.3 LANGLOPENDE TRAJECTEN

Op een aantal onderwerpen bestaat een meerjarig traject. Deze pakken we binnen de mogelijkheden van de aanwezige capaciteit gefaseerd op in de komende jaren.

CONTROLE OP STRIJDIG GEBRUIK GARAGEBOXEN

Strijdig gebruik van garageboxen kan onwenselijke of zelfs gevaarlijke situaties opleveren voor omwonenden. Door meer toezicht te houden, kunnen deze worden voorkomen of weggenomen.

ILLEGALE BEWONING OP CAMPINGS

Vanaf 2021 zijn diverse bezoeken gebracht aan de campings, gesprekken hebben plaatsgevonden en de aanpak is besproken. Voor elke camping is de strategie en aanpak bepaald en besproken. Begin 2025 zal het college het handhavingsbeleid vaststellen. Na de vaststelling van het beleid beginnen de toezichtcontroles op de campings en starten de handhavingstrajecten, afgestemd op de beschikbare capaciteit.

VOLKSTUINEN

We constateren illegale bebouwing en gebruik op volkstuinen. In 2024 zijn alle volkstuinenlocaties geïnventariseerd. In 2025 starten we met de juridische handhaving van de illegale bebouwing en het onrechtmatige gebruik van deze locaties.

BEDRIJVENTERREINEN

Op onze bedrijventerreinen, waaronder het havengebied en Euregio, zien we resultaten door de vele controles en handavingsaanpak. De juridische procedures zijn nog niet afgerond, en er moeten nog controles plaatsvinden op zowel nieuwe als eerder bezochte locaties. In 2025 blijven we onze aanpak (o.a. in samenwerking met ODT) voortzetten om strijdig gebruik en overtredingen van de milieuregels tegen te gaan.

SHG-SHOPS

Jaarlijks worden verschillende controles uitgevoerd bij Smart-, Head-, en Giftshops. Deze controles worden in 2025 voortgezet.

STRIJDIGHEDEN HUIDIGE BESTEMMINGSPLANNEN I.R.T. TRANSITIEFASE OMGEVINGSPLAN

In 2025 geeft de afdeling Bestemmen uitvoering aan het transitieplan Omgevingsplan. Dit omvat ongeveer 4 gebiedsgerichte wijzigingen (spoor 1), ongeveer 5 thematische wijzigingen (spoor 2) en ongeveer 20 TAM-IMRO plannen (spoor 3). Dit vereist aan de voorkant zowel inzet als samenwerking binnen de gehele keten. De afdeling HBM is verantwoordelijk voor het identificeren van strijdigheden in de huidige bestemmingplannen en het doorvoeren deze wijzigingen in het 'nieuwe' Omgevingsplan. Voor deze werkzaamheden reserveert de afdeling HBM in 2025 100 uur.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 – DIENSTVERLENING (ACTIES EN TOELICHTING)

Doelstelling	Wat	Toelichting
We werken klantgericht Menselijke maat maakt onderdeel uit van ons werkproces	We blijven de klanttevredenheid verhogen	We sluiten te zijner tijd aan bij de gemeentebrede klantmetingen. Voor deze periode hebben we uitgezet te onderzoeken hoe we onze eigen klantmetingen kunnen uitvoeren
		We laten de ambassadeurs dienstverlening na een periode van 2 jaar rouleren binnen hun afdeling
		We voeren 2 klantreizen uit
		We evalueren het experiment Hulploket en indien gewenst laten we dit een vast onderdeel worden.
Onze producten zijn direct duidelijk	We houden het niveau Direct Duidelijk in stand en breiden het uit naar alle communicatiemiddelen	De taalcoaches van het cluster maken een format voor het hanteren van de Direct Duidelijk principes met gemeentebrede tips voor email (kopjes, titel, handtekening).
		We zorgen voor duidelijke uitleg van de Direct Duidelijk regels (website, filmpje, infographics, nieuwsbrieven)
		We laten de taalcoaches na een periode van 2 jaar rouleren binnen hun afdeling
		We doen 2 keer per jaar steekproeven onder de brieven van de verschillende afdelingen
Menselijk maat maakt onderdeel uit van ons werkproces	We zorgen ervoor dat de menselijke maat onderdeel wordt van onze processen	We bespreken 5 keer per jaar clusterbreed casussen (Menselijke Maat, leren van klachten en bezwaren) met de medewerkers.
		We laten dit thema regelmatig in het MT terugkomen.
		Jaarlijkse analyse van de klachten.

We werken klantgericht Menselijke maat maakt onderdeel uit van ons werkproces	We vergroten onze bereikbaarheid	We sluiten aan bij gemeentebrede acties
		We zorgen voor persoonlijk contact met zoveel mogelijk een vast contactpersoon
		Wij reageren snel op vragen/ e-mails brieven volgens de servicenormen
		Bij afdeling overstijgende kwesties schakelen we eerder een omgevingsmanagers in
We weten om te gaan met veelschrijvers	We maken onze medewerkers weerbaarder i.v.m. het omgaan met veelvragers	In overleg met Enschede academie zorgen we voor geschikte trainingen weerbaarheid voor medewerkers
		We signaleren conflicten eerder
		Binnen het cluster leiden we collega's op tot mediator
		We laten dit onderwerp regelmatig terugkomen in de bila's
		In de MT-vergaderingen worden regelmatig casussen besproken waar de betrokken medewerkers aansluiten
		We analyseren de conflicten/klachten om ervan te leren

BIJLAGE 2 – DOELKAARTEN

VEILIGHEID

‘Het verminderen van risico’s op het gebied van brand-, constructieve- en omgevingsveiligheid in de realisatie-, gebruiks- en sloopfase van een bouwwerk’.

2025	2026	2027	2028
Uitvoering geven aan wettelijke taak APK gebouwen We geven uitvoering aan de stappen C en D van het protocol opgesteld door de VBWTN, zie link. Wkb Bij wetswijziging voor gevolgklasse 1 verbouw, werkprocessen aanpassen. We monitoren de effecten van de Wkb volgens de landelijke monitoring Omgevingswet en Wkb. Bouw- en sloopveiligheid We gaan het BLVC-overleg professionaliseren. Actief toezicht, oog en oor, gebiedskennis We maken een plan van aanpak om uitvoering te geven aan signaaltoezicht. We zorgen ervoor dat CLO zo is ingericht dat we in staat zijn om een klachtenanalyse te maken. We stellen capaciteit beschikbaar ten behoeve van 700 jaar Enschede. Kennis opbouwen en bijhouden We onderzoeken welke kennis- en kunde in huis is en stellen een opleidingsplan op. We scholen de betrokken medewerkers bij op de ontwikkelingen van bouw- en sloopveiligheid. We zorgen ervoor dat de basis staat om informatiegestuurd handhaven te kunnen inrichten.	Uitvoering geven aan wettelijke taak O.a. aan APK-gebouwen, Wkb, Bouw- en sloopveiligheid. Evaluëren toets- en toezichtprotocol nieuwbouw Opstellen toets- en toezichtprotocol bestaande bouw, ruimtelijke ordening, APV/VKL? Actief toezicht, oog en oor, gebiedskennis We geven uitvoering aan het plan van aanpak signaaltoezicht. We maken een analyse van de binnengekomen klachten bij het handhavingsloket. We onderzoeken welke gebieden in Enschede meer prioriteit nodig hebben. Kennis opbouwen en bijhouden We geven uitvoering aan het opleidingsplan. We ontwikkelen een dashboard voor informatiegestuurd handhaven. Samenwerking met ketenpartners We geven uitvoering aan de gemaakte afspraken uit 2025. Indien kennis niet in huis We huren specialisten in waar het nodig is.	Uitvoering geven aan wettelijke taak Evaluëren toets- en toezichtprotocol nieuwbouw Actief toezicht, oog en oor, gebiedskennis We evalueren de uitvoering signaaltoezicht. We geven uitvoering / vervolg aan de uitkomsten van de klachtenanalyse. We geven uitvoering aan de resultaten uit het onderzoek die meer prioriteit nodig hebben. Kennis opbouwen en bijhouden We geven uitvoering aan het opleidingsplan. We handhaven informatiegestuurd. Samenwerking met ketenpartners We geven uitvoering aan de gemaakte afspraken uit 2025/2026. Indien kennis niet in huis We huren specialisten in waar het nodig is.	Uitvoering geven aan wettelijke taak - Actief toezicht, oog en oor, gebiedskennis - Kennis opbouwen en bijhouden We geven uitvoering aan het opleidingsplan. Samenwerking met ketenpartners We geven uitvoering aan de gemaakte afspraken uit 2025/2026/2027. Indien kennis niet in huis We huren specialisten in waar het nodig is.

Samenwerking met ketenpartners Onderzoeken hoe we onze samenwerking met ketenpartners (nog) optimaler kunnen inzetten. Afspraken m.b.t. bouw- en sloopveiligheid Omgevingsdienst Twente herzien. Onderzoek m.b.t. regionale samenwerking constructeurs voortzetten. Indien kennis niet in huis We huren specialisten in waar het nodig is.			
--	--	--	--

ONDERMIJNING

'Enschede is goed beschermd tegen het ontplooiën van ondermijnende activiteiten'.

2025	2026	2027	2028
Bibob is vast onderdeel van de VTH-taken Uitvoering geven aan Bibob-beleid We volgen actief de ontwikkelingen op Wet Bibob en passen (waar nodig) ons Bibob-beleid hierop aan Actief signaleren door o.a. toezichthouder We maken een plan van aanpak signaaltoezicht / actief signaleren De RUV's / ondermijningsambassadeurs reflecteren jaarlijks op de meldingsbereidheid binnen het cluster We nemen actief deel aan de gebiedsagenda's Kennis over ondermijning We maken medewerkers bewuster van ondermijning door een bewustwording campagne De ondermijningambassadeur zorgt voor een jaarlijkse bewustwordingssessie binnen diens afdeling	Bibob is vast onderdeel van de VTH-taken Uitvoering geven aan Bibob-beleid We volgen actief de ontwikkelingen op Wet Bibob en passen (waar nodig) ons Bibob-beleid hierop aan Actief signaleren door o.a. toezichthouder We geven uitvoering aan het plan van aanpak signaaltoezicht/actief signaleren. We onderzoeken welke gebieden in Enschede meer prioriteit nodig hebben. We nemen actief deel aan de gebiedsagenda's Kennis over ondermijning We maken medewerkers bewuster van ondermijning door een bewustwording campagne De ondermijningambassadeur zorgt voor een jaarlijkse bewustwordingssessie binnen diens afdeling Integratie aanpak ondermijning in regulier werk	Bibob is vast onderdeel van de VTH-taken Uitvoering geven aan Bibob-beleid We volgen actief de ontwikkelingen op Wet Bibob en passen (waar nodig) ons Bibob-beleid hierop aan Actief signaleren door o.a. toezichthouder We geven uitvoering aan het plan van aanpak signaaltoezicht/actief signaleren. We evalueren de uitvoering signaaltoezicht/actief signaleren. We nemen actief deel aan de gebiedsagenda's Kennis over ondermijning We maken medewerkers bewuster van ondermijning door een bewustwording campagne De ondermijningambassadeur zorgt voor een jaarlijkse bewustwordingssessie binnen diens afdeling Integratie aanpak ondermijning in regulier werk -	Bibob is vast onderdeel van de VTH-taken Uitvoering geven aan Bibob-beleid We volgen actief de ontwikkelingen op Wet Bibob en passen (waar nodig) ons Bibob-beleid hierop aan Actief signaleren door o.a. toezichthouder We geven uitvoering aan het plan van aanpak signaaltoezicht/actief signaleren. We nemen actief deel aan de gebiedsagenda's Kennis over ondermijning We maken medewerkers bewuster van ondermijning door een bewustwording campagne De ondermijningambassadeur zorgt voor een jaarlijkse bewustwordingssessie binnen diens afdeling Integratie aanpak ondermijning in regulier werk - Samenwerking met ketenpartners -

We maken heldere afspraken over de rol van de RUV betreffende ondermijning Integratie aanpak ondermijning in regulier werk We onderzoeken welke rollen de Regisseurs Uitvoering Veiligheid (RUV's) en de ondermijningsambassadeurs kunnen vervullen in de aanpak van ondermijning De RUV's geven uitvoering aan de aanbevelingen uit het ondermijningsonderzoek 2024 Samenwerking met ketenpartners We onderzoeken hoe we de MIA-acties effectiever kunnen inzetten Onderzoeken hoe we onze samenwerking met ketenpartners (nog) optimaler kunnen inzetten	We implementeren de bevindingen uit het onderzoek van de RUV's / ondermijningambassadeurs Samenwerking met ketenpartners We passen de organisatie van de MIA-acties aan op basis van de bevindingen van het onderzoek van 2025.	Samenwerking met ketenpartners -	
---	--	--	--

DUURZAAMHEID

'Meer dienstverlenend zijn op het gebied van duurzaamheid; energiebesparing en transitie warmte.'

2025	2026	2027	2028
Opleiding en kennis 1 duurzaamheidscongres bezoeken. Onderzoeken welke kennis in huis is. Beschikbare capaciteit/uren op advisering - Betrokken bij visie en beleid We gaan 'de boer op' met de 'campagne betrek de uitvoering in visie en beleid' ihkv ketensamenwerking. Uren beschikbaar stellen voor deelname aan visies en beleid. Duurzaamheid standaard onderdeel in omgevingsplan en vergunningen Onderzoeken welke ruimte er is voor het aanscherpen van het toetsprotocol en vergunningsvrij	Opleiding en kennis 1 duurzaamheidscongres bezoeken. Opstellen opleidingsplan. Beschikbare capaciteit/uren op advisering Betrokkenheid visie en beleid Uren beschikbaar stellen voor deelname aan visies en beleid. Duurzaamheid standaard onderdeel in omgevingsplan en vergunningen Toetsprotocol aanscherpen op basis van onderzoek 2025. Onderzoeken of toezichtprotocol ook aanpassing behoeft op basis van aanscherping toetsprotocol.	Opleiding en kennis 1 duurzaamheidscongres bezoeken. Uitvoering geven aan opleidingsplan. Actueel houden opleidingsplan. Beschikbare capaciteit/uren op advisering Uren beschikbaar stellen voor advisering aan de balie. Uitvoering geven aan advisering aan de balie. Betrokkenheid visie en beleid Uren beschikbaar stellen voor deelname aan visies en beleid. Duurzaamheid standaard onderdeel in omgevingsplan en vergunningen Uitvoering geven aan vernieuwd toetsprotocol.	Opleiding en kennis 1 duurzaamheidscongres bezoeken. Uitvoering geven aan opleidingsplan. Actueel houden opleidingsplan. Beschikbare capaciteit/uren op advisering Uren beschikbaar stellen voor advisering aan de balie. Uitvoering geven aan advisering aan de balie. Betrokkenheid visie en beleid Uren beschikbaar stellen voor deelname aan visies en beleid. Duurzaamheid standaard onderdeel in omgevingsplan en vergunningen Uitvoering geven aan vernieuwd toetsprotocol + (eventueel) toezichtprotocol.

maken van duurzaamheidsinitiatieven. Samenwerking met ketenpartners Inventariseren interne en externe netwerken en onderzoeken aan welke netwerken we deel willen nemen. Onderzoeken hoe we onze samenwerking met ketenpartners (nog) optimaler kunnen inzetten.	Vergunningvrij maken van duurzaamheidsinitiatieven op basis van onderzoek 2025. Samenwerking met ketenpartners Uren beschikbaar stellen voor deelname netwerken.	Indien van toepassing: aanscherpen toezichtprotocol. Samenwerking met ketenpartners Uren beschikbaar stellen voor deelname netwerken.	Samenwerking met ketenpartners Uren beschikbaar stellen voor deelname netwerken.
--	---	--	--

GEZONDHEID

‘Het verminderen van bouwkundige problemen om een gezond binnenklimaat bij bestaande bouw te bevorderen.’

2025	2026	2027	2028
Aantal uitgevoerde controles bij publieksgebouwen en huurwoningen Inventariseren op welke gezondheidsaspecten we gaan controleren Integrale controles uitbreiden met onderdeel gezond binnenklimaat (i.s.m. ketenpartners, zoals GGD). Ketensamenwerking (integrale blik) We stellen uren beschikbaar voor het Beleidskader Gezond Enschede. We doen mee in het opstellen en uitvoeren van de uitvoeringsstrategieën en uitvoeringsprogramma's. Op basis van de uitvoeringsstrategieën en uitvoeringsprogramma's stellen we acties op voor 2026, 2027 en 2028. Voorlichting / advies geven - Kennis en ontwikkelingen bijhouden Inventariseren van kennis- en kunde binnen het cluster O&R + opleidingsplan	Aantal uitgevoerde controles bij publieksgebouwen en huurwoningen We voeren integrale controles uit op het onderdeel gezond binnenklimaat. Ketensamenwerking (integrale blik) We stellen uren beschikbaar voor het Beleidskader Gezond Enschede. De acties voor 2026 zijn afhankelijk van de uitvoeringsstrategieën, uitvoeringsprogramma's en opgestelde acties. Voorlichting / advies geven - Kennis en ontwikkelingen bijhouden -	Aantal uitgevoerde controles bij publieksgebouwen en huurwoningen We voeren integrale controles uit op het onderdeel gezond binnenklimaat. Ketensamenwerking (integrale blik) We stellen uren beschikbaar voor het Beleidskader Gezond Enschede. De acties voor 2027 zijn afhankelijk van de uitvoeringsstrategieën, uitvoeringsprogramma's en opgestelde acties. Voorlichting / advies geven - Kennis en ontwikkelingen bijhouden -	Aantal uitgevoerde controles bij publieksgebouwen en huurwoningen We voeren integrale controles uit op het onderdeel gezond binnenklimaat. Ketensamenwerking (integrale blik) We stellen uren beschikbaar voor het Beleidskader Gezond Enschede. De acties voor 2028 zijn afhankelijk van de uitvoeringsstrategieën, uitvoeringsprogramma's en opgestelde acties. Voorlichting / advies geven - Kennis en ontwikkelingen bijhouden -

KLIMAAT

‘Gebouwen zijn voldoende beschermd tegen klimaatveranderingen.’

2025	2026	2027	2028
Meedenken met visies en deze in uitvoering brengen We gaan ‘de boer op’ met de ‘campagne betrek de uitvoering in visie en beleid’ ihkv ketensamenwerking. Uren beschikbaar stellen voor deelname aan visies en beleid. Klimaat standaard onderdeel in omgevingsplan en vergunning Onderzoeken welke ruimte er is om (meer) klimaatmaatregelen op te nemen in het omgevingsplan en vergunningen. Onderzoeken welke verbeterpunten er zijn m.b.t. toezicht en handhaving op klimaatmaatregelen in het bestemmingsplan/omgevingsplan /vergunning in de huidige situatie. Dit in samenwerking met Stadsdeelbeheer. Beschikbare capaciteit en uren voor advisering op klimaat - Kennis over klimaatbestendig en natuurinclusief bouwen 1 klimaatcongres bezoeken. Inventariseren welke kennis over klimaatbestendig en natuurinclusief bouwen in huis is en wat er nog nodig is We besteden 1 clusterbabbel aan het thema klimaatbestendig en natuurinclusief bouwen We onderzoeken welke rol de stadsecoloog kan vervullen in advisering op natuurinclusief bouwen Samenwerking met ketenpartners Inventariseren interne en externe netwerken en onderzoeken aan welke netwerken we deel willen nemen	Meedenken met visies en deze in uitvoering brengen Uren beschikbaar stellen voor deelname aan visies en beleid. Klimaat standaard onderdeel in omgevingsplan en vergunning We geven uitvoering aan de bevindingen uit de onderzoeken uit 2025. Beschikbare capaciteit en uren voor advisering op klimaat Onderzoeken hoe advisering aan de balie en in het vooroverleg op klimaat meer vorm kan krijgen inclusief het capaciteitsvraagstuk. Kennis over klimaatbestendig en natuurinclusief bouwen 1 klimaatcongres bezoeken. Op basis van inventarisatie bepalen of meer opleiding nodig is en indien ja een opleidingsplan opstellen. Samenwerking met ketenpartners Uren beschikbaar stellen voor deelname aan netwerken.	Meedenken met visies en deze in uitvoering brengen Uren beschikbaar stellen voor deelname aan visies en beleid. Klimaat standaard onderdeel in omgevingsplan en vergunning - Beschikbare capaciteit en uren voor advisering op klimaat Uren beschikbaar stellen voor advisering aan de balie en in vooroverleggen op klimaat. We geven uitvoering aan advisering aan de balie en in vooroverleggen op het thema klimaat. Kennis over klimaatbestendig en natuurinclusief bouwen 1 klimaatcongres bezoeken. We voeren het opleidingsplan uit. Samenwerking met ketenpartners Uren beschikbaar stellen voor deelname aan netwerken. We voeren een evaluatie over de effectiviteit van deelname aan netwerken uit.	Meedenken met visies en deze in uitvoering brengen Uren beschikbaar stellen voor deelname aan visies en beleid. Klimaat standaard onderdeel in omgevingsplan - Beschikbare capaciteit en uren voor advisering op klimaat Uren beschikbaar stellen voor advisering aan de balie en in vooroverleggen op klimaat. We geven uitvoering aan advisering aan de balie en in vooroverleggen op het thema klimaat. Kennis over klimaatbestendig en natuurinclusief bouwen 1 klimaatcongres bezoeken. We voeren het opleidingsplan uit. Samenwerking met ketenpartners Uren beschikbaar stellen voor deelname aan netwerken.

Onderzoeken hoe we onze samenwerking met ketenpartners (nog) optimaler kunnen inzetten.			
---	--	--	--

STRIJDIGHEDEN RUIMTELIJKE ORDENING

‘Er zijn minder gebouwen/gronden die strijdig zijn met bestemmingsplan/omgevingsplan.’

2025	2026	2027	2028
Gebieds- en themagerichte aanpak We voeren de projecten: volkstuinen, illegale bewoning op campings, garageboxen en bedrijventerreinen uit. Actief signaleren door o.a. toezichthouder We stellen uren beschikbaar voor het uitvoeren van signaaltoezicht. Gebiedskennis We onderzoeken hoe we onze gebiedskennis kunnen vergroten. Actieve samenwerking ketenpartners We volgen de ontwikkelingen m.b.t. strijdigheden RO. We nemen het initiatief in het onderzoeken van de publiek-private afspraken: hoe kunnen we deze juridisch houdbaar en afdwingbaar maken?	Gebieds- en themagerichte aanpak Onderzoeken welke gebieden of thema's aandacht vereisen en stellen hier een plan van aanpak voor op. We voeren de projecten: volkstuinen, illegale bewoning op campings, garageboxen en bedrijventerreinen uit. Actief signaleren door o.a. toezichthouder We stellen uren beschikbaar voor het uitvoeren van signaaltoezicht. Gebiedskennis We geven uitvoering aan het onderzoek gebiedskennis. Actieve samenwerking We volgen de ontwikkelingen m.b.t. strijdigheden RO.	Gebieds- en themagerichte aanpak Uitvoering geven aan het plan van aanpak voor de gebieden die aandacht vereisen. Actief signaleren door o.a. toezichthouder We stellen uren beschikbaar voor het uitvoeren van signaaltoezicht. Gebiedskennis - Actieve samenwerking We volgen de ontwikkelingen m.b.t. strijdigheden RO.	Gebieds- en themagerichte aanpak - Actief signaleren door o.a. toezichthouder We stellen uren beschikbaar voor het uitvoeren van signaaltoezicht. Gebiedskennis - Actieve samenwerking We volgen de ontwikkelingen m.b.t. strijdigheden RO.

BIJLAGE 3 – TOEZICHTPROTOCOL

Legenda:

S	Steekproef
1	Visuele controle (Quick Scan)
2	Beoordeling van hoofdlijnen en hoofdaspecten
3	Beoordeling van hoofdlijnen en kenmerkende details
4	Integrale controle van alle onderdelen

Nr.	Omschrijving	RK 1	RK 2	RK 3	RK 4	Thema
1	Start bouw/ uitzetten bouw/ uitgraven bouw					
1.1	Bouwvergunning aanwezig	3	2	2	1	Overig
1.2	Aanvullende stukken akkoord	3	2	2	1	Overig
1.3	Voorwaarden vergunnen akkoord	3	2	2	1	Overig
1.4	Bespreken plan van aanpak	3	2	2	1	Overig
1.5	Bescherming aangrenzende percelen	3	2	2	1	Overig
1.6	Goedgekeurde tekening aanwezig	3	2	2	1	Overig
1.7	Straatpeil, rooilijn	1	1	1	S	Overig
2	Bouwveiligheidsplan					
2.1	Veiligheid bouwplaats	2	2	2	2	Veiligheid
2.2	Grondkering	2	2	2	2	Veiligheid
2.3	Bescherming aangrenzende percelen	2	2	2	2	Veiligheid
3	Fundatie					
3.1	Fundatie op palen incl. doormaatgegevens en kwaliteitscontrole	3	3	2	2	Veiligheid
3.2	Fundatie op staal	3	3	2	2	Veiligheid
3.3	Kelder	3	3	2	2	Veiligheid
3.4	Goedgekeurd funderingsadvies aanwezig	3	3	2	2	Veiligheid
4	Begane grond					
4.1	Goedgekeurde tekening aanwezig	2	2	S	S	Veiligheid
4.2	Oplegging (systeenvloer)	2	2	S	S	Veiligheid
4.3	Controle constructie (beton etc.)	2	2	S	S	Veiligheid
4.4	Isolatie	2	2	S	S	Duurzaamheid
5	Wanden en kolommen					
5.1	Goedgekeurde tekening aanwezig	3	3	2	2	Veiligheid
5.2	Wanddikte en stabiliteit	3	3	2	2	Veiligheid
5.3	Controle constructie in het werk gestort	3	3	2	2	Veiligheid
5.4	Staalconstructie	3	3	2	2	Veiligheid
5.5	Indeling pand	3	3	2	2	Veiligheid
6	Verdiepingsvloeren en balken					

6.1	Goedgekeurde tekening aanwezig	3	3	2	2	Veiligheid
6.2	Breedplaatvloer	3	3	2	2	Veiligheid
6.3	Kanaalplaatvloer	3	3	2	2	Veiligheid
6.4	Houten balklaagvloer	3	3	2	2	Veiligheid
6.5	Balkon/gallerij	3	3	2	2	Veiligheid
6.6	Opleggingen	3	3	2	2	Veiligheid
7	Dakconstructies					
7.1	Goedgekeurde tekening aanwezig	3	3	2	2	Veiligheid
7.2	Controle constructie	3	3	2	2	Veiligheid
7.3	Wateraccumulatie	3	3	2	2	Veiligheid
8	Buitenschil (dak, gevel)					
8.1	Gevelopeningen	2	2	2	2	Gezondheid
8.2	Isolatie	2	2	2	2	Duurzaamheid
8.3	Toepassing juiste materialen/ kleurstelling	2	2	2	2	Overig
8.4	Geluidwerende voorzieningen	2	2	2	2	Gezondheid
9	Hoogteverschil en vloerafscheiding					
9.1	Controle trap, leuning, balustrade, hellingbaan	3	3	1	1	Veiligheid
9.2	Doorvalbeveiliging gevelopeningen	3	3	1	1	Veiligheid
10	Ventilatie en spuicapaciteit					
10.1	Ventilatie conform berekening	3	3	2	2	Gezondheid
10.2	Spuivoorziening	3	3	2	2	Gezondheid
11	Brandveiligheid					
11.1	Goedgekeurde tekening aanwezig	3	3	2	2	Veiligheid
11.2	Certificering overleggen	3	3	2	2	Veiligheid
11.3	Brandwerendheid hoofddraagconstructie	3	3	2	2	Veiligheid
11.4	Compartimentering	3	3	2	2	Veiligheid
11.5	Brandoverslag gevelopening, dak	3	3	2	2	Veiligheid
11.6	Doorvoeringen bij brandscheidingen	3	3	2	2	Veiligheid
11.7	Rook ontwikkeling	3	3	2	2	Veiligheid
12	Vluchtroutes					
12.1	Goedgekeurde tekening aanwezig	4	4	4	4	Veiligheid
12.2	Controle vluchtroute, afmetingen, loopafstanden en draairichting deuren	4	4	4	4	Veiligheid
13	Brandveiligheidsinstallaties					
13.1	Goedgekeurde tekening aanwezig	3	3	3	3	Veiligheid
13.2	Controle blusmiddelen	3	3	3	3	Veiligheid
13.3	Rookmelders	3	3	3	3	Veiligheid
13.4	BMI (Brandmeldinstallatie)	3	3	3	3	Veiligheid
13.5	OAI (Ontruimingsalarminstallatie)	3	3	3	3	Veiligheid
13.6	Sprinkler installatie	3	3	3	3	Veiligheid
13.7	Noodverlichting	3	3	3	3	Veiligheid
13.8	Deurdrangers	3	3	3	3	Veiligheid
14	Bescherming tegen geluid van installaties					

14.1	Geluidsnorm installaties perceelsgrens	2	2	2	2	Gezondheid
15	Verbrandingslucht en rook					
15.1	Afvoer van rook	3	3	2	2	Gezondheid
16	BENG-gerelateerde installaties					
16.1	Verwarmingsinstallatie	2	2	2	2	Duurzaamheid
16.2	Mechanische ventilatie. WTW	2	2	2	2	Duurzaamheid
16.3	Zonnepanelen PV	2	2	2	2	Duurzaamheid
16.4	Zonnecollector, heatpipes	2	2	2	2	Duurzaamheid
17	Milieuprestatie Gebouw					
17.1	MPG-berekening	2	2	2	2	Duurzaamheid
18	Eindcontrole					
18.1	Toegankelijkheid	2	2	2	2	Gezondheid
18.2	Rapport van oplevering	2	2	2	2	Overig
18.3	Voorschriften vergunning akkoord	2	2	2	2	Overig
18.4	Voorschriften duurzaamheid vergunning akkoord	2	2	2	2	Duurzaamheid
18.4	Voorschriften gezondheid vergunning akkoord	2	2	2	2	Gezondheid
18.5	Hang- en sluitwerk inbraakwerend (certificaat overleggen)	2	2	2	2	Veiligheid
18.6	Controle meterkast	1	1	1	1	Veiligheid
18.7	Waterberging	0	0	0	0	Duurzaamheid
19	Overige administratieve taken					
19.1	Overige administratieve taken	4	4	4	4	Administratie

Risicoanalyse nieuwbouw – geldt voor toezicht en handhaven:

Object	EFFECTEN	KANS	Totaal score (effect x kans)	Risico Klasse
Zorgfunctie met bedgebied	7,83	5,98	46,8	1
Kinderdagverblijf	7,19	6,35	45,66	1
GK2-3 Publiek > 1.000.000	7,86	5,16	40,54	1
GK2-3 Wonen > 1.000.000	7,81	4,89	38,18	1
Zorgfunctie zonder bedgebied	7,50	5,04	37,8	1
Basis Onderwijsfunctie / Buitenschoolse Opvang	7,19	5,18	37,2	1
GK2-3 Publiek 100.000 - 1.000.000	0,72	5,02	36,26	1
GK2-3 Bedrijf > 1.000.000	0,00	5,27	33,1	2
Tijdelijke bouwwerken GK 2-3	6,51	5,07	32,98	2
GK2-3 Publiek < 100.000	6,19	5,13	31,8	2
GK2-3 Wonen 100.000 - 1.000.000	5,98	5,11	30,54	2
GK2-3 Wonen < 100.000	5,64	5,36	30,18	2
GK1 Bedrijf > 1.000.000	5,88	5,02	29,53	3
GK2-3 Bedrijf 100.000 - 1.000.000	5,63	5,11	28,77	3
Tijdelijke bouwwerken GK 1	5,35	5,36	28,68	3
GK2-3 Bedrijf < 100.000	5,27	5,36	28,22	3
GK1 Bedrijf 100.000 - 1.000.000	4,62	5,22	24,12	4
GK1 Wonen > 1.000.000	5,07	4,62	23,46	4
Gebouwen met celfunctie	5,87	3,98	23,33	4
Bouwwerken geen gebouw zijnde GK 2-3	4,85	4,33	21,04	4
Slopen GK 1	3,36	5,73	19,23	4
GK1 Wonen 100.000 - 1.000.000	3,53	5,11	18,04	4
Slopen GK 2-3	4,04	4,39	17,71	4
GK1 Bedrijf < 100.000	3,13	5,58	17,46	4
GK1 Wonen < 100.000	2,86	5,33	15,28	4
Bouwwerken geen gebouw zijnde GK 1	3,30	4,47	14,72	4

UITVOERINGSPROGRAMMA ODT

Uitvoeringsprogramma U&H Twente 2025

***Van de 14 Twentse gemeenten & provincie Overijssel
voor de Omgevingsdienst Twente***

Gemeente: Enschede

Begrippen- en afkortingenlijst

AB	Algemeen Bestuur
Bal	Besluit activiteiten leefomgeving
BIS	Bodeminformatiesysteem
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
CLV	Continue leren en verbeteren
DB	Dagelijks Bestuur
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet
I&W	Infrastructuur en Waterstaat
ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport
KC	Kwaliteitscriteria
Lbv	Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties
LHSO	Landelijke handhavingsstrategie omgevingsrecht
LMA	Landelijk Meldpunt Afvalstoffen
LVS	Landelijke Vergunningenstrategie
Mba	Milieubelastende activiteit
MIA	Multidisciplinaire integrale actie
MMA	Meld Misdaad Anoniem
NVWA	Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
OBAS	Olie- en benzineafscheiders
ODNL	Omgevingsdienst Nederland
OD Twente	Omgevingsdienst Twente
OM	Openbaar Ministerie
PDC	Producten- en dienstencatalogus
PHO	Portefeuillehoudersoverleg
RIEC	Regionale informatie- en expertisecentrum
RO	Ruimtelijke ordening
RPI	Risico Prioritering Instrument
RVO	Rijksdienst voor ondernemend Nederland
SIE	Subsidieregeling intensiveren energietoezicht
SPUK IBP	Specifieke Uitkering interbestuurlijk programma versterking VTHA-stelsel
SPUK THE	Specifieke Uitkering toezicht en handhaving energiebesparingsplicht
TVS	Twentse Vergunningenstrategie
U&H	Uitvoering en handhaving
UVP	Uitvoeringsprogramma
Standaardtaken	Het milieu brede takenpakket dat door de OD Twente wordt uitgevoerd
SWF	Samenwerkingsfunctionaliteit
VTHA	Vergunningen, toezicht, handhaving en advies
VUE	Versterkte uitvoering energiebesparings- en informatieplicht
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WPM	Werkgebonden personenmobiliteit
ZZS	Zeer zorgwekkende stoffen

Inhoud

Begrippen- en afkortingenlijst.....	2
1. Inleiding	4
1.1. Het uitvoeringsprogramma	4
1.2. Scope van het programma	4
2. Terugblik en ontwikkelingen	5
2.1. Terugblik 2024.....	5
2.2. Thematische ontwikkelingen.....	6
2.3. Organisatorische ontwikkelingen	7
3. Doelen en prioriteiten	10
4. Programma	13
4.1 Programma Vergunningen	13
4.2 Programma Toezicht & Handhaving.....	14
4.3 Programma Advies	16
5. Ketenpartners	17
6. Projecten en diensten	18
6.1 Twentse Projecten.....	18
6.2 Diensten voor de regio Twente	20
6.3 Lokale projecten	22
7 Afwijkingen en risico's	22
Bijlage 1: Werkvoorraad Wabo	23
Bijlage 2: Projecten.....	24
Bijlage 3: PvA Energie en Duurzaamheid Twente	33

1. Inleiding

Voor u ligt het uniforme jaarprogramma van vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies (VTHA) voor alle gemeenten in de regio Twente en de provincie Overijssel. De verplichting om jaarlijks de uitvoerings- (vergunningverlening, toezicht en advies) en handhavingsstrategie uit te werken in een uitvoeringsprogramma (UVP), staat omschreven in artikel 13.8 van het Omgevingsbesluit. Gezien de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024, is dit UVP opgesteld op basis van de uitgangspunten van de Omgevingswet. Dit programma geeft de (milieu)taken weer, zoals deze in 2025 door de Omgevingsdienst Twente (OD Twente) worden uitgevoerd voor de gemeente Enschede.

1.1. Het uitvoeringsprogramma

Het UVP 2025 is gebaseerd op het uniforme VTH-beleid Twente inclusief Nadere uitwerking. In 2022 is het doorontwikkelde Twentse VTH-beleid met Nadere uitwerking vrijgegeven door het portefeuillehoudersoverleg (PHO). Na vaststelling van de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO), is in februari 2024 het geactualiseerde VTH-beleid aangeboden aan alle bevoegde gezagen ter vaststelling in de eigen colleges. Inmiddels is het nieuwe regionale VTH-beleid door alle bevoegde gezagen vastgesteld.

De cijfermatige raming voor het UVP 2025 gaat volledig uit van de nieuwe producten- en dienstencatalogus (PDC Omgevingswet). Er is enige resterende werkvoorraad vanuit de oude wetgeving (PDC Wabo), maar deze wordt separaat in Bijlage 1 weergegeven en zal niet terugkomen in de prognose voor komend jaar. Het doel is om deze oude werkvoorraad in de loop van komend jaar volledig weg te werken.

De prognose vanuit de PDC Omgevingswet is gebaseerd op de periodieke rapportages ter monitoring van de uitvoering van het jaar 2024. Hierbij zijn op basis van (beperkte) ervaringscijfers indicatieve kentallen opgesteld voor de nieuwe producten onder de PDC Omgevingswet. Binnen deze kentallen zit een opslag voor directe werkzaamheden. Naarmate komend jaar meer ervaring wordt opgedaan met de Omgevingswet, zullen voor de nieuwe producten onder de PDC Omgevingswet kentallen worden geformaliseerd en vastgesteld.

De basis van dit UVP 2025 is uniform, welke vervolgens nader wordt uitgewerkt voor de individuele partners. Conform de basisafspraken zoals benoemd in het VTH-beleid Twente, is het voor deelnemers mogelijk op onderdelen lokaal maatwerk aan te brengen om eigen beleidsambities te realiseren. Dit dient gerealiseerd te worden binnen de gezamenlijke basisafspraken en boven een minimale ondergrens. Complementair aan deze lokale programma's, wordt dit jaar een Twents UVP 2025 bestuurlijk vastgesteld. Hierin staan opgaven beschreven die voor het geheel van Twente relevant zijn. Bestuurders worden zo beter in staat gesteld om te sturen op Twentse prioriteiten en projecten.

Partners die hebben bijgedragen aan het opstellen van dit programma zijn de veertien Twentse gemeenten, de provincie Overijssel, de Veiligheidsregio Twente, betrokken waterschappen en de OD Twente. Vanuit een externe visitatie is het verbeterpunt naar voren gekomen dat structurele en strategische samenwerking met deze partners verder moet worden versterkt. Dit geldt ook voor samenwerking met andere relevante ketenpartners zoals de politie, Openbaar Ministerie (OM), Regionale Informatie- en Expertisecentrum (RIEC), Inspectie voor Leefomgeving en Transport (ILT) en de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA).

1.2. Scope van het programma

De basis van het UVP 2025 wordt gevormd door de taken die door de OD Twente worden uitgevoerd. In Twente gaat het om het basistakenpakket, welke is uitgebreid tot het zogenaamde 'standaardpakket'. Daarnaast maken enkele bevoegde gezagen ook gebruik van zogenaamde facultatieve taken. Dit programma heeft betrekking op het jaar 2025, waarbij de uitvoering en handhaving (U&H-werkzaamheden) gedurende het jaar wordt gemonitord en waarover in het voorjaar en najaar wordt gerapporteerd middels monitoringsrapportages. Na afloop van het jaar wordt middels het jaarverslag VTHA geëvalueerd of de geplande werkzaamheden en de geprioriteerde beleidsdoelstellingen uit het UVP 2025 zijn behaald.

2. Terugblik en ontwikkelingen

De OD Twente heeft zich de afgelopen jaren snel ontwikkeld tot een volwassen dienst die haar partners proactief ondersteunt met de uitvoering van milieutaken. Dit beeld wordt bevestigd vanuit verschillende evaluaties die afgelopen jaar hebben plaatsgevonden. Het visitatierapport vanuit collega omgevingsdiensten benadrukt hierbij om desondanks niet stil te blijven staan. De OD Twente gaat een nieuwe fase in, waarin de organisatie verder moet door ontwikkelen en professionaliseren. De belangrijkste uitdagingen waarmee de OD Twente wordt geconfronteerd zijn de landelijke criteria voor robuustheid, de krapte op de arbeidsmarkt, het verbeteren van datakwaliteit en de invoering van de Omgevingswet. In dit hoofdstuk wordt teruggeblikt op vorig jaar en worden de belangrijkste ontwikkelingen beschreven die van invloed zijn op het UVP 2025.

2.1. Terugblik 2024

Het jaar 2024 stond in het teken van de langverwachte inwerkingtreding van de Omgevingswet. Samen met deelnemers is vooraf geïnvesteerd in samenwerkingsafspraken en werkprocessen. Deze voorbereiding heeft bijgedragen aan een relatief soepele start, waarbij geen grote issues zijn ontstaan. De landelijke systemen werkten en de vooraf bedachte werkprocessen waren van voldoende kwaliteit om van start te gaan. Gedurende het jaar is veel ontwikkeling geweest op detailniveau binnen de OD Twente, maar ook op externe samenwerking met deelnemers en ketenpartners. Werkafspraken zijn verbeterd, processen zijn waar nodig aangepast en onze medewerkers hebben leren werken met de nieuwe wetgeving. De implementatie van de Omgevingswet is nog niet afgerond. We hebben tot zeker eind 2025 nodig om kort cyclische verbeteringen aan te brengen middels het proces van continue leren en verbeteren (CLV).

Na afronding van het Seinstra-traject is de herijkte begroting 2024 van de OD Twente van kracht geworden. Dit heeft geleid tot een uitbreiding van ruim 20 fte, wat heeft geresulteerd in een nieuwe formatie 2024 van circa 147 Fte. Om deze grote vacatureruimte te vervullen, is begin 2024 fors ingezet op werving middels een arbeidsmarktcampagne. Ondanks de druk op de arbeidsmarkt, is de organisatie erin geslaagd een groot deel van de formatie te bezetten met medewerkers. Het interne traineeprogramma heeft hieraan ook een grote bijdrage geleverd. De druk op de arbeidsmarkt zal door natuurlijke uitstroom de komende jaren echter een voortdurende uitdaging blijven. Dit geldt in het bijzonder voor de uitstroom van meer specialistische en ervaren medewerkers.

Het afgelopen jaar zijn twee belangrijke peilmomenten geweest die een oordeel geven over de organisatie. Ten eerste heeft een zelfevaluatie rondom de landelijke robuustheidscriteria plaatsgevonden. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) heeft op basis van deze zelfevaluatie beoordeeld dat de OD Twente nog stappen moet zetten om robuust te kunnen zijn in april 2026. Het Algemeen Bestuur (AB) heeft de ambitie uitgesproken om een zelfstandige en robuuste omgevingsdienst te behouden voor de regio Twente.

Daarnaast is de OD Twente gevisiteerd door een vertegenwoordiging van andere omgevingsdiensten. Het eindoordeel is overwegend positief. Het bevat echter ook de nodige aandachts- en verbeterpunten. Als sterke punten worden de snelle ontwikkeling van de organisatie benoemd, evenals de open cultuur met korte lijnen, het groeiend vertrouwen bij (keten)partners en de verbinding tussen beleid en uitvoering. De verbeterpunten hebben voornamelijk betrekking op het ontbreken van een duidelijke toekomststrategie en de behoefte om planmatiger te werken, evenals het versterken van mandaten en ketensamenwerking en het borgen van kennis en cultuur. Beide rapporten zijn input voor de doorontwikkeling van de OD Twente in deze nieuwe fase. Deze zal worden vormgegeven middels een toekomstvisie 2030 over de organisatie die medio 2025 moet worden opgeleverd.

Leerpunten Jaarverslag 2023 en UVP 2024

Een opgave die voortdurend blijft terugkomen is om de inzet van de OD Twente, nu vaak gemeten in output, te vertalen naar maatschappelijke meerwaarde via outcome. Dus op welke wijze dragen de VTHA-werkzaamheden van de OD Twente bij aan een veilige, gezonde en duurzame fysieke leefomgeving in de regio. Dit is landelijk nogmaals onderstreept, waarbij outcome ook terugkomt in het visitatierapport. Daarnaast gaan we met ingang van het jaar 2025 werken met nieuwe prognosecijfers op basis van de Omgevingswet. In 2024 zijn hiervoor de eerste ervaringscijfers opgebouwd.

2.2. Thematische ontwikkelingen

Omgevingswet

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. De zorgvuldige voorbereiding in de regio heeft ervoor gezorgd dat er bij de OD Twente en de ketenpartners zich geen grote incidenten hebben voorgedaan. Gedurende het eerste jaar zijn er natuurlijk wel veel kleine verbeteringen gedaan in de processen, sjablonen, werkafspraken en samenwerking. Hierbij is ook ervaring opgedaan met de nieuwe wetgeving. Er wordt teruggekeken op een redelijk soepele inwerkingtreding, maar de komende jaren is er nog volop ruimte voor verbetering. We zullen hier samen met onze deelnemers en ketenpartners aan blijven werken.

De meest belangrijke doorontwikkeling is het advies dat de OD Twente geeft bij het opstellen van omgevingsplannen. Een deel van de milieuregelgeving moet overgenomen worden in het omgevingsplan. Vanuit een level playing field en efficiëntie streeft de OD Twente ernaar om zoveel mogelijk regionale uniformiteit te hebben in de planregels. Uiteraard gaat het bevoegd gezag zelf over het ambitieniveau, maar de planregels willen we graag zo gelijk mogelijk houden. Daarnaast wordt de pilot Omgevingstafel Twente doorgezet. Begin 2024 is in overleg met de bevoegd gezagen besloten om dit voorlopig niet als algemene taak op te nemen bij de OD Twente, maar hier eerst langer ervaring mee op doen.

Een specifiek aandachtspunt is dat met de komst van de Omgevingswet milieuleges kunnen worden geheven. De OD Twente zal werken aan data die als input en onderbouwing dient voor bevoegde gezagen om de hoogte van milieuleges te bepalen.

Energie en duurzaamheid

Energie en duurzaamheid is de afgelopen jaren speerpunt geworden van de OD Twente. Dit is een vergelijkbare trend die jarenlang bij de provincie en gemeenten heeft plaatsgevonden. Binnen dit gebied ontstaat ook steeds meer aandacht voor het thema circulariteit. In 2022 is een overkoepelend projectplan 'Energie en Duurzaamheid 2022-2026' vastgesteld, waarin verschillende deelprojecten worden gebundeld:

- Derde ronde van Rijksinitiatief 'Versterkte uitvoering energiebesparings- en informatieplicht' (VUE3)
- Provinciaal initiatief 'Subsidieregeling Intensiveren Energietoezicht' (SIE)
- Rijksinitiatief 'Specifieke uitkering Toezicht Handhaving Energie' (SPUK THE)

Vooraf de SPUK-regeling voorziet in een nieuwe financiële stimulans om dit thema de komende jaren definitief te verankeren bij omgevingsdiensten. Belangrijk is om te benadrukken dat deze regeling voorziet in een inzet naast de reguliere uitvoeringstaken. Daarom zijn de inspanningen die gedaan worden op basis van deze middelen dan ook separaat inzichtelijk gemaakt (zie Bijlage 3).

Om recht te blijven houden op de SPUK THE is een voorwaarde dat de partners van de OD Twente ook zelf middelen inbrengen (cofinanciering). Daarnaast komen lopende VTHA-werkzaamheden in het kader van energie en duurzaamheid in 2024 te vervallen door afloop van incidentele geldstroom vanuit de SIE. De VUE is in 2023 al afgesloten. Om energie en duurzaamheid structureel te borgen binnen de OD Twente, is op 10 december 2021 een intentieovereenkomst ondertekend door het AB. Het doel is om niet alleen om robuuste kennis binnen toezicht en handhaving op te bouwen, maar ook de adviesfunctie door te ontwikkelen. In 2024 is hiervoor een adviseur aangenomen voor verschillende beleidsterreinen op het gebied van energie en duurzaamheid. In 2025 wordt dit verder ontwikkeld.

Werkgebonden personenmobiliteit

Per 1 juli 2024 is het 'Besluit CO2-reductie werkgebonden personenmobiliteit' (Besluit WPM) in werking getreden. Hiermee krijgen alle organisaties met 100 of meer werknemers een jaarlijkse rapportageplicht rondom zakelijke mobiliteit en woon-werkverkeer. Het doel is het terugdringen van CO2-emissies vanuit WPM. Uiterlijk 30 juni 2025 moeten hiervoor de eerste gegevens en bescheiden zijn ingediend. Gemeenten zijn hiervoor aangewezen als bevoegd gezag, waarbij U&H-taken rondom deze nieuwe rapportageplicht verplicht als basistaak zijn belegd bij omgevingsdiensten.

De OD Twente heeft vanuit Omgevingsdienst Nederland (ODNL) in samenwerking met het ministerie I&W een grote bijdrage geleverd aan het opstellen van een landelijke leidraad voor regionale omgevingsdiensten die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering en handhaving rondom het Besluit WPM. Zowel gemeenten, provincies en de omgevingsdiensten moeten veelal ook zelf voldoen aan deze nieuwe rapportageplicht. Om een voorbeeldfunctie te vervullen, zullen omgevingsdiensten daarom eerst elkaar administratief gaan controleren in 2025. Vervolgens worden de gemeenten in de desbetreffende werkgebieden gecontroleerd, voordat de overige organisaties worden onderworpen aan eenzelfde soort controle.

De OD Twente zal zich komend jaar in het kader het Besluit WPM voornamelijk richten op de onderlinge controles tussen omgevingsdiensten en gemeenten. Daarmee zal ervaring worden opgedaan met deze nieuwe wetgeving. Eventueel resterende capaciteit zal worden ingezet op communicatie richting rapportageplichtige organisaties en de controle hierop. Omdat er onduidelijkheid is over beschikbaarheid van financiële middelen en de benodigde capaciteit, is het niet met zekerheid te zeggen of deze nieuwe taak in zijn volledigheid wordt uitgevoerd.

Ontwikkelingen bodem

Vanwege de Omgevingswet is veel veranderd rondom de meld- en informatieplicht op het gebied van bodem. Onder de nieuwe wetgeving hoeft minder informatie aangeleverd te worden. Hierdoor wordt de rol van de toezichthouder bodem groter, waarbij vaker op locatie gegevens moeten worden opgevraagd en/of gecontroleerd. Vanuit bodemadvies wordt ook meer tijd besteed aan het ophalen van aanvullende informatie. Daarnaast moeten bepaalde activiteiten worden gemeld waarvoor in het verleden geen meldplicht gold, zoals 'graven onder interventiewaarde (>25m³)'. Dit vergt extra capaciteit op het informeren en overtuigen van aanvragers rondom het nut en noodzaak van deze meldingsplicht, namelijk zicht houden op verschillende grondstromen. In dit kader heeft reeds een informatieavond plaatsgevonden voor de grondverzetsbranche, gericht op de gevolgen van de nieuwe wetgeving met betrekking tot grondverzet.

De OD Twente speelt in op de groeiende rol van de toezichthouder bodem middels het openstellen van een vacature bodemtoezicht. Tegelijkertijd zal ook efficiënter worden gewerkt door middel van risicogericht bodemtoezicht. Hiervoor is in 2024 een werkwijze met risicomatrix en quickscan gepresenteerd, maar deze blijkt moeilijk toepasbaar onder de nieuwe wetgeving. Daarom wordt voor volgend jaar gekeken hoe risicogericht bodemtoezicht op een andere manier vormgegeven kan worden. Een belangrijk onderdeel hierbij is om meer aandacht te geven aan vrije veld toezicht. Het voornemen is om via een pilot te onderzoeken hoe we bodem-, asbest- en BOA toezicht met elkaar kunnen combineren. Welke oor- en oogfunctie kunnen ze voor elkaar vervullen, zodat het toezicht efficiënter wordt. Ook is de ambitie om meer gestructureerd dit te combineren met toezicht bij ketenpartners, zoals de provincie (groene BOA's), ILT (grondtransporten), het RIEC (ondermijnende activiteiten) of toezicht rondom ruimtelijke ordening (RO) bij gemeenten.

Gedragsturing

De pilot 'Meldingscoach' heeft ook afgelopen jaar doorgang gevonden, waarbij deze nieuwe functie vanaf 1 juli 2024 permanent is ingevuld. Er wordt onderzocht of de meldingscoach verder uitgebreid kan worden, bijvoorbeeld met het ondersteunen van organisaties rondom de energiebesparingsplicht. Daarnaast werkt de OD Twente samen met andere omgevingsdiensten met het opzetten van een landelijk gedragsteam. Doel van dit team is het verbeteren van kennis- en data-uitwisseling. De businesscase wordt hiervoor momenteel geschreven en voorgelegd aan ODNL. Er wordt gekeken hoe gedragsturing structureel kan worden geïmplementeerd binnen de VTHA-taken, zoals het ontwikkelen van een strategie voor preventief toezicht. Gedragsturing is onderdeel van de innovatie- en ontwikkelagenda en draagt hierdoor bij aan de robuustheid van de OD Twente.

2.3. Organisatorische ontwikkelingen

Organisatiewijzigingen

Vanwege de sterke uitbreiding van de formatie in 2024 is besloten om een organisatiewijziging door te voeren. De omvang van enkele teams (toezicht en advies) werd te groot, waardoor de 'span of control' voor managers niet meer in balans was. Dit ging ten koste van de persoonlijke aandacht voor medewerkers, complexe dossiers en het vermogen om als organisatie door te ontwikkelen. Vanuit de bestaande teams is daarom het nieuwe 'Team Leefomgeving' geformeerd. Dit team is vooral verantwoordelijk voor producten met betrekking tot milieubelastende activiteiten (Mba's) die buiten de grenzen van bedrijven plaatsvinden.

Dit betreft onder andere werkzaamheden op het gebied van bodem, asbest en buitengewone opsporingsambtenaren (BOA's). Ook kleinere taken met betrekking tot lozingen en flora en fauna worden bij dit nieuwe team ondergebracht.

Als reactie op de Omgevingswet is vanaf 2024 ook volop ingezet op Omgevingsadviseurs. Deze nieuwe functie richt zich op het adviseren voor gemeenten en de provincie op het snijvlak van milieu en RO. Voorbeelden hiervan zijn het leveren van input op omgevingsverordeningen en het adviseren over ruimtelijke initiatieven (bijvoorbeeld via de Omgevingstafel). Hierbij wordt ook advies gegeven over het beoordelingskader milieu bij het omzetten van de 'Bruidsschat' naar definitieve gemeentelijke omgevingsplannen. Indien nodig, pakt de omgevingsadviseur casemanagement van complexe dossiers op in specifieke situaties. Tenslotte vormen deze adviseurs een essentiële inhoudelijke schakel tussen de OD Twente en haar deelnemers, onder andere door regelmatig fysiek bij de partners te werken en aan te schuiven bij accountoverleggen.

Robuustheid en visitatie: Toekomstvisie

In 2024 heeft de OD Twente zowel een oordeel over haar eigen robuustheid gekregen evenals een rapport naar aanleiding van de onderlinge visitaties tussen omgevingsdiensten met sterkte- en verbeterpunten. Beide rapporten vormen aanleiding voor verdere organisatieontwikkeling. Het belangrijkste actiepunt hierbij is het opstellen van een nieuwe 'Toekomstvisie OD Twente 2030'. Hierin wordt samen met de medewerkers van de eigen organisatie, deelnemers en andere partners richting gegeven aan de koers die de organisatie de komende jaren gaat varen. Het traject om te komen een toekomstvisie zal worden begeleidt door een stuurgroep met een externe begeleider. De verwachting is dat medio 2025 deze nieuwe visie bestuurlijk wordt vastgesteld.

Interbestuurlijk programma

In september 2022 is een Specifieke Uitkering van kracht geworden voor de uitvoering van het interbestuurlijk programma versterking VTHA-stelsel (SPUK IBP). Ter uitvoering van dit IBP, heeft de SPUK-regeling hiervoor tot en met 2024 additionele capaciteit en financiële middelen bij omgevingsdiensten beschikbaar gesteld. Het IBP is gericht de volgende 6 pijlers:

1. Robuuste omgevingsdiensten en financiering
2. Bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving en vervolging
3. Informatievoorziening VTHA
4. Kennisinfrastructuur en arbeidsmarkt
5. Onafhankelijke uitvoering van toezicht en handhaving
6. Monitoring kwaliteit milieutoezicht

De afgelopen jaren is door omgevingsdiensten en bevoegde gezagen hard gewerkt aan deze pijlers. De OD Twente heeft voornamelijk een bijdrage geleverd aan pijler 1 en pijlers 4 tot en met 6. In het Jaarverslag 2024 wordt hierover verantwoording afgelegd. Op het moment van opstellen van dit UVP 2025 is nog niet geheel duidelijk of het IBP-VTH een vervolg krijgt en zo ja, op welke wijze. Duidelijk is dat nog niet alle pijlers succesvol zijn afgerond. Met name pijler 3 vereist jarenlange inspanning om te komen tot uniforme informatievoorziening VTH binnen omgevingsdiensten in Nederland. Binnen deze pijler wil de OD Twente de komende jaren een meer actieve bijdrage leveren.

Innovatie- en ontwikkelagenda

Sinds 2024 is de OD Twente vanuit pijler 1 IBP-VTH (robuustheid) actief bezig met het opstellen van een innovatie- en ontwikkelagenda voor toekomstige opgaven. Hiermee wordt invulling en richting gegeven aan het robuustheidscriterium dat minimaal 1% van de begroting wordt besteed aan innovatie. Deze agenda zal aangeven welke thema's en onderwerpen de komende jaren door de organisatie zullen worden verkend, welke projecten hieronder vallen, in welk tijdsbestek deze projecten gerealiseerd worden en welke middelen en capaciteit hierop wordt ingezet.

De aftrap van de agenda heeft reeds plaatsgevonden in de vorm van een themabijeenkomst voor het managementteam van de OD Twente. Hierin heeft een gastspreker verteld over het belang van innovatie binnen de overheid en welke struikelblokken organisaties hierbij vaak ondervinden. Input vanuit deze themabijeenkomst wordt verder uitgewerkt in een plan van aanpak hoe de OD Twente innovatie gefaseerd in de organisatie gaat implementeren.

Dit plan zal aan het einde van het jaar worden opgeleverd en voorgelegd aan de accounthouders, het dagelijks bestuur (DB) en het AB. De OD Twente heeft zichzelf als doel gesteld om niet alleen plichtmatig een innovatie- en ontwikkelagenda op te stellen, maar innovatie ook echt gestructureerd neer te zetten als onderdeel van het primair proces.

Risicogericht werken

Al jarenlang is risicogericht werken een speerpunt en ontwikkeltraject voor de OD Twente. Dit wordt benadrukt in het vigerende VTH-beleid Twente. De afgelopen jaren heeft de OD Twente in samenwerking met OD IJsselland de resultaten vanuit de 'Overijsselbrede risicotool' geïmplementeerd in de eigen zaaksystemen. Doel is om deze data verder door te ontwikkelen en te combineren met andere relevante data vanuit externe bronnen. Dit moet leiden tot dynamische risicoscores voor individuele locaties. De planning is om dit nieuwe Risico Prioritering Instrument (RPI) in 2025 gedeeltelijk in gebruik te gaan nemen. Hierbij zal worden getest en geoefend met deze nieuwe manier van risicogericht prioriteren en plannen van periodieke controles. Deze nieuwe RPI vervangt op termijn de statische benadering van controlefrequenties die alleen uitgaan risico's op brancheniveau. De RPI gaat meer uit van dynamische data zoals naleefgedrag en klachten.

Daarnaast wil de OD Twente risicogericht werken introduceren binnen het team Vergunningen. De recent opgeleverde Landelijke Vergunning Strategie (LVS) wordt hierbij vertaald naar de regionale situatie via een Twentse Vergunning Strategie (TVS). Deze TVS wordt bestuurlijk vastgesteld in 2025 en maakt inzichtelijk met welke diepgang vergunningsplichtige-, meldingsplichtige- en informatieplichtige activiteiten worden getoetst. Deze nadere uitwerking ontbreekt momenteel in het huidige VTH-beleid. Zowel het RPI en de TVS dienen als katalysator om risicogericht-, maar ook meer datagedreven te gaan werken. Medewerkers vanuit de gehele organisatie worden namelijk medeverantwoordelijk voor de prioritering van hun eigen werk.

Tenslotte wil de OD Twente ook overige producten meer risicogericht gaan benaderen. Het huidige VTH-beleid mist bestuurlijk vastgestelde ambities ten aanzien van toetsing en toezicht op het gebied van bijvoorbeeld bodem en asbest. Ook liggen hier kansen om het 'vrije veld toezicht' verder te professionaliseren, samen met ketenpartners zoals het RIEC, de NVWA en het ministerie I&W. Denk aan gebiedsgericht toezicht binnen een afgebakend gebied waarbij vooraf wordt verkend welke risico's er zijn en het toezicht hierop wordt afgestemd.

Versterking samenwerking VTH Twente

Binnen het omgevingsrecht wordt in Twente beleidsmatig steeds meer samengewerkt, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Deze regionale samenwerking rondom omgevingsrecht wordt in 2024 en 2025 versterkt en verbreed. Zo kan effectief invulling gegeven worden aan de beleidsmatige opgaven gerelateerd aan de Omgevingswet. In juli 2023 heeft het PHO ingestemd met de ontwikkelingsrichting en de strekking van de verbetervoorstellen voor het versterken van de beleidsmatige VTHA-samenwerking. Bestuurlijk is opdracht gegeven voor de uitwerking van de implementatie.

In de tweede helft van 2023 is besluitvorming door bevoegde gezagen voorbereid en is een uitvoeringsplan opgesteld. Ook is een keuze gemaakt in de gastheerorganisatie en zijn profielen voor de functies van onafhankelijk voorzitter en secretaris van de VTH-kerngroep opgesteld. In 2024 heeft het merendeel van de deelnemers ingestemd met het voorstel voor het versterken van VTHA-samenwerking. Met de gastheerorganisatie zijn afspraken gemaakt en is werving gestart voor de voorzitter en secretaris. De sollicitatieprocedures zijn tot op heden nog niet afgerond. In juli 2024 is in het PHO een keuze gemaakt over de bestuurlijk trekker van de Twentse VTHA-samenwerking. Na aanstelling van de voorzitter en secretaris, wordt focus verlegd naar de inhoud en gaat de VTH-kerngroep in versterkte vorm aan de slag met een uitvoeringsagenda voor 2025.

3. Doelen en prioriteiten

Komend jaar worden wederom enkele VTH-beleidsdoelen uit het vigerende VTH-beleid geprioriteerd uitgewerkt. Een gedeelte van de huidige VTH-beleidsdoelen bevatten nog geen indicatoren en/of streefwaarden. Enerzijds komt dit omdat kwantitatieve gegevens hiervoor nog ontbreken, anderzijds omdat sommige beleidsdoelen zich moeilijk laten definiëren via cijfermatige indicatoren en streefwaarden (output). De OD Twente zal daarom komend jaar in samenwerking met de VTH-kerngroep de huidige beleidsdoelen opnieuw tegen het licht houden en verder blijven door-ontwikkelen.

Voor beleidsdoelen die zich moeilijker laten lenen voor kwantitatieve verantwoording, wordt aansluiting gezocht met de landelijke systematiek van ‘outcomesturing’. Hierbij worden enkele beleidsdoelen kwalitatief verantwoord door middel van concrete activiteiten en ‘story-telling’. Hiervoor wordt capaciteit gereserveerd in hoofdstuk 6 (projecten en diensten). Hiermee wordt duidelijke maatschappelijke meerwaarde aangetoond van duidelijk afgebakende VTHA-werkzaamheden die worden uitgevoerd door de OD Twente. Via zowel output als outcome wordt aangesloten op bestuurlijk vastgestelde ‘ambitieonderwerpen’:

Onderwerp	Hoofddoel
Externe Veiligheid	
	Inwoners zijn beschermd tegen externe veiligheidsrisico's die ontstaan bij het opslaan, bewerken en transporteren van gevaarlijke stoffen door bedrijven.
Ondermijning	
	Bonafide partijen zijn preventief beschermd tegen malafide partijen. We voorkomen een waterbedeffect.
Gezonde fysieke leefomgeving	
Asbest	Mens en milieu zijn beschermd tegen gezondheidsschade door asbest.
Luchtkwaliteit en geur	Mens en milieu zijn beschermd tegen gezondheidsrisico's door de uitstoot van fijnstof en geur door activiteiten.
Geluid	Mens en milieu zijn beschermd tegen gezondheidsrisico's door geluid.
Natuur	Beschermen van de biodiversiteit.

Focuspunten 2025

Voor 2025 wordt een aantal prioriteiten gesteld om focus aan te brengen. Voor 2024 werd prioriteit gegeven aan naleefgedrag, een gezonde fysieke leefomgeving en energie en duurzaamheid. Alle doelen kunnen niet tegelijkertijd worden uitgewerkt. Hierbij is uiteraard wel de ambitie om uiteindelijk alle doelen uit het VTH-beleid uit te werken, waarbij gefaseerd op onderdelen een start wordt gemaakt. Voor komend jaar is gekozen voor de volgende prioriteiten, waarbij naleefgedrag opnieuw wordt geprioriteerd voor verdere verdieping.

Inhoudelijke doelen: Regulier werk

Mens en milieu zijn beschermd tegen onaanvaardbare risico's

- *Doel: Het algehele naleefgedrag (voor de taken die de OD Twente uitvoert) is hoog*
- *Indicator (1) (output): Spontaan naleefgedrag (HC / PC) en opvolgend naleefgedrag (HHC / HC)*
- *Indicator (2) (output): Type overtreder (LHSO)*
- *Indicator (3) (outcome): Gedragssturing*

Activiteiten: Beter naleefgedrag levert indirect een grote bijdrage aan het overkoepelende maatschappelijke doel van een veilige, gezonde en duurzame fysieke leefomgeving. Daarom is in 2023 begonnen met het monitoren en rapporteren rondom naleefgedrag. In het Jaarverslag 2023 is voor het eerst onderscheid gemaakt tussen ‘spontaan naleefgedrag’ en ‘opvolgend naleefgedrag’, waarmee verfijning is aangebracht in de monitoring. Dit jaar is meer ervaring opgebouwd met deze gegevens, welke worden gerapporteerd in het Jaarverslag 2024. Hierbij kan naleefgedrag worden afgezet tegen de gegevens van het voorgaande jaar.

Monitoring van naleefgedrag is dit jaar verder uitgebreid middels de basisregistratie van de indicator ‘type overtreder’. Vanaf 2024 wordt de zwaarte van geconstateerde overtredingen structureel ingevoerd in het VTHA-zaaksysteem van de OD Twente.

Dit wordt gedaan conform de LHSO (goedwillend, moet kunnen, calculerend en bewust). In het Jaarverslag 2024 wordt bekeken of dit jaar voldoende gegevens zijn opgebouwd om op een betrouwbare wijze te kunnen rapporteren en om een zogenaamde ‘nulmeting’ te kunnen doen.

Bovenstaande interpretaties rondom naleefgedrag zijn output-georiënteerd. De OD Twente wil daarnaast ook invulling geven aan outcome door concrete activiteiten te koppelen ten behoeve van beter naleefgedrag. Preventieve handhaving heeft hierbij voorkeur boven repressieve handhaving. Dit is dit jaar vormgegeven middels het project ‘gedragssturing’ (zie paragraaf 2.2), waarbij vaste invulling is gegeven aan de nieuwe functie ‘meldingscoach’. Door aanvragers te ondersteunen, wordt met weinig capaciteit aan de voorkant veel handhavingscapaciteit aan de achterkant bespaard. Op deze manier kunnen onze juristen extra aandacht leggen op de complexere zaken met een grotere impact op de leefomgeving.

Inhoudelijke doelen: Veiligheid

Er is een beschermingsniveau voor veiligheid. Mens en milieu zijn beschermd tegen onaanvaardbare milieurisico's en ondermijnende activiteiten

Ondermijning: Bonafide partijen zijn preventief beschermd tegen malafide partijen. We voorkomen een waterbedeffect

- *Doel (1): OD Twente signaleert actief op ondermijnende activiteiten*
- *Doel (2): Er wordt regionaal en eenduidig ingezet op de aanpak van ondermijning*
- *Indicator (output en outcome): Aantal geregistreerde verdachte situaties en informatiedeling*

Activiteiten: Ondermijning is aangewezen als één van de belangrijkste bestuurlijke ambitieonderwerpen en zal daarom komend jaar geprioriteerd worden opgepakt. Belangrijk hierbij is het doorontwikkelen van de zogenaamde ‘signaalfunctie’ in samenwerking met Meld Misdaad Anoniem (MMA). Hierbij zal het aantal gemelde verdachte situaties duidelijker in beeld worden gebracht. Een uitdaging hierbij is het veiligheidsgevoel bij de eigen medewerkers om daadwerkelijk melding te doen. De OD Twente heeft daarnaast een signaalfunctie in het kader van de Bibob.

Daarnaast heeft de OD Twente de intentie om deel te nemen aan de zogenaamde ‘weerbaarheidsscan’ vanuit het RIEC. Dit traject moet echter nog bestuurlijk worden vastgesteld, waarbij tevens capaciteit moet worden vrijgemaakt. De weerbaarheidsscan is uitgevoerd bij Twentse gemeenten en geeft belangrijk inzicht binnen de eigen organisatie. Met de uitkomsten en verbeterpunten zou een organisatie vervolgens beter kunnen worden ingericht op ondermijning, waarmee in de verdere toekomst concrete activiteiten kunnen worden opgepakt. In de weerbaarheidsscan zijn de kosten en capaciteit voor het implementeren van mogelijke verbeterpunten niet opgenomen. De komende jaren moet worden afgewogen of deze geprioriteerd kunnen worden opgepakt.

Inhoudelijke doelen: Gezonde fysieke leefomgeving

Er is een basisniveau voor een gezonde en prettige leefomgeving

Asbest: Mens en milieu zijn beschermd tegen gezondheidsschade door asbest.

- *Doel: Het aantal gebouwen met asbest vermindert.*
- *Indicator (output): Aantal asbestverdachte locaties*

Activiteiten: De OD Twente heeft asbest inmiddels geïntegreerd in haar VTHA-processen. Het cluster asbest wordt voor komend jaar verplaatst naar het nieuwe ‘Team Leefomgeving’. De OD Twente levert een bijdrage aan de het meten van het aantal asbestverdachte locaties middels het muteren van de zogenaamde ‘asbestdakenkaart’. Dit wordt echter slechts voor enkele gemeenten gedaan. De OD Twente komt met een projectplan voor volgend jaar waarin deze werkzaamheden worden uitgerold voor de hele regio.

Financiën:

De inzet van middelen is in balans met de kwantiteit en kwaliteit van de te leveren diensten en producten.

- *Doel (1): De begroting is gebaseerd op waarheidsgetrouwe en gedragen kentallen*
- *Doel (2): Er is draagvlak voor de benodigde middelen*
- *Indicator (output): Vastgestelde kentallen conform PDC Omgevingswet*

Activiteiten: Met het afronden van het Seinstra-traject in 2024, is de begroting 2024 uitgebreid en zijn gelijktijdig de kentallen voor de PDC Wabo herzien en formeel vastgesteld. Hierdoor werd vorig jaar voldaan aan beide financiële beleidsdoelen. Met de komst van de Omgevingswet zijn de producten onder PDC Wabo echter komen te vervallen en daarmee ook de bijbehorende kentallen. Desondanks zijn voor dit UVP 2025 indicatieve kentallen opgenomen op basis van beperkte ervaringscijfers. Het doel is om de komende maanden verdere ervaring op te bouwen met het werken onder de Omgevingswet. In de loop van 2025 zullen met deze extra ervaring nieuwe kentallen worden geformaliseerd en vastgesteld voor de PDC Omgevingswet.

Het vaststellen van kentallen voor de PDC Omgevingswet in 2025 is essentieel voor een goed onderbouwde kostentoerekening in het kader van de nieuwe milieuleges. Dit draagt vervolgens ook bij aan meer uniformiteit van legesbedragen tussen de verschillende gemeenten in de regio. De kentallen dienen daarnaast als hulpmiddel voor het doen van goede prognoses, terwijl inmiddels wordt afgerekend op basis van werkelijk gerealiseerde uren. Het toenemende vertrouwen in deze nieuwe systematiek, toont aan dat er momenteel voldoende draagvlak is voor de benodigde middelen.

4. Programma

Dit programma geeft inzicht in de door de OD Twente uit te voeren taken en werkzaamheden op het gebied van vergunningen, toezicht, handhaving en advies voor het komende jaar. Met de komst van de Omgevingswet en de systematiek van Mba's, wordt dit jaar gebruikt gemaakt van een kortere tabel voor het bedrijvenbestand (zie rechts). Hierbij wordt geen onderscheid meer gemaakt in type inrichting. Dit bestand wordt ingezet in relatie tot de te verwachten producten, te controleren bedrijven en de benodigde capaciteit die dit gaat kosten.

Aan de hand van de risicoanalyse wordt het programma voor toezicht en handhaving bepaald. Dit programma is hiermee in lijn met de uniforme beleidsdoelen die in Twente zijn vastgesteld.

Voor het UVP 2025 zijn kentallen opgesteld op basis van beperkte ervaringscijfers onder de Omgevingswet. Binnen deze kentallen zit ook een opslag voor directe werkzaamheden. Benadrukt wordt dat deze kentallen indicatief zijn en daardoor het risico ontstaat dat deze cijfers komend jaar in de praktijk gaan afwijken. Dit geldt eveneens voor de prognoseaantallen op basis van de PDC Omgevingswet. Komend jaar zal middels de monitoringsrapportages blijken in welke mate deze afwijkingen zullen plaatsvinden. Deze zullen vervolgens nader worden geduid in afstemming met de deelnemers.

4.1 Programma Vergunningen

Voor het taakveld vergunningen wordt de vergunningenstrategie gehanteerd. Deze is opgenomen in het uniforme VTH-beleid Twente en de Nadere uitwerking. Deze strategie biedt de algemene kaders en uitgangspunten voor vergunningverlening en de verschillende keuzemomenten hierin. Momenteel wordt gewerkt aan een Twentse Vergunning Strategie (TVS) die nadere invulling geeft met welke diepgang vergunningsplichtige-, meldingsplichtige- en informatieplichtige activiteiten worden getoetst.

Capaciteit beschikbaar gesteld door de gemeente Enschede wordt ingezet op de werkzaamheden zoals deze in onderstaande tabellen zijn beschreven. Hierbij wordt aangesloten bij de vigerende PDC Omgevingswet. Opgemerkt wordt dat het verwachte aantal producten een inschatting betreft die is gebaseerd op aantallen van het voorgaande jaar en bekende trends en ontwikkelingen. Het is op voorhand namelijk niet te bepalen hoeveel en welk type vergunningaanvragen / meldingen worden ingediend, dit is immers vraag gestuurd.

Code	Product	Aantal	Kental (uren)	Totaal (uren)
A1.05.00	Toets actualisatie vergunningen	4	20	80
A1.11.00	Bodembeschikking	1	15	15
A1.11.03	Beoordelen BUS-evaluatieverslag	10	15	150
A1.11.04	Beschikking Evaluatieverslag / Nazorgplan	5	15	75
A1.17.00	Melding milieubelastende activiteit	50	6	300
A1.17.01	Melding graven in de grond	8	6	48
A1.17.02	Melding bodemenergie	16	6	96
A1.17.05	Melding saneren van de bodem	4	6	24
A1.17.06	Melding toepassen grond/baggerspecie	80	6	480
A1.17.08	Melding opslaan grond/baggerspecie	28	6	168
A1.25.00	Actualiseren omgevingsvergunning	1	20	20
A1.26.00	Intrekken omgevingsvergunning milieubelastende activiteit	1	14	14
A1.29.03	Advies beoordeling ontvankelijkheid milieu	1	20	20
A1.33.00	Maatwerk milieubelastende activiteit	15	12	180
A1.33.07	Maatwerk saneren bodem	1	12	12
A1.35.01	Melding slopen bouwwerk gemeentelijk	38	3	114
A1.35.03	Melding asbest verwijderen	470	3	1410
A1.35.05	Melding asbest reparatie- of mutatieonderhoudswerkzaamheden	250	3	750

A1.35.06	Melding mobiel breken bouw- en sloopafval	5	3	15
A1.35.07	Melding asbest verwijderen en slopen bouwwerk	70	3	210
A1.36.00	Informatieplicht milieubelastende activiteit (Bal)	85	4	340
A1.36.01	Informatieplicht graven in de grond	40	4	160
A1.36.08	Informatieplicht saneren van de bodem	15	4	60
A1.36.09	Informatieplicht toepassen grond/baggerspecie	50	4	200
A1.36.11	Informatieplicht opslaan grond/baggerspecie	20	4	80
A1.37.00	Melding gelijkwaardige maatregel	1	12	12
A1.38.00	Beoordelen conceptverzoek melding	16	5	80
A1.38.01	Beoordelen conceptverzoek omgevingsvergunning	2	11	22
A1.39.01	Informatieplicht asbest verwijderen	60	3	180
A1.39.03	Informatieplicht slopen bouwwerk gemeente	15	3	45
A1.39.04	Informatieplicht mobiel breken bouw- en sloopafval	3	3	9
Totaal benodigde capaciteit		5569 uur		

De OD Twente zal in 2025 verdere ervaring en data opbouwen rondom het werken onder de Omgevingswet. Belangrijke ontwikkeling hierbij is het uiteenvallen van één melding Activiteitenbesluit in meerdere meldingen en informatieplichten Mba's onder het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en de Omgevingsplannen. Werkafspraken, processen en sjablonen moeten hierop verder worden verfijnd. Er is meer data nodig om duidelijk de effecten van de aangepaste systematiek in kaart te brengen om tot goede prognosecijfers te komen. Desondanks worden voor komend jaar prognosecijfers opgesteld op basis van de beperkte ervaring in 2024. Gezien de beperkte hoeveelheid data onder de Omgevingswet, zullen deze prognoses minder accuraat zijn dan voorgaande jaren.

Er is daarnaast ook nog oude werkvoorraad vanuit de PDC Wabo die de komende jaren moet worden weggewerkt. Deze werkvoorraad is niet meegenomen in bovenstaande prognose, maar is apart weergegeven in Bijlage 1. Het doel is om deze oude werkvoorraad komend jaar volledig te hebben weggewerkt. Knelpunt hierbij zijn langlopende aanvragen die momenteel geen zicht hebben op afronding vanwege de stikstofproblematiek.

4.2 Programma Toezicht & Handhaving

Door toezicht te houden, wordt gecontroleerd of wordt voldaan aan de geldende wet- en regelgeving en of vergunningvoorschriften worden nageleefd. Voor de toezichthouders die de controle uitvoeren maakt de toezichtstrategie duidelijk hoe zij hun werk moeten uitvoeren. Ook geeft het inzicht in de verschillende soorten controles. Voor de verschillende soorten controles is aangesloten bij de productindeling van de PDC Omgevingswet. Om indien nodig een goede uitvoering te geven aan handhaving, wordt aangesloten bij de LHSO.

Code	Product	Aantal	Kental (uren)	Totaal (uren)
A2.01.03	Opleveringscontroles complex	1	45	45
A2.01.04	Opleveringscontrole overig	12	15	180
A2.02.03	Periodieke controle complex bedrijf	5	35	175
A2.02.04	Periodieke controle uitgebreid	10	22	220
A3.02.05	Periodieke controle standaard	394	11	4334
A2.03.04	Hercontrole omgevingswet	85	10	850
A2.04.00	Aspectcontrole	60	8	480
A2.05.00	Administratieve controle	7	2	14
A2.07.00	Vrije veld toezicht	1	6	6
A2.07.01	Gevelcontrole	1	20	20
A2.08.00	Klacht / melding	210	4	840
A2.08.01	Ongewoon voorval	16	6	96
A2.09.08	Controle saneren bodem	22	7	154

A2.09.09	Controle graven in de bodem	33	7	231
A2.09.10	Controle toepassen grond/baggerspecie	73	7	511
A2.09.11	Controle opslaan grond/baggerspecie	30	7	210
A2.09.13	Controle toepassen bouwstoffen	1	7	7
A2.09.14	Controle bodemenergiesysteem	12	7	84
A2.12.00	Handhavingscontrole	19	10	190
A2.16.03	Controle asbest verwijderen	60	5	300
A2.16.04	Controle opruimen asbest na een incident	1	5	5
A2.16.05	Controle mobiel breken bouw- en sloopafval	4	5	20
Totaal benodigde capaciteit		8972 uur		
A3.01.00	Handhavingsverzoek	1	12	12
A3.02.01	Last onder dwangsom	32	8	256
A3.02.02	Last onder bestuursdwang	1	10	10
A3.02.05	Toepassen last onder dwangsom	2	10	20
A3.03.00	(BOA) Strafrechtelijk vooronderzoek	18	6	108
A3.03.01	(BOA) Strafrechtelijke handhaving – bsbm	1	9	9
A3.03.02	(BOA) Strafrechtelijke handhaving – proces verbaal	10	26	260
A3.03.03	(BOA) Strafrechtelijke handhaving – SAM	1	18	18
A3.03.04	(BOA) Plustaak vooronderzoek	62	6	372
A3.03.05	(BOA) Plustaak Bsbm	4	9	36
A3.03.06	(BOA) Plustaak SAM	1	18	18
A3.03.07	(BOA) Plustaak proces-verbaal	2	26	52
A3.05.00	Toepassen last onder dwangsom	2	10	20
Totaal benodigde capaciteit		1191 uur		

Toezicht

De nieuwe PDC Omgevingswet heeft niet geleid tot grote veranderingen voor de programma's toezicht en handhaving. Wel zal een deel van de werkzaamheden onder deze programma's worden ondergebracht bij het nieuwe 'Team Leefomgeving'. Het gaat hier om bodemtoezicht (A2.09), toezicht bouwwerken leefomgeving met betrekking tot sloop / asbest (A2.16) en handhaving door BOA's (A3.03).

Voor 2025 zal bij het plannen van periodieke controles (A2.02) gedeeltelijk gebruik worden gemaakt van de nieuwe RPI-tool als pilot. Het is de bedoeling om meer praktijkervaring op te doen met deze nieuwe manier van risicogericht werken. Aan de hand van de pilot worden eventuele onvolkomenheden van het systeem geïdentificeerd, om vervolgens gerichte verbeteracties in te zetten ten behoeve van de datakwaliteit.

De basis van de planning voor periodieke controles in 2025 blijft echter nog altijd gebaseerd op de oude systematiek van controlefrequenties op brancheniveau, zoals vastgelegd in het Twentse VTH-beleid. Hierbij is gekozen om dezelfde prognose te hanteren als in het UVP 2024, ondanks dat ook dit jaar de volledige realisatie niet wordt gehaald. In tegenstelling tot voorgaande jaren ligt de oorzaak hiervoor voornamelijk bij openstaande vacatureruimte in plaats van een tekort aan formatie. Het opvullen van de extra formatie als gevolg van de begrotingswijziging 2024 kost tijd. De OD Twente heeft zichzelf als doel gesteld deze vacatureruimte in 2025 zoveel mogelijk te hebben ingevuld, waarbij de ambitie is de planning komend volledig uit te voeren.

Volgend jaar zal via pilots meer capaciteit worden ingezet op enkele onderbelichte producttypen, om hiermee het volledige spectrum van toezicht te kunnen benutten. De OD Twente zal komend jaar in samenwerking met ketenpartners daarom meer gaan inzetten op themagericht vrije veld toezicht (A2.07).

Handhaving

Tenslotte blijft aandacht gevraagd worden voor het structureel hoge aantal handhavingszaken (A3.02). Met de invulling van juridische vacatureruimte is realisatie rondom handhavingstrajecten dit jaar sterk toegenomen ten opzichte van vorig jaar. Desondanks valt te zien dat de werkvoorraad nauwelijks is afgenomen. Met deze werkvoorraad is rekening gehouden bij de prognoses rondom handhavingstrajecten voor 2025. Daarnaast wordt in 2025 andermaal een toename in handhavingstrajecten verwacht. Enerzijds als gevolg van het andere karakter van de Omgevingswet, waarbij de nadruk verschuift van vergunningverlening naar toezicht.

Anderzijds wordt een toename in handhavingstrajecten in het kader van de energiebesparingsplicht verwacht, welke separaat zullen worden gerapporteerd. Bij eventuele capaciteitsproblemen, zal het cluster juridisch komend jaar geprioriteerd moeten werken.

Naast bestuursrechtelijke handhaving, voert de OD Twente de laatste jaren ook steeds meer strafrechtelijke handhaving uit. Dit heeft geresulteerd in een robuust cluster BOA's, welke inmiddels zijn ondergebracht onder het nieuwe 'Team Leefomgeving'. De verwachting is dat de toename van het aantal strafrechtelijke zaken (A3.03) ook komend jaar zal doorzetten. Hiermee is ook rekening gehouden in de prognoseaantallen. Voor de gemeenten Borne, Enschede en Losser voert de OD Twente ook facultatieve taken uit in het kader van Domijn II (Groene BOA's).

4.3 Programma Advies

Naast producten op het gebied van vergunningverlening en toezicht en handhaving, kennen we ook adviesproducten. Deze producten zijn in onderstaande tabel opgenomen. Er wordt aangesloten bij de productindeling van de PDC 2024.

Code	Product	Aantal	Kental (uren)	Totaal (uren)
A4.02.00	Bezwaar	1	32	32
A4.03.00	Beroep	1	16	16
A4.04.00	Juridisch advies	1	8	8
A4.04.04	Advies invorderingsbesluit	1	24	24
A4.04.05	Advies bezwaarprocedure	1	24	24
A4.05.00	Advies bodem	32	6	192
A4.05.06	Beoordelen nazorgrapportage / monitoring (WBB en WM)	1	6	6
A4.05.14	Advies bodemsanering	1	9	9
A4.06.00	Advies externe veiligheid	12	8	96
A4.08.00	Advies geluid	24	8	192
A4.08.03	Uitvoering geluidsmeting	12	16	192
A4.08.05	Advies zonebeheer	8	8	64
A4.09.00	Advies luchtkwaliteit	8	11	88
A4.12.00	Advies algemeen	5	6	30
A4.13.00	Informatieverstrekking algemeen	5	4	20
A4.13.01	Korte vragen opdrachtgever	5	3	15
A4.13.02	Informatieverstrekking bodem	3	5	15
A4.16.00	Integraal omgevingsadvies	1	24	24
A4.18.00	Advies geur	1	11	11
A4.19	Advies lichthinder	1	22	22
A4.21.00	Adviesrapport dronevlucht	15	5	75
Totaal benodigde capaciteit		1155 uur		

Geluid

Binnen de regio zijn zestien 'gezoneerde industrieterreinen' gelegen van verschillende omvang. Sinds de oprichting van de OD Twente, is het beheer van deze industrieterreinen belegd geweest bij verschillende partijen. In 2024 en 2025 wordt het beheer van alle gezoneerde industrieterreinen echter volledig bij de OD Twente belegd. Tegelijkertijd zijn regels voor deze terreinen veranderd met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Er is een systematiek ingevoerd, waarbij beheer wordt uitgevoerd door middel van geluidsproductieplafonds. Deze moeten door de bevoegde gezagen zijn vastgesteld op uiterlijk 31 december 2031. De complexiteit van het betreffende industrieterrein speelt een grote rol in de benodigde tijd voor de omzetting, welke beleidsneutraal moet worden uitgevoerd. De OD Twente voert in de tweede helft van 2024 een pilot uit om ervaring op te doen en in kaart te brengen hoeveel tijd nodig is voor de omzetting.

Tenslotte ontstaat steeds meer druk bij gemeenten om windmolens te plaatsen binnen hun grondgebied. Dit gaat komend jaar mogelijk invloed uitoefenen op de inzet van omgevingsadviseurs, vergunningverleners en vooral geluidsadviseurs in het kader van slagschaduw. De OD Twente gaat in kaart brengen welke invloed dit kan hebben op de inzet, waarbij wordt verwacht dat werkzaamheden al in 2025 beginnen te lopen.

Juridisch

Naast de verwachte toename in het aantal handhavingstrajecten, brengt de Omgevingswet de komende periode verminderde rechtszekerheid met zich mee. Het nieuwe wetgevingssysteem roept veel rechtsvragen op die beantwoord moeten worden in de VTHA-praktijk. De verwachting is dat deze rechtsonzekerheid leidt tot een groter aantal juridische adviezen, maar ook bezwaar- en beroepsprocedures.

5. Ketenpartners

De OD Twente heeft verschillende relevante ketenpartners. De OD Twente wil de komende jaren meer investeren in een meer strategische benadering van ketensamenwerking. Hierbij horen gerichte gezamenlijke acties met gerichte capaciteit, maar ook informatiedeling zal komend jaar verder worden versterkt.

Waterschappen

De noordoostelijke OD's en waterschappen hebben een structurele samenwerkingsovereenkomst. Hierbinnen worden jaarlijks projecten voorbereid en uitgevoerd op thema's die in deze organisaties spelen. De werkzaamheden worden gecombineerd met reguliere werkzaamheden, waardoor eventuele extra tijdsbesteding relatief beperkt is. Voor 2025 zijn de volgende speerpunten bepaald:

1. *Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)*: Doorzetting van het project uit 2024. Vooral gericht op kennisdeling rondom het thema ZZS. Iedere provincie heeft een iets andere aanpak. Bij de kennisdeling wordt gezocht naar synergie tussen de verschillende aanpakken.
2. *Bufferstroken/teeltvrije zones*: Gezamenlijke controles tussen waterschap en omgevingsdienst.
3. *Innovatiemiddag*: Alle omgevingsdiensten hebben inmiddels innovatiebudgetten, op basis hiervan worden projecten geïnitieerd. Ook binnen waterschappen staat innovatie op de agenda. Tijdens een themamiddag worden ideeën en best-practices uitgewisseld.
4. *Olie- en benzineafscheiders (OBAS)*: Vervolg op een project uit 2024, waarbij gezamenlijk controles zijn uitgevoerd op vetafscheiders. Vanuit positieve ervaring, wordt daarom nu samengewerkt op OBAS. Hiervoor wordt binnenkort een projectgroep opgericht.

Veiligheidsregio Twente

Met de Veiligheidsregio Twente vindt frequent overleg plaats op meerdere niveaus. Bij VTHA-werkzaamheden met betrekking tot veiligheid wordt advies ingewonnen en waar nodig gezamenlijk opgetrokken. In dit UVP wordt structureel vorm gegeven aan geprioriteerde thema's:

- 1) *Omgevingswet*: De Veiligheidsregio en OD Twente trekken gezamenlijk op bij de invulling van hun adviserende rol rondom de Omgevingstafel. Afstemming met betrekking tot externe veiligheid wordt vooraf afgestemd voordat een advies wordt afgegeven. In 2025 zal het thema externe veiligheid ook gezamenlijk worden ingebracht in de Omgevingsplannen die de gemeenten zullen vaststellen.
- 2) *Toezicht*: De Veiligheidsregio en OD Twente gaan ook in 2025 gezamenlijk controles uitvoeren. De OD Twente kan de Veiligheidsregio inschakelen als hun specifieke kennis en advies nodig is.
- 3) *Informatie-uitwisseling*: De OD Twente en Veiligheidsregio zullen een project uitvoeren om de informatie-uitwisseling te verbeteren. Er is (openbare) informatie bij de OD Twente beschikbaar die de Veiligheidsregio kan helpen haar taken bij repressie en preventie beter uit te voeren.

Ketentoezicht

Het ketentoezicht is door alle Omgevingsdiensten in Gelderland en Overijssel belegd bij de OD Rivierenland. Door de bundeling van capaciteit zijn we in staat om betere analyses van een bepaalde keten te doen. Voor 2025 zijn mestvergisters een speerpunt bij ketentoezicht.

Politie en OM

De OD Twente werkt structureel samen met politie en OM. Dit kan zich uiten in concrete werkzaamheden, waaronder gezamenlijke controles in de regio als onderdeel van de zogenaamde multidisciplinaire integrale controles of 'MIA-acties'.

ODNL

De Omgevingsdienst Twente maakt ook onderdeel uit van Omgevingsdienst Nederland (ODNL). Hierbinnen wordt samengewerkt op tal van onderdelen. In 2025 wordt ODNL versterkt met een landelijke subsidie. Ingezet wordt op uniformering van data en ICT. Verder is het voornemen om te gaan werken met Kennis Informatie Structuren. De bevoegd gezagen worden via de accounthouders op de hoogte gesteld van deze ontwikkelingen.

6. Projecten en diensten

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in alle lopende projecten en diensten waar in 2025 uitvoering aan wordt gegeven door de OD Twente. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen projecten met een duidelijk begin- en eindpunt enerzijds, en doorlopende diensten die ten behoeve van de gehele regio Twente worden uitgevoerd anderzijds. Binnen projecten wordt tevens onderscheid gemaakt tussen regionale projecten en lokale projecten.

De inzet van regionale projecten en diensten wordt op basis van werkelijk geschreven uren toegerekend aan de partners op basis van de vaste verdeelsleutel (percentage inbreng). Extern gefinancierde projecten gaan hierbij niet ten koste van de reguliere capaciteit. Deelnemers kunnen ook capaciteit vrijmaken voor het uitvoeren van lokale projecten. Hiervoor worden geschreven uren direct toegekend aan de desbetreffende partner.

6.1 Twentse Projecten

In 2025 hanteren we een doorontwikkelde aanpak voor projecten. Hieronder worden de belangrijkste regionale projecten benoemd met een korte samenvatting, de wijze van financiering en een inschatting van de benodigde capaciteit (aantal uren). In Bijlage 2 wordt per project dieper ingegaan op de aanleiding, doelstelling(en) en eventuele bijzonderheden van ieder regionaal project.

Code	Project	Doel	Capaciteit (uren)	Financiering	Status/fase
OD1	Omgevingswet	De implementatie van de Omgevingswet is bijna afgerond. In 2025 verwachten we de laatste implementatie uit te voeren.	1500 uur	Verdeelsleutel	Realisatiefase
OD2	Stikstof: Lbv en Lbv+	Projectmanagement rondom de uitvoering van de landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv(+))	500 uur	Verdeelsleutel	Realisatiefase
OD3	Energie en duurzaamheid	Uitvoering van het projectplan energie en duurzaamheid 2022-2026.	n.v.t.	Extern gefinancierd	Realisatiefase

OD4	Innovatie- en ontwikkelagenda	Invulling aan pijler 1 IBP-VTH middels een gerichte agenda voor innovatie en ontwikkeling.	1000 uur	Verdeelsleutel	Initiatiefase
OD5	Project lozen buiten inrichtingen	Het opstarten van een pilot lozen buiten inrichtingen waarin lozingsmeldingen tijdig, correct en integraal worden behandeld en toezicht op deze lozingsmeldingen wordt aangescherpt.	250 uur	Verdeelsleutel	Realisatiefase
OD6	Gedragsturing	Het implementeren van interne en externe gedragsturing als instrument om gewenst gedrag te stimuleren en ongewenst gedrag te voorkomen. Met ODNL zijn gesprekken gaande om gedragsturing onderdeel uit te laten maken van de kennis infrastructuur (KIS).	400 uur	Verdeelsleutel	Initiatiefase
OD7	Project Afvalstromen	Intensiveren toezicht en in kaart brengen afvalstromen bij regionale afvalbedrijven, inclusief naleefgedrag.	500 uur	Verdeelsleutel	Realisatiefase
OD8	Risicogericht werken	Doorontwikkeling en implementatie van zowel de risicoanalyse (RPI), de TVS en een adviesstrategie.	1000 uur	Verdeelsleutel	Realisatiefase
OD9	Ondermijning	Uitvoering weerbaarheidsscan ondermijning in samenwerking met het RIEC.	400 uur	Verdeelsleutel Mogelijk extern budget RIEC	Initiatiefase
OD10	Toekomstvisie 2030 / robuustheid	De ODT werkt aan een nieuwe toekomstvisie 2030.	250 uur	Verdeelsleutel	Initiatiefase
OD11	ZZS	Het thema ZZS staat al jaren op de agenda. Het komend jaar werken we gericht aan een aanpak die is gebaseerd op brancheniveau.	350 uur	Verdeelsleutel	Initiatiefase
OD12	KC 3.0	Als onderdeel van het plan van aanpak rondom robuustheid, voert de OD Twente een nieuwe, integrale scan uit ten aanzien van de nieuwste set kwaliteitscriteria	n.v.t.	Extern gefinancierd	Initiatiefase

		(KC 3.0). Beoordeeld wordt welke onderdelen voldoen en waar verbeteringen noodzakelijk zijn.			
			6.150 uur		
Totaal benodigde capaciteit Enschede (12,02%)			739 uur		

6.2 Diensten voor de regio Twente

Deze paragraaf heeft een nieuwe naam gekregen, die meer recht doet aan de systematiek van de PDC Omgevingswet. In de voorgaande hoofdstukken zijn alle producten en projecten omschreven. In dit hoofdstuk beschreven we regionale 'diensten' die geleverd worden, voorheen bekend als 'collectieve werkzaamheden'. Deze diensten hebben als kenmerk dat het werkzaamheden betreft waarbij uitwisseling en koppeling van kennis op het VTH domein en ontwikkelingen in het vakgebied betreffen. Ook 'standaard werkzaamheden' met betrekking tot de jaarlijkse cyclus van planning, rapportage en verantwoording vallen hieronder.

Ze verschillen van de projecten omdat het doorlopende werkzaamheden zijn, zonder duidelijk begin- of eindpunt. Sommige van deze werkzaamheden werden de afgelopen jaren als 'project' gekenmerkt, maar bij zowel de OD Twente als bij de deelnemers is behoefte om hier meer onderscheid in te maken. Het is belangrijk om te benadrukken dat de inzet op onderstaande diensten wettelijk verplichte taken zijn, of keuzes die in het bedrijfsplan zijn gemaakt (bijvoorbeeld accountmanager en ketentoezicht).

Deze diensten leiden niet tot een uitbreiding van formatie of kosten. Bij de start van de OD Twente is voor onderstaande diensten formatie in de begroting opgenomen. De uren werden echter verrekend via de kentallen of waren onterecht als project gekenmerkt. Voor transparantie zijn deze diensten daarom nu apart inzichtelijk gemaakt, mede op verzoek van de accounthouders.

Nr.	Dienst	Samenvatting	Capaciteit	Financiering
1	Accountmanagement	De OD Twente heeft twee accountmanagers in dienst. De eerste is verantwoordelijk voor relatiebeheer met de individuele deelnemers. De andere verzorgt het relatiebeheer met alle relevante ketenpartners. Het versterken van strategische ketensamenwerking krijgt komend jaar extra aandacht.	1750 uur	Verdeelsleutel
2	VTHA-beleidscyclus	In samenwerking met haar deelnemers, stelt de OD Twente jaarlijks alle relevante beleidsstukken op aan de onderkant van de regionale beleidscyclus. Hieronder valt dit UVP, monitoringsrapportages en jaarverslagen. Komend jaar zal meer aandacht komen voor de bovenkant van de beleidscyclus, namelijk voorbereidingen rondom de actualisatie van VTH-beleid en het aanscherpen en nader uitwerken van de bijbehorende beleidsdoelen.	1500 uur	Verdeelsleutel
3	Bodembeleid	De bodembeleidsadviseur van de OD Twente is voorzitter van Kennisplatform Bodem Twente en lid van het kernteam	1250 uur	Verdeelsleutel

		Onder Twente. Werkzaamheden zijn onder meer het initiëren en uitvoeren van relevante projecten onder de vlag van dit platform. Daarnaast wordt deelgenomen aan diverse landelijke en provinciale gremia om vanuit Twente mee te praten over beleidsontwikkeling en actuele ontwikkelingen.		
4	Ketentoezicht	Uitvoering van deze taak door Omgevingsdienst Rivierenland.	n.v.t.	Gefinancierd via begroting
5	Omgevingsadviseurs	De Omgevingsadviseurs hebben een rol om verbinding te leggen met de deelnemers. Hiervoor zitten ze fysiek bij de gemeenten en provincie en nemen ze deel aan relevante overleggen. Intern stemmen ze ontwikkelingen af die binnen de regio spelen. De ureninzet is geraamd op ongeveer 4 uur per week per deelnemer.	3000 uur	Verdeelsleutel
6	Planner toezicht	Het plannen van de verschillende controles per bevoegd gezag wordt gedaan door één persoon.	1000 uur	Verdeelsleutel
7	Invoer BIS	De OD Twente voert metadata van bodemonderzoeken die het zelf beoordeeld, in het Bodeminformatie systeem (BIS). Gemeenten kunnen daarnaast als lokaal project ook bodemonderzoeken aanleveren die vanuit bijvoorbeeld bouwaanvragen ingediend worden.	1400 uur	Verdeelsleutel
8	Externe Veiligheid - kennisdeling	Op het gebied van externe veiligheid neemt de OD Twente deel aan landelijke overleggen en netwerken. Deze kennis wordt gedeeld binnen de rest van de organisatie binnen het primair proces. Met name bij vergunningverlening en omgevingsadvies is deze kennis noodzakelijk.	400 uur	Verdeelsleutel
9	Externe Veiligheid - REV	Daarnaast wordt het Register Externe Veiligheid (REV) namens de bevoegd gezagen gevuld door de OD Twente. Deze verplichte taak vereist continu onderhoud vanwege de vele wijzigingen die plaatsvinden.	1400 uur	Verdeelsleutel
Totaal benodigde capaciteit Twente			11.700 uur	
Totaal benodigde capaciteit Enschede (12,02%)			1406 uur	

6.3 Lokale projecten

Project	Opdracht	Capaciteit
Vervolg en evt uitbreiding project Havengebied	Vervolgacties (toezicht en handhaving) op lopende project gemeente Enschede	300
Totaal benodigde capaciteit	300 uur	

7 Afwijkingen en risico's

De gezamenlijke basis voor de opzet van dit programma wordt gevormd door het uniforme VTH-beleid Twente, de vigerende risicoanalyse Twente en de productindeling van de PDC 2024 (Omgevingswet). Vanwege de autonomie van bestuursorganen bij uitvoering van VTHA-taken, is het tot op zekere hoogte mogelijk om van deze gezamenlijke basis gemotiveerd af te wijken. VTHA-taken kunnen lokaal intensiever of juist minder intensief worden uitgevoerd. In dat geval worden in het programma bestuurlijk prioriteiten gesteld. Bij een lager niveau van uitvoering worden de consequenties en risico's van de keuze duidelijk gemotiveerd.

Met de komst van de Omgevingswet wordt gewerkt met een PDC 2024. Zoals ook eerder al aangegeven zijn voor de producten en diensten kengetallen opgenomen die indicatief zijn en in de praktijk zullen afwijken. Dat geldt eveneens voor de prognoseaantallen op basis van de PDC. Komend jaar zal middels de monitoringsrapportages blijken in welke mate deze afwijkingen zullen plaatsvinden. Deze zullen vervolgens nader worden geduid in afstemming met de deelnemers.

Risico's OD Twente

De realisatie van het Twentebrede UVP 2024 kent een aantal risico's. Deze worden hieronder benoemd:

- **Arbeids- inhuurmarkt**
De arbeids- en inhuurmarkt staat al jarenlang onder druk. Er bestaat een kans op onder uitputting

Bijlage 1: Werkvoorraad Wabo

Code	Product	Aantal	Kental (uren)	Totaal (uren)
	Opslag uren werkvoorraad 2024			718 uur

Bijlage 2: Projecten

OD1	Omgevingswet
Doel	De voorbereiding en implementatie van de nieuwe Omgevingswet per 1 januari 2024.
Beschrijving project	Vanaf 2024 is de Omgevingswet van kracht. De implementatie zal in 2025 doorlopen. Denk aan verfijning van de werkafspraken (zowel intern als regionaal), afmaken van nieuwe sjablonen en het inrichten van processen. Hiertoe behoren ook het gebruik van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), de Samenwerkingsfunctionaliteit (SWF) en het ketenportaal.
Subdoelen/uit te voeren stappen	- <u>ICT</u>: Optimalisatie DSO en het berichtenverkeer ingeregeld. Kanaalsturing tussen DSO, SWF en het ketenportaal; - <u>Processen</u>: Nieuwe PDC 2024 en zaaktypen gekoppeld in WIKI en zaakstelsel. Inrichting conform nieuwe wettelijke termijnen; - <u>Werkafspraken</u>: Interne werkafspraken worden vastgelegd. Externe afspraken met ketenpartners zijn bekend en worden toegepast; - <u>Opleiden</u>: Medewerkers zijn voldoende opgeleid om te kunnen starten met de nieuwe producten. Dit geldt zowel voor inhoudelijke (wet-technische) kennis als voor kennis van de nieuwe werkwijze; - <u>Milieuleges</u>: Het opstellen van een uniforme paragraaf voor milieuleges, inclusief berekening van kentallen.
Aanvullende informatie	Samen met alle ketenpartners staan we voor een grote uitdaging. Elke organisatie heeft zijn eigen opgaven en voor de meervoudige producten zijn goede ketenafspraken met elkaar van groot belang. Een voorbeeld hiervan is ook de Twente Omgevingstafel.
Initiator(s)	OD Twente.
Betrokken partijen	OD Twente, bevoegd gezag, ketenpartners en wettelijke adviseurs.
Capaciteit (uren)	1500 uur Capaciteit is gereserveerd voor projectleiding. Verder zal het primair proces ook extra uren kwijt zijn bij het inwerken. Dit laatste is niet apart geraamd.
Soort financiering	Verdeelsleutel.
Status/fase project	Realisatiefase.

OD2	Stikstof: Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties
Doel	Communicatie, coördinatie en ondersteuning rondom aanvragen voor de landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv en Lbv+).
Beschrijving project	Na het aflopen van de stoppersregeling, is vanuit de rijksoverheid een nieuwe subsidieregeling gestart voor veehouders die vrijwillig willen stoppen met hun bedrijf of één van de locaties van het bedrijf. Dit is de landelijke beëindigingsregeling voor veehouderijlocaties (Lbv en Lbv+). Dit is gericht op veehouderijlocaties met stikstofneerslag op nabijgelegen Natura-2000 gebieden. Inschrijving voor de subsidie is inmiddels gesloten, waarbij in Twente zich 115 agrarische bedrijven hebben aangemeld. Hiervan hebben 72 bedrijven inmiddels een besluit ontvangen van de Rijksdienst voor ondernemend Nederland (RVO), waarvan 65 positief. De verwachting is dat de Lbv en Lbv+ gaan leiden tot een toename (piek) in het aantal verzoeken tot (gedeeltelijke) intrekking van vergunningen. De afhandeling van deze aanvragen loopt ook in 2025 door, evenals bijbehorende vragen van aanvragers en adviesverzoeken van gemeenten rondom het mogelijk aanpassen van omgevingsplannen.
Subdoelen/uit te voeren stappen	- Verlaging van stikstofuitstoot op omliggende natuur; - Afhandeling intrekkingverzoeken agrarische vergunningen; - Voorbereiding toezicht en handhaving bij de uitvoering; - Borging datakwaliteit omtrent betreffende locaties; - Ondersteuning bij vragen aanvragers; - Ondersteuning gemeenten bij wijzigingen omgevingsplannen.
Aanvullende informatie	Projecturen betreffen enkel de uren gerelateerd aan communicatie, coördinatie en ondersteuning rondom het project. Uren gerelateerd aan het afhandelen van aanvragen tot intrekking (PDC A1.26 en A1.27) lopen separaat via het primaire proces. Dit project kan in 2025 leiden tot een toename van afgehandelde intrekkingaanvragen, evenals een mogelijke toename in bodem-, sloop- en asbestgerelateerde zaken. Hiertegenover staat dat een aantal lopende vergunningszaken voortijdig wordt gesloten.
Initiator(s)	OD Twente.
Betrokken partijen	OD Twente, RVO en bevoegd gezag.
Capaciteit (uren)	500 uur Opstellen van een projectplan en coördinatie rondom de uitvoering. Daarnaast communicatie en voorlichting rondom de nieuwe regeling en het beantwoorden van binnenkomende vragen van aanvragers.
Soort financiering	Verdeelsleutel.
Status/fase project	Realisatiefase.

OD3	Energie en duurzaamheid
Doel	Het ontwikkelen van en volwaardig specialisme energie en duurzaamheid. Hierbij wordt uitvoering gegeven aan het projectplan energie en duurzaamheid 2022-2026.
Beschrijving project	Er zijn de laatste jaren verschillende subsidies verstrekt aan de OD Twente om extra aandacht te schenken aan energie en duurzaamheid. De subsidies zijn gebundeld in één projectplan, met als doel om van het thema een volwaardig specialisme te maken waardoor energie en duurzaamheid op termijn integraal onderdeel uitmaakt van het takenpakket van de OD Twente.
Subdoelen/uit te voeren stappen	Zie projectplan Energie en Duurzaamheid 2023-2026 en Bijlage 3.
Aanvullende informatie	Zie projectplan Energie en Duurzaamheid 2023-2026 en Bijlage 3.
Initiator(s)	OD Twente.
Betrokken partijen	OD Twente, bevoegd gezag en subsidieverstrekkers.
Capaciteit (uren)	Zie projectplan Energie en Duurzaamheid 2023-2026 en Bijlage 3.
Soort financiering	Extern gefinancierd.
Status/fase project	Realisatiefase.

OD4	Innovatie- en ontwikkelagenda
Doel	Het opstellen van een innovatie- en ontwikkelagenda, waarin voor de komende jaren geprioriteerd wordt bepaald op welke thema's, ontwikkelingen en projecten gerichte inzet wordt gepleegd.
Beschrijving project	De OD Twente werkt dit jaar aan een innovatie- en ontwikkelagenda, waarmee geprioriteerd wordt aangegeven welke thema's en onderwerpen de komende jaren door de organisatie worden verkend. Deze agenda wordt begin 2025 gepresenteerd en bestuurlijk vastgesteld. De agenda leidt tot gerichte projecten ten behoeve van onder andere innovatieve hulpmiddelen, datagedreven werken en gedragssturing.
Subdoelen/uit te voeren stappen	- <u>ICT</u>: Meer gericht focus op datagedreven werken en kennis- en informatieuitwisseling; - <u>Gedragssturing</u>: Deelname landelijke werkgroep, implementatie preventief toezicht en voortzetting en uitbreiding meldingscoach. Overige thema's en projecten worden nader bepaald na oplevering, presentatie en vaststelling van de innovatie- en ontwikkelagenda.
Aanvullende informatie	Vanuit pijler 1 IBP-VTH wordt geëist dat een minimum hoeveelheid van de begroting gericht wordt ingezet op innovatie en ontwikkelingen (1%).
Initiator(s)	Ministerie I&W.
Betrokken partijen	OD Twente en bevoegd gezag.

Capaciteit (uren)	1000 uur.
Soort financiering	Verdeelsleutel.
Status/fase project	Initiatiefase.

OD5	Project lozen buiten inrichtingen
Doel	Het opstarten van een pilot lozen buiten inrichtingen waarin lozingsmeldingen tijdig, correct en integraal worden behandeld en toezicht op deze lozingsmeldingen wordt aangescherpt.
Beschrijving project	Uit landelijke rapporten blijkt dat de waterkwaliteit in Nederland achteruit loopt, waarbij wordt gewaarschuwd voor een 'stikstofcrisis 2.0' voor water. Eén van de risico's hierbij is verspreiding van chemische stoffen in het water als gevolg van lozingen. Des te belangrijker is om lozingsmeldingen tijdig, correct en integraal te behandelen en toezicht hierop aan te scherpen. Dit project kan tevens gezien worden als voorbereiding op de Kaderrichtlijn Water, die verplicht overheden per 2027 te voldoen aan aangescherpte normen voor het oppervlaktewater. In 2024 is hiermee een start gemaakt, maar de realisatie zal vooral in 2025 plaatsvinden.
Subdoelen/uit te voeren stappen	- <u>Processen</u>: Intern worden lozingsmeldingen tijdig, correct en eenduidig afgehandeld. Er wordt tevens actief toezicht gehouden op lozingen, waarmee het tijdig melden en goed naleefgedrag door bedrijven wordt gestimuleerd; - <u>Werkafspraken</u>: Met gemeenten wordt geborgd dat lozingsmeldingen tijdig worden doorgezet. Daarnaast worden lijnen met gemeenten en Waterschappen verkort om tijdige lozingsadviezen te ontvangen; - <u>Opleiding</u>: Bestaande en nieuwe medewerkers worden bekend gemaakt met de nieuwe werkwijze en de relevante wet- en regelgeving.
Aanvullende informatie	Gezien de korte afhandelingstermijnen van de meeste lozingsmeldingen (5 dagen) is het intern en extern inrichten van ICT, processen en werkafspraken tussen de OD Twente en haar (keten)partners van groot belang. Het aanscherpen van toezicht kan daarnaast leiden tot een toename in het aantal lozingsmeldingen en het bijbehorend aantal bodemadviezen en maatwerkvoorschriften, indien van toepassing.
Initiator(s)	OD Twente.
Betrokken partijen	OD Twente, bevoegd gezag en waterschap Vechtstromen.
Capaciteit (uren)	250 uur Capaciteit is gereserveerd voor projectleiding. Verder zal het primair proces ook extra uren kwijt zijn bij het inwerken en mogelijke toename in productie. Dit laatste is niet apart geraamd.
Soort financiering	Verdeelsleutel.
Status/fase project	Realisatiefase.

OD6	Gedragsturing
Doel	Het implementeren van interne en externe gedragsturing als instrument om gewenst gedrag te stimuleren en ongewenst gedrag te voorkomen. Met ODNL zijn gesprekken gaande om gedragsturing onderdeel uit te laten maken van de kennis infrastructuur.
Beschrijving project	De Commissie van Aartsen stelt dat regulier toezicht via periodieke controles lang niet altijd het gewenste effect heeft op naleefgedrag. Eén van de verklaringen hiervoor is dat controles slechts momentopnames zijn, waarbij enkel wordt geconstateerd dat een overtreding gemaakt wordt, maar niet waarom deze overtreding wordt gemaakt. Een onderzoek naar de oorzaken van gedrag biedt kansrijke mogelijkheden om ongewenst gedrag te voorkomen en gewenst gedrag te stimuleren.
Subdoelen/uit te voeren stappen	- Het in kaart brengen van mogelijke gedragsturingsinstrumenten. - Kijken naar de combinatie van branche/themagericht werken en doelgerichte gedragsturingscampagnes. - Gedragsturing structureel implementeren in onze VTH-dienstverlening. - Implementeren van gedragsturing binnen ODNL.
Aanvullende informatie	Dit project zit momenteel in de beginfase. Hierin wordt een uitgebreid plan van aanpak ontwikkeld die in de loop van 2024 zal worden uitgevoerd. Het project zal in deelfases uitgevoerd gaan worden.
Initiator(s)	OD Twente.
Betrokken partijen	OD Twente en ODNL.
Capaciteit (uren)	400 uur.
Soort financiering	Verdeelsleutel.
Status/fase project	Initiatiefase.

OD7	Afvalstromen
Doel	Het intensiveren van toezicht en het in kaart brengen van relevante afvalstromen bij de grotere afvalbedrijven in de regio, inclusief bijbehorend naleefgedrag.
Beschrijving project	Binnen Twente zijn diverse grote afvalbedrijven die afval verzamelen, opslaan, overslaan en verwerken. Er is geconstateerd dat de laatste jaren te weinig toezicht is gehouden op de afvalstromen bij deze bedrijven. Dit leidt tot grote milieurisico's als gevolg van mogelijke illegale handelingen in deze stromen, zoals het mengen of omkatten van afvalstoffen. Daarom wordt toezicht komend jaar projectmatig opgepakt en geïntensifieerd.
Subdoelen/uit te voeren stappen	- In kaart brengen afvalstromen; - Tegengaan negatieve milieueffecten en ondermijning; - Creëren van level playing field ten opzichte van andere regio's; - Nakomen convenant Landelijk Meldpunt Afvalstoffen (LMA);

	- Ontwikkelen expertise en toezichtstrategie voor afvalbedrijven.
Aanvullende informatie	Toezicht op afvalstromen draagt bij aan het onderwerp circulaire economie. Gegevens over afvalketens vanuit dit project kunnen ook bijdragen aan andere projecten gerelateerd aan circulariteit.
Initiator(s)	OD Twente.
Betrokken partijen	OD Twente, politie, ILT, NVWA en bevoegd gezag.
Capaciteit (uren)	500 uur Opstellen van een projectplan en toezichtstrategie. Daarnaast het voorbereiden, uitvoeren en opvolgen van administratieve- en aspectcontroles. Controles vinden plaats bij zowel bedrijven als op transportbewegingen.
Soort financiering	Verdeelsleutel.
Status/fase project	Realisatiefase.

OD8	Risicogericht werken
Doel	De oplevering van ICT-tools met bijbehorende strategieën, die leiden tot een meer dynamische prioritering van zowel toezicht (RPI) als vergunningverlening (TVS).
Beschrijving project	Momenteel wordt risicogericht werken beperkt benaderd met statische controlefrequenties op brancheniveau. De wens om risicogericht werken meer dynamisch en datagedreven te gaan benaderen. Hiervoor wordt data vanuit de bestaande risicotool geïmplementeerd in ons zaaksysteem en gekoppeld aan andere relevante externe datapunten. Dit moet leiden tot een nieuw Risico Prioriterings Instrument (RPI). Daarnaast wordt de Landelijke Vergunningenstrategie doorontwikkeld naar een Twentse Vergunningenstrategie (TVS). Hiermee wordt inzichtelijk gemaakt met welke diepging aanvragen moeten worden getoetst.
Subdoelen/uit te voeren stappen	- Risicogericht werken dynamisch vormgeven; - Oplevering en volledig gebruik van zowel de RPI als TVS; - Stimuleren datagedreven werken.
Aanvullende informatie	Op termijn wil de OD Twente ook andere (advies)producten meer risicogericht gaan benaderen, zoals op het gebied van bodem en asbest.
Initiator(s)	OD Twente.
Betrokken partijen	OD Twente en bevoegd gezag.
Capaciteit (uren)	1000 uur.
Soort financiering	Verdeelsleutel.
Status/fase project	Realisatiefase.

OD9	Ondermijning
Doel	Deelname aan een 'weerbaarheidsscan' in samenwerking met het RIEC.
Beschrijving project	Weerbaarheidsscan is reeds uitgevoerd bij Twentse gemeenten en wordt uitgerold naar de OD Twente. Het geeft belangrijk inzicht hoe goed ondermijning is geborgd binnen de eigen organisatie. Met de uitkomsten zou de organisatie hier ook beter op kunnen worden ingericht.
Subdoelen/uit te voeren stappen	- Afstemmen capaciteit weerbaarheidsscan met RIEC; - Zoeken partij voor uitvoering weerbaarheidsscan; - Uitvoering weerbaarheidsscan; - Afstemming over implementatie eventuele verbeterpunten.
Aanvullende informatie	Weerbaarheidsscan moet nog bestuurlijk worden vastgesteld, waarbij afstemming moet plaatsvinden hoe capaciteit wordt vrijgemaakt.
Initiator(s)	OD Twente en RIEC
Betrokken partijen	OD Twente en RIEC
Capaciteit (uren)	400 uur.
Soort financiering	N.t.b.
Status/fase project	Initiatiefase.

OD10	Toekomstvisie 2030 / robuustheid
Doel	Voldoen aan de robuustheidscriteria en uitwerken aanbevelingen visitatie middels het in samenspraak opstellen van een toekomstvisie.
Beschrijving project	De komende jaren moet de OD Twente verder werken aan haar ontwikkeling. Er is een plan van aanpak door het AB vastgesteld die voorziet in robuustheid per april 2026. Naar aanleiding van de visitatie is vastgesteld dat er behoefte is aan een nieuwe toekomstvisie. Dit traject is in gang gezet en volgens planning wordt deze rond de zomer 2025 vastgesteld.
Subdoelen/uit te voeren stappen	Voor beide trajecten is een apart plan van aanpak bestuurlijk vastgesteld door het AB van de OD Twente.
Aanvullende informatie	Zie AB stukken.
Initiator(s)	OD Twente.
Betrokken partijen	Alle deelnemers, voor de toekomstvisie worden ook ketenpartners en inwoners en bedrijven uit de regio betrokken.
Capaciteit (uren)	250 uur Capaciteit betreft interne uren voor deelname tijdens traject toekomstvisie.
Soort financiering	Externe projectleider wordt uit de reserves van de OD Twente gedekt. Uren voor de robuustheid worden door het ministerie van I&W vergoed.

Status/fase project	Initiatiefase.
----------------------------	----------------

OP11	Project Zeer Zorgwekkende Stoffen
Doel	De provincie Overijssel heeft het initiatief genomen om een aanpak op te stellen om het thema Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) op de kaart te zetten. De OD Twente is ook zelf voornemens in 2025 kennis en toezicht op ZZS in Twente te versterken.
Beschrijving project	Het provinciale project zich op het verbreden van kennis en het in kaart brengen van de ZZS stoffen die in Overijssel voorkomen. Dit willen we als OD Twente aanvullen met een uitvoeringsproject waarbij we een aanpak per branche willen ontwikkelen. Hieronder valt het in kaart brengen van ZZS-gebruik en het opstellen van een effectieve toezichtmethodiek in samenwerking met (keten)partners.
Subdoelen/uit te voeren stappen	Zie projectplan provincie Overijssel. Daarnaast zal de OD Twente komen met een aanvullend projectplan die zich richt op de uitvoering: - Opzetten kennisbank ZZS voor informatie- en kennisdeling; - ZZS-Inventarisatie Twente; - Inspectiemethodieken en Handhavingskader samenstellen; - Implementatie van ontwikkelde methodieken.
Aanvullende informatie	N.v.t.
Initiator(s)	Provincie Overijssel en OD Twente
Betrokken partijen	OD Twente en bevoegd gezag
Capaciteit (uren)	350 uur Bedoeld voor projectleiding en specifieke werkzaamheden rondom ZZS door medewerkers uit het primair proces.
Soort financiering	Verdeelsleutel. De projecturen worden gedeeltelijk door de provincie bekostigd. De algemene uren vanuit medewerkers uit het primair proces voor het eigen project worden via de verdeelsleutel doorbelast aan de bevoegd gezagen.
Status/fase project	Initiatiefase.

OD12	Kwaliteitscriteria 3.0
Doel	Toetsen of de OD Twente voldoet aan de Kwaliteitscriteria (KC) 3.0
Beschrijving project	Dit project maakt onderdeel uit van het plan van aanpak robuustheid, maar gezien de omvang en importantie als een apart project beschreven. De OD Twente moet inzichtelijk maken in hoeverre ze voldoet aan de KC3.0 en welke stappen nodig zijn om op termijn geheel te voldoen.
Subdoelen/uit te voeren stappen	- Selecteren uitvoerende partij; - Uitvoeren scan; - Rapportage opstellen; - Verbeterpunten vaststellen.
Aanvullende informatie	De toets zal door een extern bureau worden uitgevoerd. De stap naar de nieuwe KC 3.0 levert nieuwe eisen op, die in het oude systeem niet aangevuld kunnen worden. De insteek is dat de OD Twente het daarna jaarlijks zelf kan monitoren.
Initiator(s)	OD Twente en bevoegd gezag.
Betrokken partijen	OD Twente.
Capaciteit (uren)	Alle uren en kosten die worden gemaakt, worden gedekt door extra budget vanuit het ministerie van I&W.
Soort financiering	Extern gefinancierd.
Status/fase project	Initiatiefase.

Bijlage 3: PvA Energie en Duurzaamheid Twente

Inleiding

De OD Twente voert diverse energie gerelateerde werkzaamheden uit die een belangrijke bijdrage leveren aan de duurzaamheidsambities van de partners en de energietransitie in Oost-Overijssel. De OD Twente voert het toezicht uit op de energiebesparingsplicht en de informatieplicht energiebesparing, beoordeelt energie(besparings-)onderzoeken en zorgt ervoor dat bedrijven beschikken over goede energievoorschriften in vergunningen. De OD Twente heeft zich daarbij ontwikkeld tot een volwaardige uitvoeringsorganisatie op het gebied van energie en duurzaamheid bij bedrijven.

Voor 2025 hebben de gemeenten en het Rijk extra middelen beschikbaar gesteld om deze taken uit te voeren. Het Rijk heeft ook voor de komende jaren middelen toegezegd. Net als in voorgaande jaren zijn deze middelen additioneel. Dat wil zeggen dat deze middelen alleen beschikbaar worden gesteld als de gemeenten zelf ook extra investeren in de energietaken. De gemeenten in Twente hebben voor komend jaar 5.228 uur beschikbaar gesteld voor uitvoering van werkzaamheden op het gebied van energie en duurzaamheid. Tegenover deze middelen is ook budget beschikbaar gesteld vanuit het ministerie Klimaat en Groene groei via SPUK THE. Het gaat om circa 355.000 euro.

Projectplan

Halverwege 2023 zijn de resultaten van het Uitvoeringsplan Energie en Duurzaamheid 2022-2023 geëvalueerd. Daarbij is ook gekeken naar het effect van het project. Uit de evaluatie kwam naar voren dat maar liefst 65 tot 70% van de gecontroleerde bedrijven onvoldoende energiebesparende maatregelen heeft getroffen. Deze bedrijven kunnen niet alleen een substantiële hoeveelheid energie besparen, gemiddeld kan ook de energierekening circa 4.000 euro per jaar omlaag. Omdat we bij alle bedrijven ook na verloop van tijd controleren of de maatregelen getroffen zijn (en zo niet dan zetten we handhavinginstrumenten in), mogen we concluderen dat het project actief bijdraagt aan de klimaatdoelstellingen en het terugdringen van de CO₂-emissie in de regio en daarnaast ook voordelig is voor de gecontroleerde bedrijven zelf.

In 2020 heeft de provincie het energiebeleid laten evalueren door onderzoeksbureau CE Delft. Daaruit kwam de aanbeveling om in de regio meer prioriteit te geven aan 'hardere' instrumenten, zoals handhaving.

Samenvatting energiewerkzaamheden OD Twente

Een belangrijk deel van de landelijke energiebesparing moet worden gerealiseerd binnen de kaders van de milieuwet- en regelgeving. De OD Twente voert in dit kader de volgende werkzaamheden uit:

1. Energietoezicht bij inrichtingen bij energierelevante bedrijven. Deze bedrijven en instellingen zijn verplicht om alle energiebesparende maatregelen te treffen met een terugverdientijd van 5 jaar of minder.
2. Toezicht op de Informatieplicht energiebesparing. Per 1 juli 2019 hebben veel bedrijven die meer dan 50.000 kWh elektriciteit en/ of 25.000 m³ aardgas gebruiken naast een energiebesparingsplicht ook een informatieplicht. Zij moeten een melding indienen bij RVO, de omgevingsdienst voert toezicht en handhaving uit. Per 1 juli 2023 is de tweede ronde voor het indienen van deze informatieplicht ingegaan. Binnen Twente vallen naar schatting circa 4.000 bedrijven onder de informatieplicht.
3. Toezicht op energiebesparing bij vergunningplichtige bedrijven die vallen onder het gemeentelijke of provinciale gezag.
4. Omgevingsvergunningen milieu moeten actueel worden gehouden. Bij energierelevante inrichtingen dienen eisen opgenomen te worden in relatie tot energie en energiebesparing. De omgevingsdienst actualiseert verouderde vergunningen en voorziet nieuwe vergunningen van adequate energievoorschriften.
5. Diverse overige energie gerelateerde (advies) werkzaamheden voor partners en lokale netwerken.

Voor de uitvoering van deze werkzaamheden heeft de OD Twente een projectteam samengesteld bestaande uit medewerkers van de afdelingen Toezicht, Vergunningen en Advies. Met het team zijn energietaken die de omgevingsdienst uitvoert vastgelegd in producten welke zijn voorzien van standaard tijdsbesteding.

Hierdoor kunnen werkzaamheden beter in kaart worden gebracht en wordt communicatie richting de partners eenvoudiger. Voor het uitvoeren van de werkzaamheden op het gebied van energie en duurzaamheid voor de gemeenten ligt het zwaartepunt bij het team Toezicht en Handhaving en het team Advies.

Toelichting uit te voeren werkzaamheden

In onderstaande tabel zijn de werkzaamheden weergegeven welke in het projectplan zijn opgenomen.

Werkzaamheden	Omschrijving
Controle informatieplichtig bedrijf	Het gaat hierbij om energierelevante bedrijven die een energieverbruik hebben van meer dan 50.000 kWh of 25.000 m3 aardgas per jaar. Ze blijven onder de grenswaarde van de onderzoeksplicht. Afhankelijk van de branche kan dit zowel om een eenvoudige als complexe controle gaan.
Controle onderzoeksplichtig bedrijf	Dit zijn energierelevante bedrijven die meer energie verbruiken dan de grenswaarde van 10 miljoen kWh of 170.000 m3 aardgas (of een equivalent hiervan). Door een combinatie van de verplichtingen waar deze bedrijven aan moeten voldoen en de aard van de processen die over het algemeen bij deze bedrijven plaatsvinden, zijn dit over het algemeen complexe controles.
Controle EU-ETS bedrijf	Bedrijven die vallen onder het European Emission Trade System (EU-ETS) vallen sinds 1 juli 2023 ook onder de energiebesparingsplicht. Het gaat hierbij om complexe grootverbruikers.
Advies energie en duurzaamheid	Hieronder valt zowel het technisch als algemeen advies. Het technisch advies betekent het meekijken bij complexe controles en hier advies in geven. Daarnaast beoordeeld de technisch adviseur de energiebesparingsonderzoeken die door onderzoeksplichtige- en EU-ETS bedrijven worden aangeleverd. De algemeen energie adviseur ondersteund op onderwerpen zoals circulaire economie, geothermie, biogas, etc.
Projecturen & juridische ondersteuning	Onder deze categorie vallen o.a. een nieuwe post voor uren voor de juridische ondersteuning bij handhaving, zoals dwangsom procedures als bedrijven weigeren energiebesparende maatregelen te treffen. Daarnaast valt hieronder enige administratieve ondersteuning voor het uitvoeren van de energiecontroles.
Projectmanagement	De aansturing van het project zal hoofdzakelijk worden gedaan door de projectleider energie en duurzaamheid.

Samenvatting uitvoering werkzaamheden energie en duurzaamheid 2025

Product	Kental	Aantal	Totaal uren	Kosten
Hercontroles en handhavingscontroles	5	128	640	€ 71.034
Energiecontrole informatieplichtige bedrijven	11	150	1650	€ 183.134
Energiecontrole onderzoeksplichtige bedrijven	18	31	558	€ 61.932
Energiecontrole EU-ETS bedrijven	40	2	80	€ 8.879
Advies energie en duurzaamheid	n.v.t.	n.v.t.	1400	€ 155.386
Juridische ondersteuning	n.v.t.	n.v.t.	500	€ 55.495
Projectmanagement	n.v.t.	n.v.t.	400	€ 44.396
Niet voorziene kosten	n.v.t.	n.v.t.	0	€ 0

Totaal			5228	€ 580.256
---------------	--	--	-------------	------------------

In de bovenstaande tabel is een indicatie gegeven van de werkzaamheden die zullen worden uitgevoerd met de middelen die de gemeenten beschikbaar hebben gesteld. De verdeling is gebaseerd op de verdeling van werkzaamheden zoals deze ook in 2024 heeft plaatsgevonden. Afrekening zal plaatsvinden op daadwerkelijk gerealiseerde uren. De post advies energie en duurzaamheid zal vooral worden besteed aan technisch advies richting interne medewerkers, bedrijven en partners. Daarnaast zal ook een deel besteed worden aan algemeen advies.

Product	Kental	Aantal	Totaal uren	Kosten
Projectmanagement	n.v.t.	n.v.t.	143	€ 15.872
Opleiding	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 19.346
Juridische ondersteuning	n.v.t.	n.v.t.	351	€ 38.957
Technische ondersteuning	n.v.t.	n.v.t.	259	€ 28.746
Administratieve controle	1	203	571	€ 63.375
Controle informatieplicht	11	85	935	€ 103.776
Controle onderzoeksplicht	18	21	378	€ 41.954
Controle ETS-bedrijf	40	2	80	€ 8.879
Hercontrole informatieplicht	5	60	300	€ 33.297
Hercontrole onderzoeksplicht	7	11	77	€ 8.546
Hercontrole ETS-bedrijf	10	1	10	€ 1.110
Handhaving informatieplicht	6	11	66	€ 7.325
Handhaving onderzoeksplicht	8	3	24	€ 2.664
Handhaving ETS-bedrijf	10	1	10	€ 1.110
Niet voorziene kosten	0	0	0	€ 0
Totaal	n.v.t.	n.v.t.	3204	€ 355.612

In bovenstaande tabel zijn de werkzaamheden weergegeven die in het kader van de SPUK THE zullen worden uitgevoerd binnen de regio Twente.

De resultaten behaalt binnen de SPUK THE zullen apart inzichtelijk worden gemaakt. Dit is ook nodig voor de monitoringsverplichtingen die gelden vanuit de SPUK THE. De getallen van deze tabel zijn **indicatief** en kunnen nog naar boven of onderen worden bijgesteld. Dit is afhankelijk van hoeveel budget er nog overblijft van de middelen uit 2024. Bovenstaande inschatting is gedaan op basis van ervaringscijfers uit de voorgaande jaren.

UITVOERINGSPROGRAMMA VRT

Aan Twentse Gemeenten
Van Sector Brandveiligheid, Brandweer Twente
Datum 21-11-2024
Onderwerp Input Programma Uitvoering & Handhaving 2025

Input Programma Uitvoering & Handhaving 2025

BESTEMMEN-VERGUNNEN-TOEZICHT-HANDHAVEN

Met de regionalisering van Brandweer Twente per 1 januari 2013 is besloten dat Brandweer Twente de taakuitvoering op het gebied van advisering en toezicht brandveiligheid uitvoert. De gemeente is als bevoegd gezag (eind)verantwoordelijk voor deze taak en de daaruit voortvloeiende bestuursrechtelijke handhaving (juridische procedure). De taken worden uitgevoerd vanuit de volgende missie:

*Brandweer Twente werkt samen aan een duurzame, veilige en gezonde fysieke leefomgeving.
Dit doen we door het voorkomen, beperken en bestrijden van branden, rampen en crisis.*

Doelen

We maken onderscheid tussen doelen op reguliere werkzaamheden (waar werken we aan met onze wettelijke taken) en focuspunten (waar gaan we een stapje extra doen).

DOELEN OP REGULIERE WERKZAAMHEDEN

Onderstaand is een overzicht weergegeven van de doelen op reguliere werkzaamheden zoals benoemd in het Beleidsplan VRT (2019-2024).

Thema	Hoofddoel
1. Persoonlijke veiligheid	Het beperken van de kans op slachtoffers in de (bebouwde) leefomgeving en bij evenementen.
2. Veilige en effectieve hulpverlening	De omgeving is zo ingericht dat de bereikbaarheid voor hulpdiensten is gewaarborgd. Daarnaast zijn de bluswatervoorzieningen afgestemd op de risico's van gebieden en objecten zodat een snelle inzet mogelijk is. Hierbij is ingezet op het zoveel mogelijk beperken van risico's t.b.v. veilig (repressief) optreden door de hulpdiensten.
3. Maatschappelijke impact en continuïteit	Het voorkomen van (langdurige) maatschappelijk impact van incidenten op de continuïteit van de samenleving (zoals het uitvallen van vitale infrastructuur).
4. Bescherming milieu, gebouw en inventaris	Voorkomen van grote branduitbreiding, milieuschade, verstoring van openbare orde en aanspraak op inzet brandweer.
5. Samenwerken met bevoegd gezag en ketenpartners	Een betrouwbare en deskundige partner zijn om zo een integrale afweging mogelijk te maken en gezamenlijke belangen te benutten.

MEMO

FOCUSPUNTEN

Onderstaand is een overzicht weergegeven van de focuspunten in 2025.

Focuspunt	Probleemstelling
1. Energietransitie	Door de schaarste van fossiele energiebronnen, toenemende milieubelasting en de gevolgen daarvan voor het klimaat zitten we in een transitie naar hernieuwbare, schone energiebronnen. Deze nieuwe energie wordt meestal decentraal opgewekt. Tegelijk werken we aan een circulaire economie om zo duurzaam mogelijk om te gaan met de grondstoffen die de aarde ons biedt. Dat alles vraagt om grootschalige aanpassingen aan onze bestaande energie-infrastructuur. Alternatieve technologieën en innovatieve toepassingen creëren nieuwe, nog onbekende risico's. Vaak wordt in de praktijk pas ontdekt hoe groot ze zijn. Veiligheid staat hierbij niet altijd bovenaan en er zijn vaak geen wettelijke kaders. Kennis over risico's, impact en veiligheid van de energietransitie is bovendien versnipperd. Speerpunten binnen de energietransitie zijn: 1. EOS 2. Duurzaam bouwen 3. Waterstof
2. Alternatieve bouwmethoden en isolatiematerialen (Bio-based)	Klimaatverandering en zorg voor het milieu spelen een steeds grotere rol in de bouwwijzen en de bouwmaterialen die in Nederland toegepast worden. Hoewel nieuwe en innovatieve bouwmaterialen moeten voldoen aan de eisen van het BBL, betekent dit nog niet noodzakelijkerwijze dat toepassing van innovatieve materialen en methodes ook een brandveilig gebouw oplevert. Over de wijze waarop nieuwe en innovatieve materialen zich precies zullen gedragen wanneer ze bij brand betrokken raken en hoe de brandweer dan moet optreden is nog veel onbekend.
3. Centrumgebieden	Centrumgebieden kenmerken zich vaak door een diversiteit van gecombineerde functies, zoals wonen boven winkels en horeca. Daarnaast vinden binnen dergelijke dicht bebouwde gebieden (meerdere) evenementen plaats. De historische panden zijn vaak aaneengesloten en door de jaren heen verbouwd op basis van wetgeving waarbij brandpreventieve voorzieningen nog niet geborgd waren waardoor een brand mogelijk kan uitbreiden over meer dan één pand. Straten zijn nauw en daarmee moeilijk bereikbaar voor de hulpverleners. Tevens is de bluswaterbehoefte groter dan in een reguliere woonwijk. Panden zijn aaneengesloten, waardoor slechts vanaf één zijde een beeld kan worden gevormd van het incident, dat ook slechts vanaf één zijde bestreden kan worden.
4. Risicogericht werken	De Omgevingswet vraagt veiligheidsregio's een risicogerichte werkmethode te hanteren, waarbij een integrale benadering van risico's vanuit verschillende vakgebieden centraal staat. Dit is essentieel voor het waarborgen van een veilige fysieke leefomgeving, waarbij samenwerking met diverse overheidsinstanties en ketenpartners belangrijk is voor het tijdig identificeren en beheersen van risico's. Dit vraagt om een bredere kijk op complexe veiligheidsvraagstukken en het vermogen om creatief mee te denken over oplossingen, aangezien wet- en regelgeving soms onvoldoende toereikend zijn om de beoogde veiligheidsdoelen volledig te waarborgen.

Programma Uitvoering (Bestemmen & Vergunnen)

Hieronder staat het Programma Uitvoering omschreven. Deze geeft inzicht in de werkzaamheden in de keten van bestemmen en vergunnen. In het Beleidsplan VRT en het Regionaal kader evenementenveiligheid VRT is door middel van een risicoprofiel de prioriteit voor de werkzaamheden bepaald. De doelen reflecteren deze prioriteit.

VEILIG BOUWEN & BRANDVEILIG GEBRUIK:

SAMEN MET DE TWENTSE GEMEENTEN EN KETENPARTNERS ADVISEREN WE OP HET GEBIED VAN FYSIEKE VEILIGHEID IN DE BEBOUWDE OMGEVING. ZO LEVEREN WE EEN RELEVANTE BIJDRAGE AAN EEN VEILIGER TWENTE, MET BETERE NALEIVING EN MEER BRANDVEILIG GEDRAG. DIT DOEN WE DOOR:

- Risicogericht te adviseren op basis van heldere doelstellingen.
- Te denken in kansen in plaats van bedreigingen.
- Te sturen op risico's en te anticiperen op onzekerheden.
- Op de hoogte zijn en blijven van actuele ontwikkelingen en leren van incidenten.

	Werkzaamheden	Doel
1.	Advisering in het kader van de omgevingsactiviteit 'Bouwen' en 'Brandveilig gebruik'	Alle hoofddoelen
2.	Alternatieve bouwmethoden en isolatiematerialen (bio-based) Opnemen van nadere voorwaarden voor zo ver de regelgeving niet dekkend of niet voorhanden is. Organiseren en bijwonen kennissessies met marktpartijen	Alle hoofddoelen
3.	Verificatie brandmeldingen Aandacht voor het verificatiebeleid OMS bij advisering over (nieuwe) brandmeldinstallaties om te komen tot enkel geverifieerde brandmeldingen. Dit om passende brandweerzorg te kunnen leveren en onnodige inzet van brandweer te voorkomen.	Veilige en effectieve hulpverlening

EVENEMENTEN:

SAMEN MET DE TWENTSE GEMEENTEN, ONZE KETENPARTNERS EN ORGANISATOREN VAN EVENEMENTEN ADVISEREN WE OVER DE (BRAND)VEILIGHEID BIJ EVENEMENTEN. DIT DOEN WE OM ZO AANTREKKELIJKE EN (BRAND)VEILIGE EVENEMENTEN PLAATS TE KUNNEN LATEN VINDEN. DIT DOEN WE DOOR:

- Ervoor te zorgen dat de organisatie van een evenement bekend is met de risico's en weet hoe te handelen wanneer het mis gaat.
- Op de hoogte zijn en blijven van actuele ontwikkelingen en leren van incidenten.

	Werkzaamheden	Doel
1.	Advisering in het kader van evenementen	Alle hoofddoelen
2.	Bereikbaarheid centrumgebieden bij evenementen Extra aandacht door multidisciplinair een aantal centrumgebieden te analyseren om tot heldere afspraken te komen voor het borgen van bereikbaarheid, eventueel ondersteund door kaartmateriaal	Veilige en effectieve hulpverlening
3.	Proces evenementenvergunning in combinatie met de melding Besluit bouwwerken leefomgeving (BBL) verbeteren In gesprek met de gemeente onderzoeken hoe dit proces verbeterd kan worden, zodat aanvragen meer geïntegreerd en gestroomlijnd kunnen worden behandeld om meer op maat en integraal advies te leveren.	Samenwerken met bevoegd gezag en ketenpartners

RUIMTELIJKE VEILIGHEID:

SAMEN MET DE TWENTSE GEMEENTEN EN ONZE KETENPARTNERS ADVISEREN WE OVER FYSIEKE EN EXTERNE VEILIGHEID. DIT DOEN WE IN ALLE STADIA VAN RUIMTELIJKE PROCESSEN. DAARMEE ZIJN FYSIEKE (EN EXTERNE) VEILIGHEID ONDERDEEL VAN DE KWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING IN TWENTE. DIT DOEN WE DOOR:

- We geven de leefomgeving vorm volgens de ontwerpprincipes voor veiligheid. Dit betekent dat we de kans op incidenten verkleinen of de effecten van incidenten beperken.
- Inwoners van Twente te informeren over de risico's en hen te leren hoe zij moeten handelen.

	Werkzaamheden	Doel
1.	Advisering in het kader van de omgevingsactiviteit 'Omgevingsplan' en 'Omgevingsvisie'	Alle hoofddoelen
2.	EOS Aandacht voor de plaatsing van Energie Opslag Systemen (EOS) met name ten aanzien van de bereikbaarheid en bluswatervoorziening.	Veilige en effectieve hulpverlening Maatschappelijke impact en continuïteit
3.	Propaantanks Aandacht voor de toename van propaantanks in de bebouwde omgeving ten gevolge van de energietransitie.	Maatschappelijke impact en continuïteit Bescherming milieu, gebouw en inventaris
4.	Aandachtsgebieden Gemeenten informeren en adviseren over de risico's van het plaatsen van (zeer) kwetsbare gebouwen binnen aandachtsgebieden.	Persoonlijke Veiligheid Bescherming milieu, gebouw en inventaris

Programma Handhaving (Toezicht & Handhaving)

Hieronder staat het Programma Handhaving omschreven. Deze geeft inzicht in de werkzaamheden in de keten van toezicht en handhaving. In het Beleidsplan VRT (2019-2024), het Regionaal kader evenementenveiligheid VRT en het 'Risico Afwegingsmodel Toezicht Brandveiligheid' (RAT) is door middel van een risicoprofiel de prioriteit voor de werkzaamheden bepaald. De doelen reflecteren deze prioriteit.

BOUWEN & BRANDVEILIG GEBRUIK:

SAMEN MET DE TWENTSE GEMEENTEN EN KETENPARTNERS HOUDEN WE TOEZICHT OP HET GEBIED VAN FYSIEKE VEILIGHEID IN DE BEBOUWDE OMGEVING. ZO LEVEREN WE EEN RELEVANTE BIJDRAGE AAN EEN VEILIGER TWENTE, MET BETERE NALEVERING EN MEER BRANDVEILIG GEDRAG. DIT DOEN WE DOOR:

- Te sturen op risico's en te anticiperen op onzekerheden.
- Te denken in kansen in plaats van bedreigingen.
- Risicogericht te adviseren op basis van heldere doelstellingen.
- Op de hoogte zijn en blijven van actuele ontwikkelingen en leren van incidenten.

	Werkzaamheden	Doel
1.	Toeziht in het kader van de omgevingsactiviteit 'Brandveilig gebruik'.	Alle hoofddoelen
2.	Toeziht in centrumgebieden Gecombineerde Winkelfuncties / bijeenkomstgebouwen / kamerverhuurgebouwen in dichtbebouwde kernen.	Persoonlijke veiligheid Veilige en effectieve hulpverlening

EVENEMENTEN:

SAMEN MET DE TWENTSE GEMEENTEN, ONZE KETENPARTNERS EN ORGANISATOREN VAN EVENEMENTEN HOUDEN WE TOEZICHT BIJ EVENEMENTEN. DIT DOEN WE OM ZO AANTREKKELIJKE EN (BRAND)VEILIGE EVENEMENTEN PLAATS TE KUNNEN LATEN VINDEN, DIT DOEN WE DOOR:

- Ervoor te zorgen dat de organisatie van een evenement bekend is met de risico's en weet hoe te handelen wanneer het mis gaat.
- Op de hoogte zijn en blijven van actuele ontwikkelingen en leren van incidenten.

	Werkzaamheden	Doel
1.	Toeziht in het kader van evenementen. Integrale controle binnen- en buitenactiviteiten op basis van een integraal en volledig advies.	Alle hoofddoelen

Teksten Gemeente Enschede

Datum 10 december 2024

Aan dit document kunnen geen rechten worden ontleend.

ENSCHDE